

บทที่ 5

ต้นแบบชิ้นงาน

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง
วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (สำหรับครู)

ภาคที่ 1 บทนำ

- วัตถุประสงค์
- คำอธิบายรายวิชา / หลักสูตร
- การเตรียมตัวของครูและนักเรียน
- สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า
- ตารางเปรียบเทียบหน่วยเนื้อหาและหน่วยประสบการณ์
- แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

ภาคที่ 2 รายละเอียดประสบการณ์ ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ประกอบด้วย

- ปกหน่วยประสบการณ์
 - แบบเสนอหน่วยประสบการณ์
 - แบบเสนอภารกิจและงาน
 - แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์
 - แผนเผชิญประสบการณ์
 - แผนกำกับประสบการณ์
 - เส้นทางการเรียน
 - แผนผลลิตสื่อ
 - ชุดประสบการณ์ (ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศและมัลติมีเดียการเผชิญ
- ประสบการณ์)
- เครื่องมือในการประเมิน (แบบประเมินชิ้นงานและแบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน)

ทำงาน)

ประกอบด้วย

ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ในแต่ละหน่วยประสบการณ์

- ปกคู่มือประสบการณ์
- คำชี้แจง
- แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ / พร้อมเฉลย
- แบบฝึกปฏิบัติ / พร้อมเฉลย
- แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ / พร้อมเฉลย

ภาคที่ 1

บทนำ

วัตถุประสงค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งได้แสดงบทบาทและความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสภาพแวดล้อมโดยมีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพของนักเรียน ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง และสภาพเศรษฐกิจ โดยเน้นความเป็นประเทศไทย

2. เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น

3. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา เปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

5. เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์เกี่ยวกับศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

รายละเอียดวิชา/หลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ช่วงชั้นที่ 2) ได้กำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีตามมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาศาสนา ศาสดาและคัมภีร์ตลอดทั้งประเพณีปฏิบัติการทำความคิดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ท้องถิ่น ภาค และประเทศ ในชีวิตประจำวันต่อพิธีกรรม และวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา ศาสดาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ประเพณี ปฏิบัติตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยกับตนเองและบุคคลอื่นในระดับสังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ ตลอดจนเรื่องสิทธิ เสรีภาพในการคุ้มครองเด็กและผู้อื่น เป็นบรรทัดฐานในระบอบประชาธิปไตย โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

การใช้ทรัพยากรที่ผลิตและบริการได้จากเทคโนโลยีที่ผลิตและบริการกับเศรษฐกิจอย่างพอเพียงที่จะนำไปสู่นโยบาย หลักการ หุ่นและปันผลกำไรขาดทุนของสหกรณ์ การเงินต่าง ๆ

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

เข้าใจทศวรรษ ศตวรรษ ความหมายข้อมูลต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่เปลี่ยนแปลงตามวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ท้องถิ่น และประเทศ ภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ที่จัดทำแผนที่และเครื่องมือตรวจวัดความสัมพันธ์ของโลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ทำให้เกิดน้ำขึ้น น้ำลง และฤดูกาลต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐานและการอพยพย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย

การเตรียมตัวของครูและนักเรียน

1. การเตรียมตัวครู

การเตรียมตัวครู ประกอบด้วย การเตรียมตัวก่อนใช้ชุดการสอน ขณะใช้ชุดการสอน และหลังใช้ชุดการสอน

1.1 ก่อนใช้ชุดการสอน

1.1.1 ครูควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์โดยละเอียด ประกอบด้วย แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ แผนผลิตสื่อ และเส้นทางการเรียน

1.1.2 ครูจัดชั้นเรียน โดยดูจากแผนผังการจัดชั้นเรียน และจัดมุมต่าง ๆ ได้แก่ มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน

1.1.3 ครูควรศึกษาประมวลสาระ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ พร้อมทั้งจัดเตรียมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.1.4 ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ในมุมวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด สี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีด กรรไกร กระดาษแก้วกระดาษสี กาว และลวดมดเหล็ก เนื่องจากนักเรียนอาจไม่มีวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าว หรือมีแต่ไม่เพียงพอตามต้องการ

1.1.5 ครูต้องเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีสภาพพร้อมใช้งาน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจกเตอร์ ลำโพง และปลั๊กไฟฟ้าสำหรับต่อพ่วง

1.2 ขณะใช้ชุดการสอน

1.2.1 ครูควรชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนแบบอิงประสบการณ์

1.2.2 ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบผู้เรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ
- 2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ เป็นการชี้แจงให้ทราบประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองที่นักเรียนต้องเผชิญ วัตถุประสงค์ของประสบการณ์ บริบทและสถานการณ์ ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน
- 3) เผชิญประสบการณ์ เป็นการเผชิญประสบการณ์ตามขั้นตอนของภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย การเรียนกับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนด้วยตนเอง (SDL)

การเรียนกับครู (TDL) เป็นการเรียนที่ครูเป็นผู้กำกับการเรียน ได้แก่ ให้คำแนะนำ ขณะที่นักเรียนปฏิบัติแต่ละภารกิจและงาน สาธิตขั้นตอนการสร้างชิ้นงาน สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิจารณ์ผลงาน สรุปผลงาน และตรวจแบบฝึกหัด

การเรียนรู้กับเพื่อน (PDL) เป็นการเรียนที่เพื่อนกำกับการเรียนรู้ ได้แก่ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการสร้างชิ้นงาน กำหนดรูปแบบชิ้นงาน ร่วมกันสร้างชิ้นงาน นำเสนอ และประเมินชิ้นงาน

การเรียนรู้ด้วยตนเอง (SDL) เป็นการเรียนที่ให้นักเรียนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ได้แก่ ศึกษาประมวลสาระ บันทึกสาระสำคัญ ชมมัลติมีเดีย ปรุมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ศึกษาตัวอย่างชิ้นงาน และทำแบบฝึกหัด

4) รายงานความก้าวหน้า โดยให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจที่ได้เผชิญประสบการณ์แล้วให้ครูทราบ

5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ ให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการเผชิญประสบการณ์

6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนหลังเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ

1.3 หลังใช้ชุดการสอน

1.3.1 ครูควรตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอน ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ตัวอย่างชิ้นงาน และคู่มือเผชิญประสบการณ์ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย

1.3.2 ครูควรเก็บกระดาษคำตอบและคู่มือเผชิญประสบการณ์ แล้วนำมาตรวจสอบเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเตรียมตัวนักเรียน

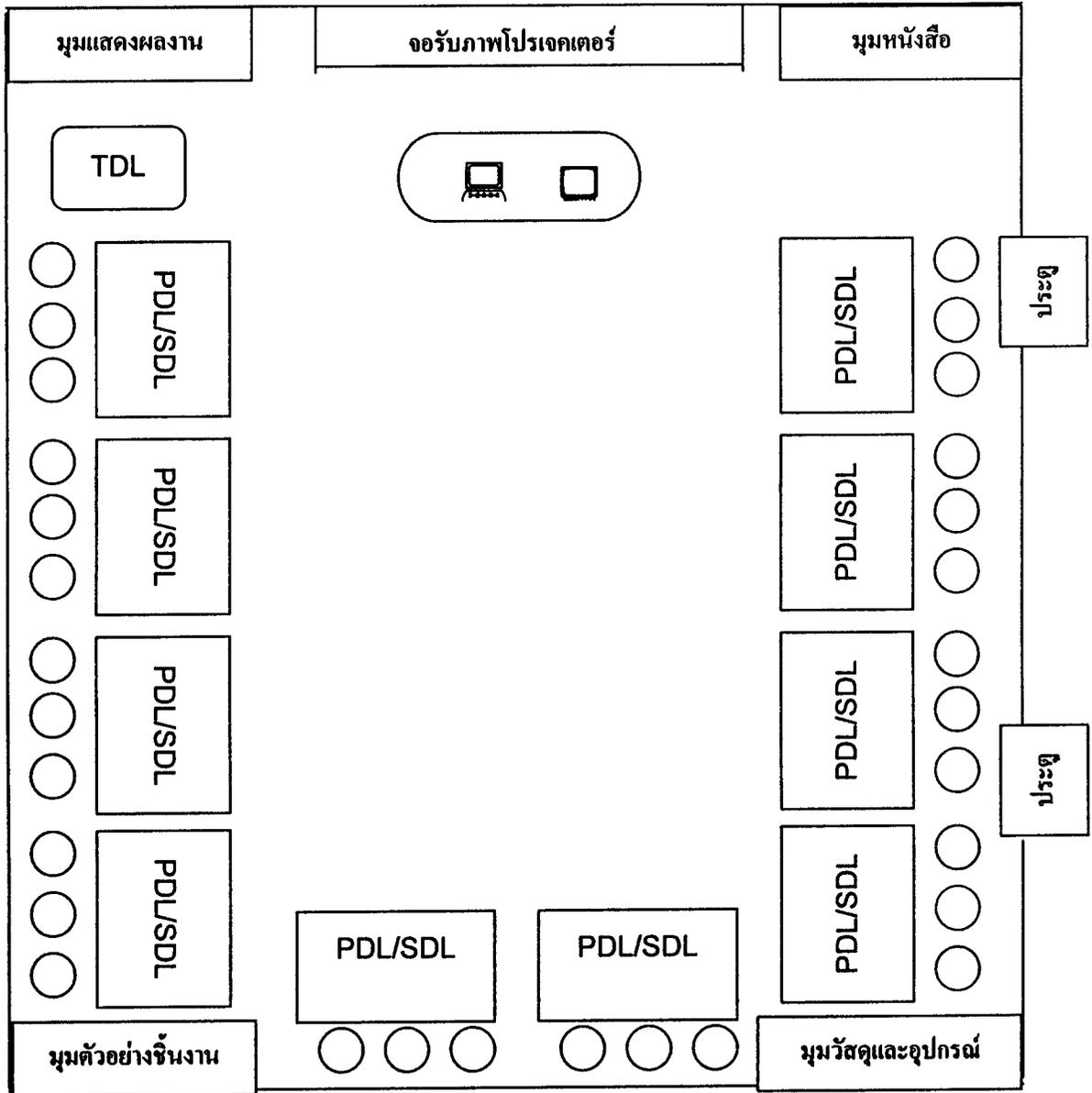
การเตรียมตัวของนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

2.1 นักเรียนต้องศึกษาคู่มือเผชิญประสบการณ์ ภารกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญประสบการณ์

2.2 การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงานที่ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ต้องมีหัวหน้ากลุ่มเพื่อดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันทำงาน ร่วมรับผิดชอบ ช่วยกันแก้ปัญหาหากพบปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ และยอมรับคำแนะนำจากเพื่อน สมาชิกในกลุ่มและจากครู พร้อมทั้งปรับปรุงงานและพฤติกรรม

2.3 แบบทดสอบภาคทฤษฎีทั้งก่อนเผชิญประสบการณ์ หลังเผชิญประสบการณ์ และภารกิจและงาน ให้นักเรียนตั้งใจทำเต็มความสามารถของตนเอง ไม่ดูหรือปรึกษารื้อกันขณะปฏิบัติภารกิจและงานนี้

แผนผังการจัดชั้นเรียน (ห้องเรียน)

- หมายเหตุ
- PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน
 - SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง
 - TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู
 - หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ
 - หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครูจะต้องจัดเตรียมสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและกลุ่มของนักเรียนไว้ล่วงหน้า 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ ไม้บรรทัด และสี

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างแบบสำรวจ แผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ และไม้บรรทัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ซีดีเสียง และวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ และไม้บรรทัด

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี ต้องจัดเตรียมสื่อ ดังนี้ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างชิ้นงาน และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ ไหมพรมกละสี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ด้าย มีด กรรไกร กระดาษแก้วกละสี กาว และลวดมดเหล็ก

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และกระดาษ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างชิ้นงาน และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ และไม้บรรทัด

ตารางเปรียบเทียบหน่วยเนื้อหาและหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มเนื้อหา	รายชื่อหน่วยเนื้อหา	หน่วยประสบการณ์
1. ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1. การจัดทำแผ่นพับประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
	2. หน้าที่ชาวพุทธ	2. การเข้าค่ายพุทธธรรม
	3. มรรยาทชาวพุทธ	3. การฝึกปฏิบัติกราบการไหว้
2. ภูมิศาสตร์	4. แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	4. การฝึกปฏิบัติการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
	5. สิ่งแวดล้อมกับวิถีชีวิต	5. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย
	6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6. การจัดทำแผ่นป้ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	7. ลักษณะทางกายภาพที่ควรรู้	7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ประวัติศาสตร์	8. วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตในภูมิภาค	8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	9. วิธีการทางประวัติศาสตร์	9. การสำรวจข้อมูลทางประวัติศาสตร์
	10. ปัจจัยในการดำเนินชีวิตของภูมิภาค	10. การวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต
4. เศรษฐศาสตร์	11. เศรษฐกิจพอเพียง	11. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	12. เงินและสถาบันการเงิน	12. การจัดทำบันทึกรายรับรายจ่าย
	13. ภาษีกับชีวิตประจำวัน	13. การฝึกปฏิบัติคำนวณภาษีเงินได้
5. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต	14. การเป็นพลเมืองดี	14. การจัดป้ายนิเทศหน้าที่ของพลเมืองดี
	15. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	15. การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
	16. การเมืองการปกครอง	16. การจำลองสถานการณ์การเลือกตั้ง

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่
		7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
		7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา
		8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
	8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่
		8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด
11. การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
		11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
	11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร
		11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

ภาคที่ 2

รายละเอียดประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7
เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
ชนิษฐา คำหล้า

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภาระณที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภาระณที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภาระณรอง	ภารกิจ	งาน
7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่	1. ศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 ชมมัลติมีเดียเรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 อ่านประมวลสาระเรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	2. จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่	2.1 ตีตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ 2.2 เขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูล โดย <ul style="list-style-type: none"> - ระบุชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศเหนือ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันออก - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศใต้ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันตก 2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

ประเภทการร้อง	ภารกิจ	งาน
7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการเขียนแผนที่	1.1 จัดหากระดาษ 1.2 จัดหาดินสอ 1.3 จัดหาปากกา 1.4 จัดหายางลบ 1.5 จัดหาไม้บรรทัด 1.6 จัดหาสี 1.7 ตรวจสอบวัสดุ
	2. ปฏิบัติการเขียนแผนที่	2.1 ดูภาพตัวอย่างของแผนที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากริมกระดาษ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนที่ 2.4 ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ 2.5 ลากเส้นตามแบบที่กำหนด 2.6 เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ลงในแบบที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - อาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.7 ระบายสีแผนที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสภารณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 หน่วยประสภารณ์ที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภารณ์รอง	ภารกิจ	งาน
7.2.1 การสร้างแบบสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. ออกแบบ แบบสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ ประกอบด้วย - เทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่น ๆ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ
	2. ปฏิบัติการสร้างแบบ สำรวจลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ ตามรูปแบบที่กำหนด 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง 2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบ สำรวจ
7.2.2 การดำเนินการสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 จัดหาคินสอ 1.3 จัดหาปากกา 1.4 จัดหายางลบ
	2. ปฏิบัติการสำรวจ	2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบ สำรวจ 2.3 สรุปข้อมูล
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล 3.4 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบ การเขียนแผนที่
	7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การสร้างลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ประเมินหลังการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
- ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ ไม้บรรทัด และสี

- สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่ เตรียมการเขียนแผนที่ ปฏิบัติการเขียนแผนที่ เสนอผลงาน ออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิบัติการสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เตรียมการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิบัติการสำรวจ และเสนอผลงาน

- สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย คู่มือเผชิญประสบการณ์ และตัวอย่างชิ้นงาน

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการจัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ชิ้นงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการร่างแบบแผนที่ ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ และออกแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน/มุมหนังสือ
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์	4. ห้องเรียน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
3. จากชิ้นงาน ได้แก่ แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่ได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการเขียนแผนที่ และปฏิบัติการเขียนแผนที่ได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วสามารถดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหา กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ ไม้บรรทัด และสี

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ให้เขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ชมมัลติมีเดียและอ่านประมวลสาระ (2) ปฏิบัติการเขียนแผนที่ และ (3) เสนอผลงาน

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบ การเขียนแผนที่	2.1 คีตารางข้อมูลองค์ประกอบ การเขียนแผนที่ 2.2 เขียนหัวข้อลงในตาราง ข้อมูล โดย - ระบุชื่อจังหวัดในภาคอีสาน ตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศเหนือ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศตะวันออก - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศใต้ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศตะวันตก	PDL PDL		- ห้องเรียน			จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
7.1.2 การดำเนินงานเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการเขียนแผนที่	1.1 จัดหากระดาษ 1.2 จัดหาดินสอ 1.3 จัดหาปากกา 1.4 จัดหายางลบ 1.5 จัดหาไม้บรรทัด 1.6 จัดหาสี 1.7 ตรวจสอบวัสดุ	PDL PDL PDL PDL PDL PDL TDL/ PDL		- มุมวัสดุและอุปกรณ์		ความสะดวกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้จัดทำแผนที่	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
	2. ปฏิบัติการเขียนแผนที่	2.1 ดูภาพตัวอย่างของแผนที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากกริดกระดาษ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ทิศ 2.4 ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ 2.5 ลากเส้นตามแบบที่กำหนด 2.6 เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ลงในแบบที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย	PDL PDL PDL PDL PDL PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมวัสดุและอุปกรณ์	- ตัวอย่างของแผนที่ - คู่มือเผชิญประสมการณ์	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม	

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - อาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.7 ระบายสีแผนที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ 	<p>PDL</p> <p>TDL/ PDL</p>					
	3. เสนอผลงาน	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล 	<p>PDL</p> <p>TDL/ PDL TDL/ PDL</p>		<ul style="list-style-type: none"> - ห้องเรียน - มุมแสดงผลงาน 			<ul style="list-style-type: none"> - จากการปฏิบัติ - จากชิ้นงานกลุ่ม - จากชิ้นงาน

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

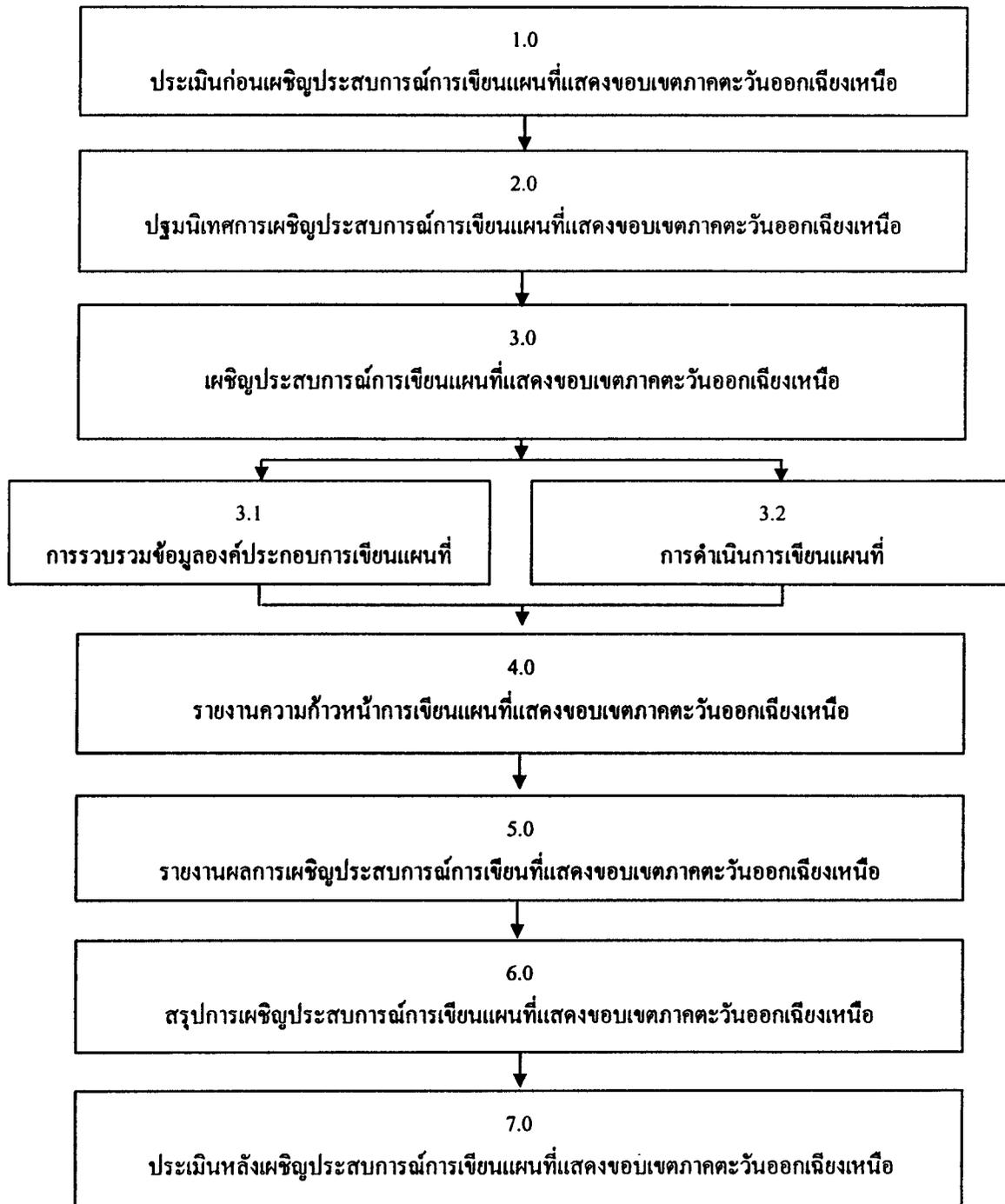
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	- มัลติมีเดีย สำหรับปฐมนิเทศ	- ห้องเรียน	10
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบ การเขียนแผนที่ 3.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดง ขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ประมวลสาระ - มัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	50
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์รองที่ 7.1.1 – 7.1.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทสื่อ

ประมวลสาระ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกอาณาเขตของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด และน้อยที่สุดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อเทือกเขา และบริเวณเทือกเขาที่ครอบคลุมจังหวัดได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อที่ราบลุ่มแม่น้ำ และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่ครอบคลุมจังหวัดได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกฤดูกาลของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งตามลักษณะทำเลที่ตั้ง เป็นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และที่ตั้งสัมพันธ ์ ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ และบริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นที่ราบสูงประกอบด้วยเทือกเขาและที่ราบ ส่วนบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่ม ครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล แม่น้ำชีและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขง ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู

แหล่งที่มาของสื่อ

กวี วรกวินและคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ

กรมลด ท่องธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจต ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503

สังคมศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

<http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการผลิต และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์นักเรียน เป็นการศึกษานักเรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์

และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่

เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสีติดสันหนังสือ เครื่องเย็บกระดาษ ลวดเย็บกระดาษ กรรไกร ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ขั้นตอนการ

- 3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง
- 3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ
- 3.4 กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ
- 3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด และวรรคตอน
- 3.6 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ขั้นตอนประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม หัวเรื่อง ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้องของเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา และการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา สาระ ความคมชัดของภาพประกอบ และคำอธิบายในภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 800 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องเย็บกระดาษ และกรรไกร
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสีติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

ประมวลสาระ

หน่วยที่ 7

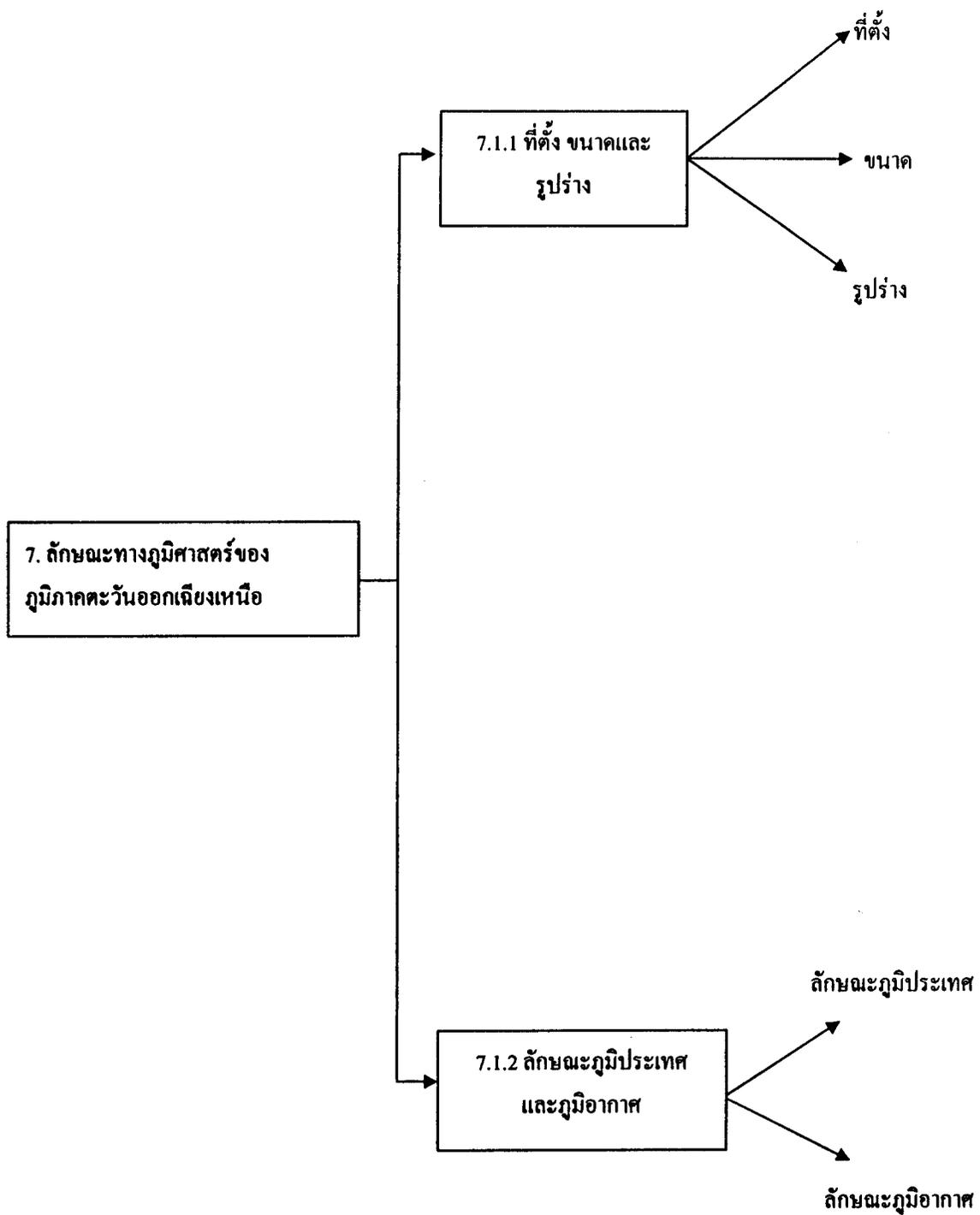
ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ชนิษฐา คำหัด้า

แผนผังแนวคิด

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

ไปรอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษารายละเอียดในหัวเรื่องที่ 7.1.1 –7.1.2

หัวเรื่อง

7.1.1 ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7.1.2 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวคิด

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งตามลักษณะทำเลที่ตั้ง เป็นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และที่ตั้งสัมพัทธ์ ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ และบริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

2. ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูงประกอบด้วยเทือกเขาและที่ราบ ส่วนบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่ม ครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล แม่น้ำชีและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขง ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้งหรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกอาณาเขตของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด และน้อยที่สุดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

5. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

6. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อเทือกเขา และบริเวณเทือกเขาที่ครอบคลุมจังหวัด ได้ถูกต้อง

7. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อที่ราบลุ่มแม่น้ำ และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่ครอบคลุมจังหวัด ได้ถูกต้อง

8. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

9. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกฤดูกาลของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

บทนำ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน ประกอบด้วย 19 จังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคอีสานตอนบน ตั้งอยู่บนแอ่งสกลนคร บริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง ส่วนภาคอีสานตอนล่างตั้งอยู่บนแอ่งโคราช บริเวณแถบลุ่มแม่น้ำมูล และแม่น้ำชี

ภาคอีสานตอนบน ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี และเลย

ภาคอีสานตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

ภาพที่ 7.1 แผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแสดงการแบ่งภาคและจังหวัด

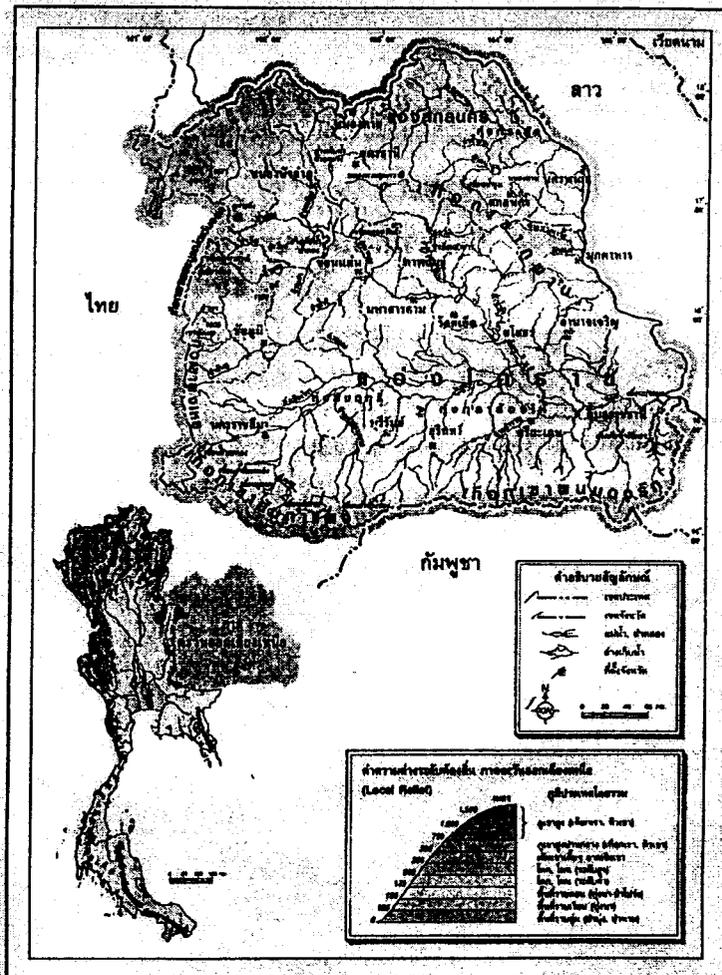
เรื่องที่ 7.1.1 ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะทางกายภาพที่สำคัญ ได้แก่ ทำเลที่ตั้ง ขนาดของพื้นที่ และรูปร่าง

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถบอกได้ 2 ลักษณะ คือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และที่ตั้งสัมพัทธ์

1.1 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ คือ การบอกที่ตั้งตามละติจูดและลองจิจูด ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ และลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก

- 1.2 ที่ตั้งสัมพันธ์ คือ การบอกที่ตั้งของสถานที่ที่มีความสัมพันธ์ หรือแวดล้อมด้วยสิ่งใด
- ทิศเหนือ ดิศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 - ทิศตะวันออก ดิศแม่น้ำโขง ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำโขง คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 - ทิศใต้ ดิศประเทศกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรักกั้นเขตแดน
 - ทิศตะวันตก ดิศภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ

แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 7.2 แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2 บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการจำกัด 2547)

2. ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ คือ ประมาณ 170,226 ตารางกิโลเมตร หรือ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด จังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ประมาณ 20,493.96 ตารางกิโลเมตร และจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ประมาณ 3,161.25 ตารางกิโลเมตร

3. รูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งสกลนคร บริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง แอ่งโคราช คือ บริเวณแถบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด

โดยสรุป

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก ทิศเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดภาคกลางและ บางส่วนของภาคเหนือ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และมีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

เรื่องที่ 7.1.2 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิประเทศทั้งภาคยกตัวสูงเป็นขอบขั้นทางด้านตะวันตกและด้านใต้ แล้วค่อย ๆ ลาดต่ำลงทางด้านตะวันออก พื้นที่ทางตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งที่ราบขนาดใหญ่ ส่วนลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู

1. ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกอบด้วยเทือกเขาและที่ราบ ซึ่งเป็นที่ราบสูงที่เกิดจากการยกตัวของแผ่นดินสองด้าน ได้แก่ เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก เทือกเขาทางด้านทิศใต้ เทือกเขาตอนกลาง ที่ราบแอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร

1.1 เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก นับตั้งแต่จังหวัดเลยลงไปทางจังหวัดชัยภูมิเป็นแนวของเทือกเขาดังนี้

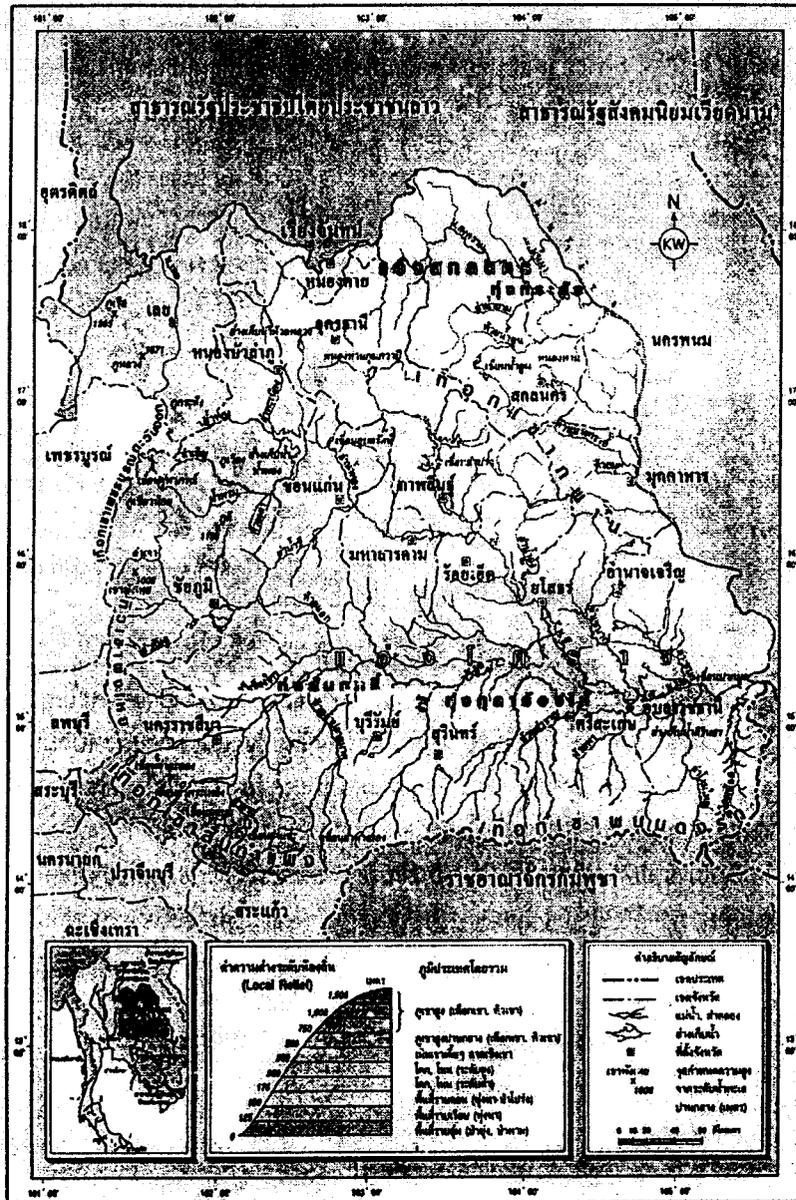
(1) เทือกเขาเพชรบูรณ์ ลักษณะเด่นคือ เป็นภูเขาขอรอบจำนวนมาก ภูเขาส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินทราย แต่อาจพบภูเขาหินปูนแทรกสลับอยู่บ้าง และ (2) เทือกเขาดงพญาเย็น เป็นอีกเทือกเขาหนึ่งซึ่งต่อเนื่องจากเทือกเขาเพชรบูรณ์บริเวณจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา ลักษณะเด่นของเทือกเขาดงพญาเย็น ส่วนที่เป็นหินทรายจะยกตัวสูงขึ้นเป็นขอบขั้นกับพื้นที่ภาคกลาง

1.2 เทือกเขาทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยเทือกเขาสันกำแพงและเทือกเขาพนมดงรัก (1) เทือกเขาสันกำแพง จะต่อเนื่องกับเทือกเขาดงพญาเย็น บริเวณนครราชสีมา บุรีรัมย์ และเทือกเขาพนมดงรัก บริเวณจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ลักษณะเด่นของเทือกเขาสันกำแพง คือ เป็นแนวภูเขาหินทรายและหินกรวดภูเขาไฟ และ (2) เทือกเขาพนมดงรัก ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินทรายที่มีด้านชันเป็นหน้าผาอยู่ทางทิศใต้ และลาดเอียงไปทางทิศเหนือ หรือมีลักษณะเป็นสันเขารูปปี่ได้ และบริเวณทางทิศเหนือของเทือกเขาพนมดงรัก จะปรากฏภูเขาไฟเป็นบริเวณเล็กๆ

1.3 เทือกเขาตอนกลาง จะพบเป็นเนินและภูเขาเตี้ยๆ วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ เรียกว่า เทือกเขาภูพาน บริเวณจังหวัดอุดรธานี สกลนคร กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร และมุกดาหาร บางบริเวณของเทือกเขาภูพาน มีลักษณะเป็นเขาโคดและเนินเขาที่ผ่านกระบวนการผุพังจากความชื้นและอุณหภูมิ ทำให้หินทรายผุร่อนไป และคงรูปร่างแปลกตา

1.4 ที่ราบแอ่งโคราช เป็นพื้นที่ราบของกลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล มีเนื้อที่กว้างขวางมากที่สุดของประเทศ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ศรีสะเกษ ยโสธร เนื่องจากบริเวณที่ราบแอ่งโคราช เป็นตะกอนทรายที่บุนสลาย และน้ำพัดพามาทับถม ดังนั้น แม้จะมีลำน้ำหลายสาขา แต่เมื่อถึงช่วงฤดูน้ำจะถูกระบายออกไปจากพื้นที่โดยการซึม และการไหลผ่านลำน้ำสู่แม่น้ำโขง

1.5 ที่ราบแอ่งสกลนคร เป็นที่ราบอยู่ทางทิศเหนือ ของแนวเทือกเขาภูพานกับเนินเขาข้อมๆ บริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง มีลักษณะเป็นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งอยู่ในพื้นที่บางส่วนของจังหวัดอุดรธานี หนองคาย สกลนคร และนครพนม บริเวณแอ่งสกลนครมีหนองน้ำขนาดใหญ่เรียกว่า “หนองหาน” เกิดจากการยุบตัว เนื่องจากการละลายของเกลือหินในบริเวณดังกล่าว

แผนที่ภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Physical Map)

ภาพที่ 7.3 แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพจากหนังสือเรียน
สาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2
บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการจำกัด 2547)

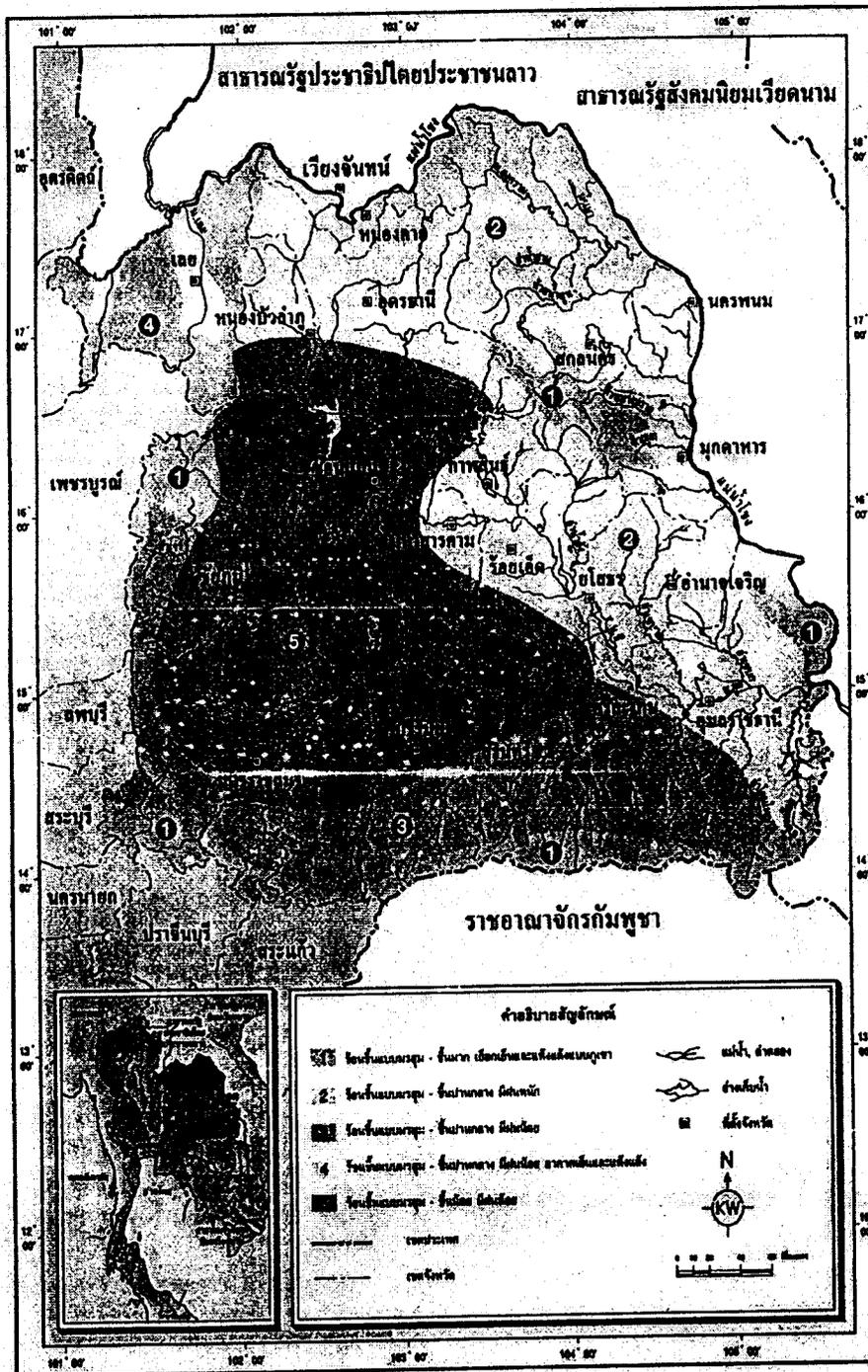
2. ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกอบด้วยอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด เพราะเป็นลักษณะอากาศแบบภาคพื้นทวีป และมี 3 ฤดูกาล ได้แก่

2.1 ฤดูฝน เริ่มประมาณปลายเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน และไปสิ้นสุดในเดือนตุลาคม ฝนที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นฝนที่มากับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และจากพายุดีเปรสชัน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มักเกิดปัญหาฝนทิ้งช่วง โดยเฉพาะในปีที่ฝนเริ่มเร็ว ฝนอาจหยุดไประยะหนึ่ง จะทำให้พืชผลเสียหาย

2.2 ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เดือนตุลาคมเป็นระยะเปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว มวลอากาศเย็น หรือลึ้มความกดอากาศสูงจากประเทศ จึงเริ่มแผ่ลงมาปกคลุมโดยทั่วไป ซึ่งได้นำความเย็นและความแห้งแล้งลงมาสู่พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาค ทำให้อุณหภูมิค่อยๆ ลดลง จังหวัดทางตอนเหนือของภาคได้รับอิทธิพลจากมวลอากาศเย็นหรือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด จึงมีอุณหภูมิต่ำกว่าจังหวัดทางตอนกลาง และจังหวัดทางตอนใต้ของภาค จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำที่สุดของภาคและของประเทศ

2.3 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้ และจากอ่าวไทย เนื่องจากภูมิภาคนี้อยู่ห่างไกลจากทะเลอุณหภูมิจึงสูงและแห้งแล้ง

ภาพที่ 7.4 แผนที่แสดงภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2
บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการจำกัด 2547)

โดยสรุป

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง ประกอบด้วยเทือกเขา และที่ราบที่เกิดจากการยุบตัวของแผ่นดินสองด้าน คือ บริเวณขอบทางด้านตะวันตกของภาค มีเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาดงพญาเย็น ทางด้านใต้ของภาคมีเทือกเขาสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก และทางตอนกลางของภาคมีเทือกเขาภูพาน และมีแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร บริเวณที่ราบลุ่ม ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำชี แม่น้ำมูลและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขง มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด เพราะเป็นลักษณะอากาศแบบภาคพื้นทวีป มี 3 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มประมาณปลายเดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน และไปสิ้นสุดในเดือนตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

บรรณานุกรม

- กวี วรกวินและคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- กรมพล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนาและ
 วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- สวาท เสนาณรงค์ และวิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- <http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548
- <http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548
- <http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 7.1 – 7.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ เรื่อง “ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 7.1 และ 7.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 7.1 และ 7.2 บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้าน ไสยห่อง (ภูเงินประชานุกูล) มุมหนังสือ มุมแสดงผลงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ คู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ งานที่กำหนดให้ทำ และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุมพฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

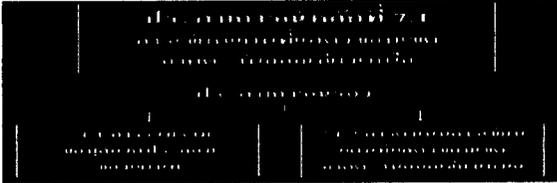
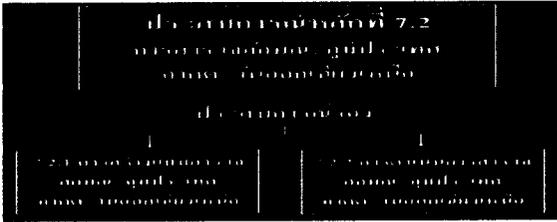
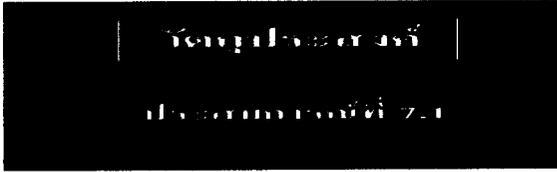
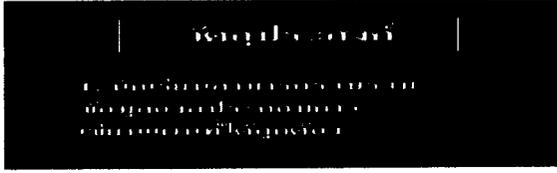
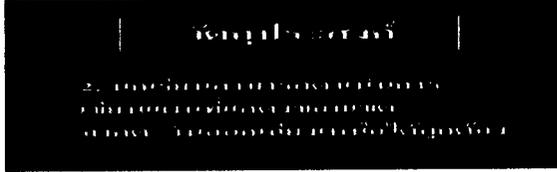
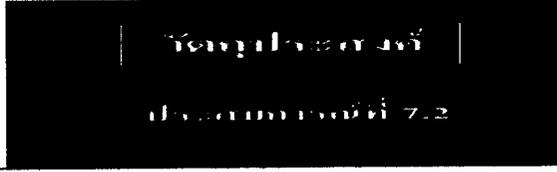
ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

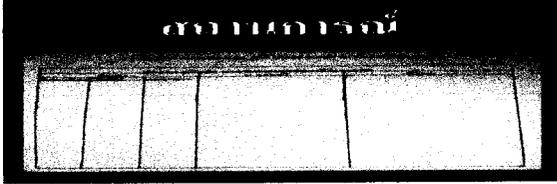
บทคัดยืมเดี่ยว
สำหรับปฐมนิเทศ

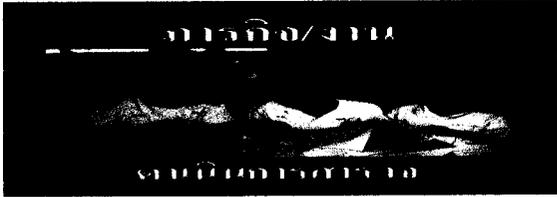
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

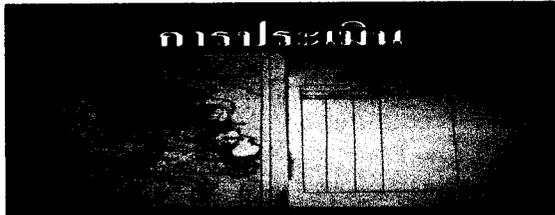
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ดนตรีประจำรายการ
2		
3		ดนตรีประจำรายการ FO
4		ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 มีคำแนะนำนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ดังนี้
5		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลัก ที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ประสบการณ์หลัก ที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		<p>ประสบการณ์เรื่อง 7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ และ ประสบการณ์เรื่อง 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>
7		<p>ประสบการณ์เรื่อง 7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประสบการณ์เรื่อง 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>
8		<p>วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 7.1 มีดังนี้</p>
9		<p>1. นักเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบแผนที่ได้ถูกต้อง</p>
10		<p>2. นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง</p>
11		<p>และวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 7.2 มีดังนี้</p>

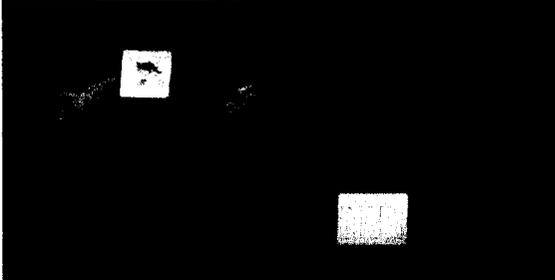
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12	 <p>วัตถุประสงค์</p> <p>1. นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง</p>	<p>1. นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง</p>
13	 <p>วัตถุประสงค์</p> <p>2. นักเรียนสามารถดำเนินการสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง</p>	<p>2. นักเรียนสามารถดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง</p>
14	 <p>บริบท และ สถานการณ์</p>	<p>บริบทและสถานการณ์</p>
15	 <p>บริบท</p> <p>ห้องเรียน</p>	<p>บริบทในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย</p>
16	 <p>บริบท</p> <p>มุมหนังสือ</p>	<p>มุมหนังสือ</p>
17	 <p>บริบท</p> <p>มุมวัสดุอุปกรณ์</p>	<p>มุมวัสดุอุปกรณ์</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		และมุมแสดงผลงาน
19		สถานการณ์นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ให้สำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้สร้างงาน 2 งาน ได้แก่
20		(1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
21		และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
22		จากสถานการณ์ที่กำหนด มีภารกิจและงานที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
23		ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
24		หลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว ให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
25		จากนั้นให้นักเรียนลงมือสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แล้วค่ะ
26		เมื่อนักเรียนได้สำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและนำเสนอผลงาน
27		สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
28		มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ
29		มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์
30		ตัวอย่างชิ้นงาน
31		และวัสดุอุปกรณ์
32		การประเมิน จะประเมินจาก แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญ ประสบการณ์ ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ
33		ประเมินจากชิ้นงาน ได้แก่ แผนที่แสดง ขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
34	 <p>การประเมิน แบบฝึกปฏิบัติ</p>	ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติในคู่มือ เผชิญประสบการณ์
35	 <p>การประเมิน แบบฝึกหัด</p>	ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ
36	 <p>การประเมิน แบบประเมินเหตุการณ์การทำงานในกลุ่ม</p>	และประเมินจากพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงาน เป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมี ทักษะในการแก้ปัญหา
37		ต่อไปนี ขอให้นักเรียนเข้าสู่การเผชิญ ประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ ที่ 7 ได้แล้วค่ะ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
38		FI ↑ คนตรีประจำรายการ
39		↓ คนตรีประจำรายการ
40	ผลิตโดย ขนิษฐา คำหล้า	FO ↓ คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถเขียนแผนที่และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะทางกายภาพที่สำคัญ ได้แก่ (1) ที่ตั้ง ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก ทิศเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดภาคกลางและ บางส่วนของภาคเหนือ (2) ขนาดของพื้นที่ มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และ (3) รูปร่าง มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

แหล่งที่มาของสื่อ

กวี วรกวินและคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.5 ช่วงชั้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ
 กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
 สวาท เสนาณรงค์ และ วิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

<http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการ และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม

และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ชั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

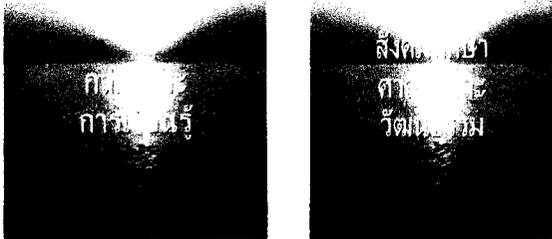
4. ชั้นประเมิน

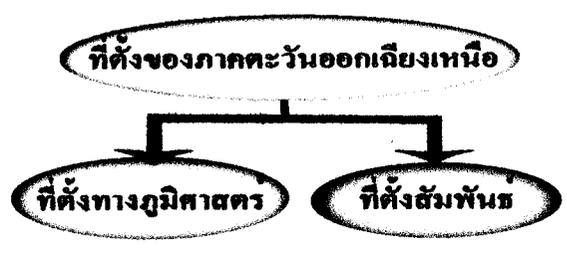
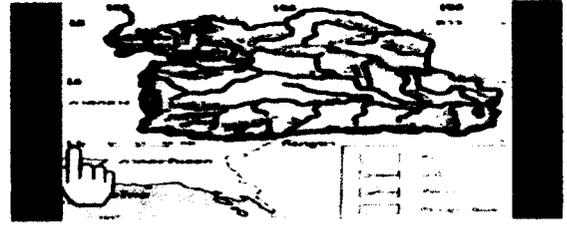
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

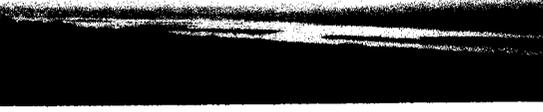
ทรัพยากรที่ต้องใช้

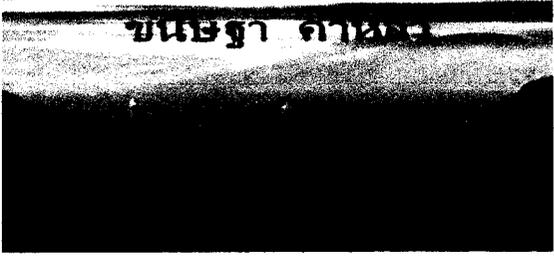
1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI <div style="text-align: center;">↑</div> คนตรีประจำรายการ
2		
3		
4		FO <div style="text-align: center;">↓</div> คนตรีประจำรายการ
5		ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ประกอบด้วย 19 จังหวัด

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคอีสานตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง
7		ภาคอีสานตอนบน ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี และเลย
8		ภาคอีสานตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
9		ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถบอกได้ 2 ลักษณะ คือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และที่ตั้งสัมพันธ
10		ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก
11		ที่ตั้งสัมพันธ ทิศเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดภาคกลาง และบางส่วนของภาคเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		<p>ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด ในประเทศ คือ ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด</p>
13		<p>จังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา</p>
14		<p>และจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ</p>
15		<p>รูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ</p>
16		<p>บริเวณตอนกลางของภาค มีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งสกลนคร อยู่บริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง</p>
17		<p>แอ่งโคราช คือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชี และแม่น้ำมูล มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		<p>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา ภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ และมีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายกระทะ</p>
19		<p>FI คนตรีประจำรายการ</p> <p>↑</p> <p>↓</p> <p>FO คนตรีประจำรายการ</p>

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปฏิบัติการสำรวจได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว สามารถดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหาดินสอ ปากกา และยางลบ

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้สำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) ปฏิบัติการสำรวจ และ (3) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. ออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจประกอบด้วย - เทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่นๆ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ	PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ตัวอย่างแบบสำรวจ		จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
	2. ปฏิบัติการสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจตามรูปแบบที่กำหนด 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง 2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจ	PDL PDL PDL		- ห้องเรียน			จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประเภทการดำเนินงาน	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน	
7.2.2 การดำเนินงานด้านการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์	- แผนที่ - ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		จากการปฏิบัติงานกลุ่ม	
		1.2 จัดหาดินสอ	PDL						
		1.3 จัดหาปากกา	PDL						
		1.4 จัดหายางลบ	PDL						
	2. ปฏิบัติการสำรวจ	2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	PDL			- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์			จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		2.2 กรอกรายข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ	PDL						
		2.3 สรุปข้อมูล	PDL						
	3. เสนอผลงาน	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน	PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดงผลงาน			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
			3.2 วิพากษ์	TDL/ PDL					- จากชิ้นงาน
			3.3 สรุปผล	TDL/ PDL					- จากแบบฝึกหัด
			3.4 ทำแบบฝึกหัด	SDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

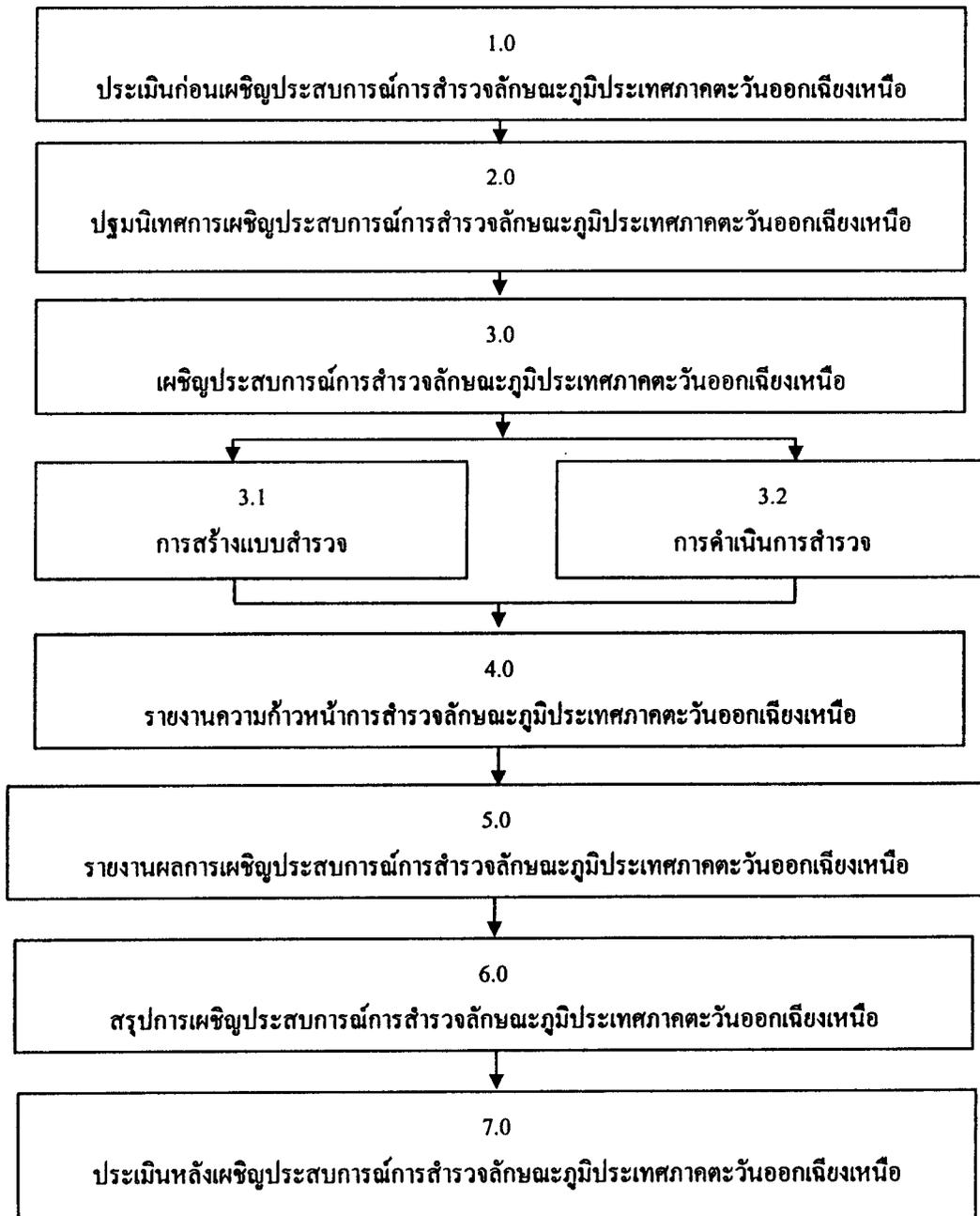
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ประมวลสาระ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	60
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์รองที่ 7.2.1 – 7.2.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แบบประเมินชิ้นงานและการนำเสนอ
หน่วยประสบการณ์ที่ 7

เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนที่

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแผนที่

3.1 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 ระบายสีเรียบและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด	3 คะแนน
4.2 ระบายสีเรียบเป็นบางส่วนและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด	2 คะแนน
4.3 ระบายสีไม่เรียบและไม่ครบทุกพื้นที่ของจังหวัด	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในแผนที่ ครอบคลุม จังหวัด ในภาคอีสานตอนบน จังหวัด ในภาคอีสานตอนล่าง อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์
2. ความถูกต้องของแผนที่ ครอบคลุม ชื่อจังหวัด ในภาคอีสาน อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความถูกต้อง ของ องค์ประกอบ ในแผนที่	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในแผนที่	ความสมบูรณ์ ของแผนที่	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนของหัวข้อในแบบสำรวจ

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 1 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ

3.1 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 แบบสำรวจไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. หัวข้อในแบบสำรวจ ครอบคลุม เทือกเขา แหล่งน้ำ และที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ ครอบคลุม ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงานการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพงาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของหัวข้อ ในแบบสำรวจ	ความถูกต้อง ของแบบสำรวจ	ความสมบูรณ์ ของแบบ สำรวจ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสมการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
คะแนนการทำงานที่ตรงกับความเป็นจริง ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความรับผิดชอบ

1.1 สมาชิกรับผิดชอบงานทุกงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ
และเต็มใจที่จะทำงาน	2 คะแนน
1.2 สมาชิกรับผิดชอบงานเป็นบางครั้ง มีความตั้งใจในการทำงานไม่สม่ำเสมอ	1 คะแนน
1.3 สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่รับผิดชอบงาน และไม่ตั้งใจในการทำงาน	0 คะแนน

2. การทำงานเป็นทีม

2.1 สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี	2 คะแนน
2.2 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานในบางด้าน	1 คะแนน
2.3 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานทุกด้าน	0 คะแนน

3. การแสดงความคิดเห็น

3.1 สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม	2 คะแนน
3.2 สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม
เป็นบางครั้ง	1 คะแนน
3.3 สมาชิกกลุ่มไม่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น
ของกลุ่ม	0 คะแนน

4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4.1 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานน่าสนใจและสวยงาม	2 คะแนน
4.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานสวยงาม	1 คะแนน
4.3 สมาชิกกลุ่มไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	0 คะแนน

5. การมีทักษะในการแก้ปัญหา

5.1 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ทุกปัญหา	2 คะแนน
5.2 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้บางปัญหา	1 คะแนน
5.3 สมาชิกกลุ่มไม่แก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น	0 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 หมายถึง ดี
 1 หมายถึง พอใช้
 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

พฤติกรรม คนที่	ความ รับผิดชอบ			การทำงาน เป็นทีม			การแสดง ความคิดเห็น			ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			การมีทักษะ ในการ แก้ปัญหา			รวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
คะแนน																10
1																
2																
3																

เกณฑ์การประเมินรวม

- ให้คะแนน 0-4 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
 ให้คะแนน 5-7 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับพอใช้
 ให้คะแนน 8-10 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
ขนิษฐา คำหล้า

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
	8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภการณ์ที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสภการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา	1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	2. ศึกษาข้อมูลวัฒนธรรมด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	3. ดำเนินการวิเคราะห์เสียงภาษาล้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง 3.2 เปิดซีดีเสียง 3.3 ฟังซีดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาล้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาล้าน ได้แก่ - ภาษาไทยลาว - ภาษาภูไท - ภาษาญ้อ - ภาษาบรู - ภาษาไชย 3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปตารางในเรื่อง - จังหวะ - สำเนียง - คำควบกล้ำ

ประสพการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุปผล
8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านอาหาร	1. ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรม กับอาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
	2. จัดทำรายการเมนูอาหาร ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านรายกรณีในแบบฝึกปฏิบัติ 2.2 พิจารณารายกรณี 2.3 กำหนดเมนูอาหาร - อาหารเช้า - อาหารเที่ยง - อาหารเย็น 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประสพการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณี เดือนสี่	1. ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรม เกี่ยวกับประเพณีฮีตสิบสอง	1.1 ชมมัลลคิมิเดย เรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง 1.2 อ่านประมวลสาระเรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง
	2. เตรียมการสร้างธง	2.1 จัดหาไหมพรมคละสี 2.2 จัดหาไม้ไผ่ 2.3 จัดหาลูกบิด 2.4 จัดหาดอกไม้พลาสติก 2.5 จัดหาเข็ม 2.6 จัดหาด้าย 2.7 จัดหาמיד 2.8 จัดหากรรไกร 2.9 ตรวจสอบวัสดุ
	3. ปฏิบัติการสร้างธง	3.1 คู่มือตัวอย่างของธง 3.2 เหล้าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 x 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 x 15 ซม. จำนวน 10 อัน 3.3 นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น 3.4 ตานไหมพมรรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่ จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้ธง ทั้งหมด 6 ชิ้น 3.5 ร้อยอุบะของธงแต่ละชิ้นด้วยดอกไม้ พลาสติกและลูกบิด

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
		3.6 ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกธงแต่ละชั้น ที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันให้เป็นแผ่นธง ผืนใหญ่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของธง
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 4.3 วิพากษ์ 4.3 สรุปผล
8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณี เดือนสิบเอ็ด	1. เตรียมการสร้างโคลอย	1.1 จัดหากระดาษแก้วคละสี 1.2 จัดหาทากาว 1.3 จัดหากรรไกร 1.4 จัดหาลวดมัดเหล็กขนาด 1 มม. 1.5 ตรวจสอบวัสดุ
	2. ปฏิบัติการสร้างโคลอย	2.1 ดูตัวอย่างของโคลอย 2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่ 1 แผ่น 2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม. 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับ ขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็น รูปโคลสูงประมาณ 1 ม. 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้นมามัดที่ ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดติดอยู่ ที่จุดศูนย์กลางของโคลอย 2.6 ตรวจสอบความถูกต้องของโคลอย
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล 3.4 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก

ประสบการณ์รอง

8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา

8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร

8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่

8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และประเพณีเดือนสิบเอ็ด ได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี ต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นเจ้าของหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างธง และการสร้างโคลอม

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และประเพณีเดือนสิบเอ็ด ได้ถูกต้อง

- ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

- บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด ไหมพรม ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ด้าย มีด กรรไกร กระดาษแก้ว กาว และลวดมดเหล็ก

- สถานการณ์ นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างสูง และการสร้างโคลอย

- ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร และด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบเสียงภาษาถิ่น เสนอผลงาน ศึกษาข้อมูลด้านอาหารการกิน จัดทำรายการเมนูอาหาร เสนอผลงาน ศึกษาข้อมูลด้านประเพณีฮีตสิบสอง เตรียมการสร้างสูง ปฏิบัติการสร้างสูง เสนอผลงาน เตรียมการสร้างโคลอย ปฏิบัติการสร้างโคลอย และเสนอผลงาน

- สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ซีดีเสียง คู่มือเผชิญประสบการณ์ และตัวอย่างชิ้นงาน

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการจัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ชิ้นงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างสูง และการสร้างโคลอย

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน/นุมนหนังสือ
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์	4. ห้องเรียน
5. ซีดีเสียง	5. ห้องเรียน
6. ตัวอย่างชิ้นงาน	6. ห้องเรียน/นุมนตัวอย่างชิ้นงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
3. จากชิ้นงาน ได้แก่ ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างธง และการสร้างโคลมลอย
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลด้านประชากร ด้านภาษา และดำเนินการวิเคราะห์เสียงภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลด้านอาหารการกิน และกำหนดเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและด้านอาหารแล้ว สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น และเขียนรายการเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหากระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้เขียนตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น และกำหนดเมนูอาหาร โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) อ่านประมวลสาระและฟังซีดีเสียง (2) วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น (3) เขียนรายการเมนูอาหาร และ (4) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา	1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL	- ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		- จากการบินบันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาข้อมูลวัฒนธรรมด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL	- วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		- จากการบินบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทการ	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
ประเมินการ	3. คำแนะนำการวิเคราะห์เสียงภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง 3.2 เปิดซิติดีเสียง 3.3 ฟังซิติดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ได้แก่ - ภาษาไทยลาว - ภาษาภูไท - ภาษาญ้อ - ภาษาบรู - ภาษาโซ้ย 3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางในเรื่อง - จังหวะ - สำเนียง - คำควบกล้ำ	TDL TDL SDL PDL PDL	- ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมวัสดุและอุปกรณ์	- ซิติดีเสียง	- เครื่องบันทึกเสียง	- จากการศึกษาปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประสบการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลและประเมิน ชิ้นงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุปผล	PDL TDL/ PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ชิ้นงาน
8.1.2 การปฏิบัติ ตามวัฒนธรรมด้าน อาหาร	1. ศึกษาข้อมูลด้าน วัฒนธรรมกับอาหาร การกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ อาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ อาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL	- วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับ อาหารการกิน ของภาค ตะวันออกเฉียง เหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		- จากการ บันทึก สาระ สำคัญ
	2. จัดทำรายการ เมนูอาหารของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านรายการในแบบฝึก ปฏิบัติ 2.2 พิจารณารายการ	SDL PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	- รายการ		- จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประเภทการณ	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.3 กำหนดเมนูอาหาร	PDL					
		- อาหารเช้า - อาหารเที่ยง - อาหารเย็น						
		2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร	TDL/ PDL					
3. เสนอผลงาน		3.1 รายงานผลและประเมิน ชิ้นงาน	PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ชิ้นงาน
		3.2 วิพากษ์	TDL/ PDL					
		3.3 สรุปผล	TDL/ PDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

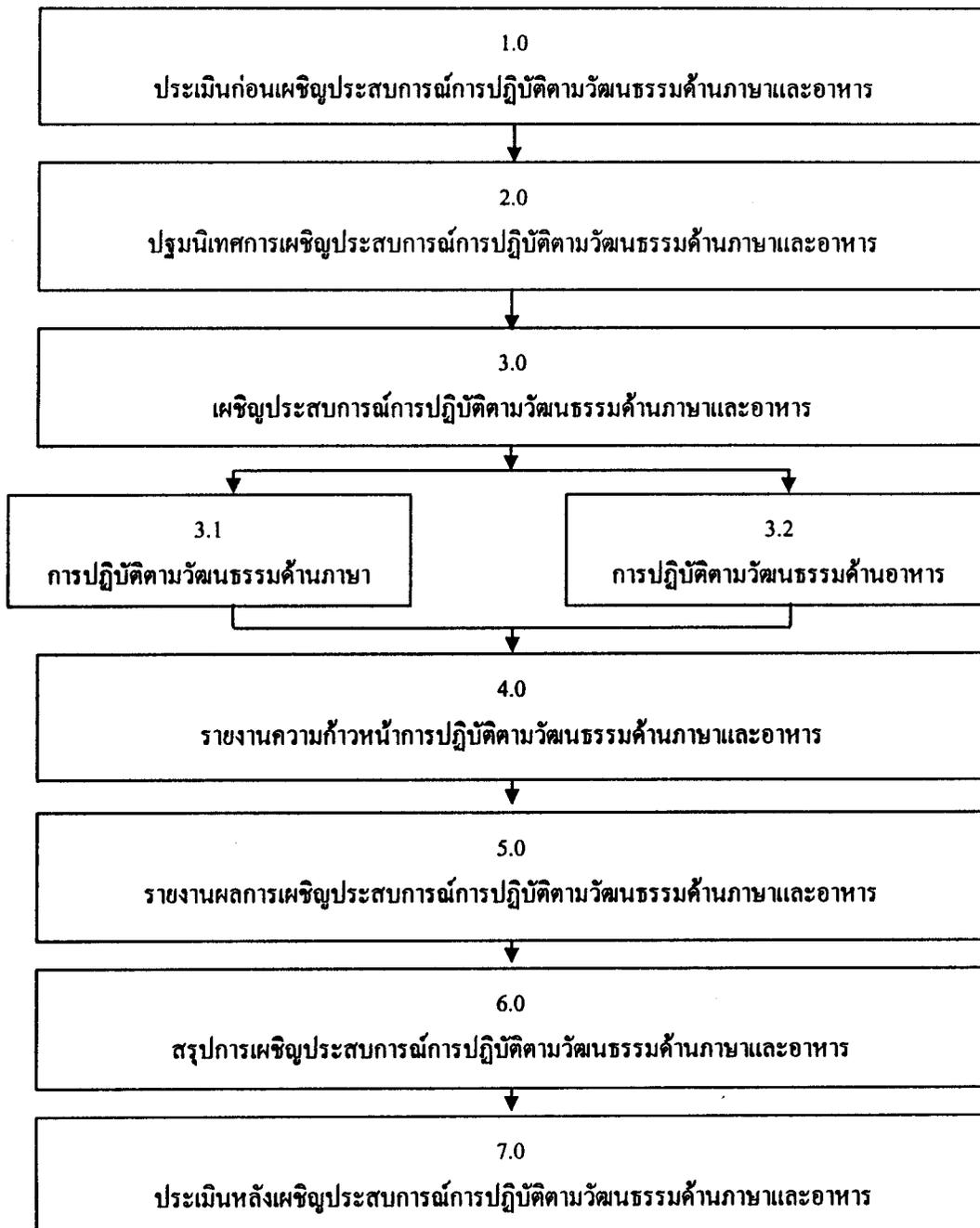
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	- มัลติมีเดีย สำหรับปฐมนิเทศ	- ห้องเรียน	10
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านภาษา 3.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านอาหาร	- ประมวลสาระ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์ - ซีดีเสียง	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	50
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 8	การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประสบการณ์หลักที่ 8.1	การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร
ประสบการณ์รองที่ 8.1.1 – 8.1.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสงค์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

ประมวลสาระ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง "ประชากร ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง "ประชากร ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด และน้อยที่สุดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง "ประชากร ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการอพยพย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะของภาษาถิ่นแต่ละประเภทที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง " วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกประเพณีฮีตสิบสองในแต่ละเดือนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะการบริโภคอาหารของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกตัวอย่างอาหารการกินของคน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดว่าเป็นภูมิภาคที่มีประชากรมากที่สุดในอันดับหนึ่งของประเทศ มีความหลากหลายทางด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวไทยอีสาน ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ส่วย (กูย) แสก ย้อ ผู้ไทย กะโล้ (โซ่) กะเลิง และไทยโคราช จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดเลย การอพยพย้ายถิ่นของประชากร เป็นภาคที่มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะทางตอนบนของภาค

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์ มีความคล้ายกัน คือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคงสื่อความได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทย-ลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสานซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เน้นการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง และแสดงถึงความสามัคคีและรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน ได้แก่ ข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ปลา กบ เขียด แอ้ แมลงต่างๆ และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านกานดอมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน

แหล่งที่มาของสื่อ

- วุฒิชัย มูลศิลป์ และสุพน ทิมอ่ำ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระทรวงศึกษาธิการ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09
- จังหวัดสกลนคร (2543) หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสกลนคร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

<http://www.geocities.com/isancenter/east>. 1 มกราคม 2549

<http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549

<http://student.nu.ac.th/isannu/isanculture/language1.htm> 1 มกราคม 2549

http://service.nso.go.th/nso/file/popmap/popmap_01.html 16 กุมภาพันธ์ 2549

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 16 กุมภาพันธ์ 2549

<http://www.amnatcharoen.go.th/kachad/health12.htm> 24 มีนาคม 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการผลิต และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์นักเรียน เป็นการศึกษานักเรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์

และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่

เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 กระดาษสี

ทำปก เอ 4 เทปสตีดิสก์หนังสือ เครื่องเย็บกระดาษ ลวดเย็บกระดาษ กรรไกร ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง

3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ

3.4 กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด และวรรคตอน

3.6 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม หัวเรื่อง ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้องของเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา และการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา สาระ ความคมชัดของภาพประกอบ และคำอธิบายในภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

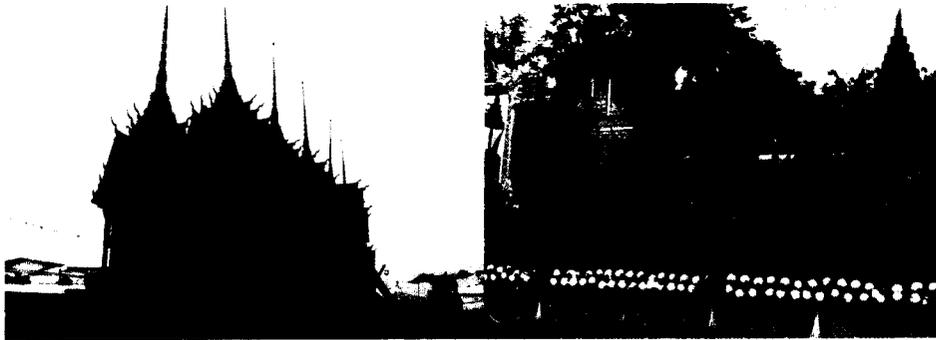
1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องเย็บกระดาษ และกรรไกร
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 กระดาษสีห้าปก เอ 4 เทปสีติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ

ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

ประมวลสาระ

หน่วยที่ 8

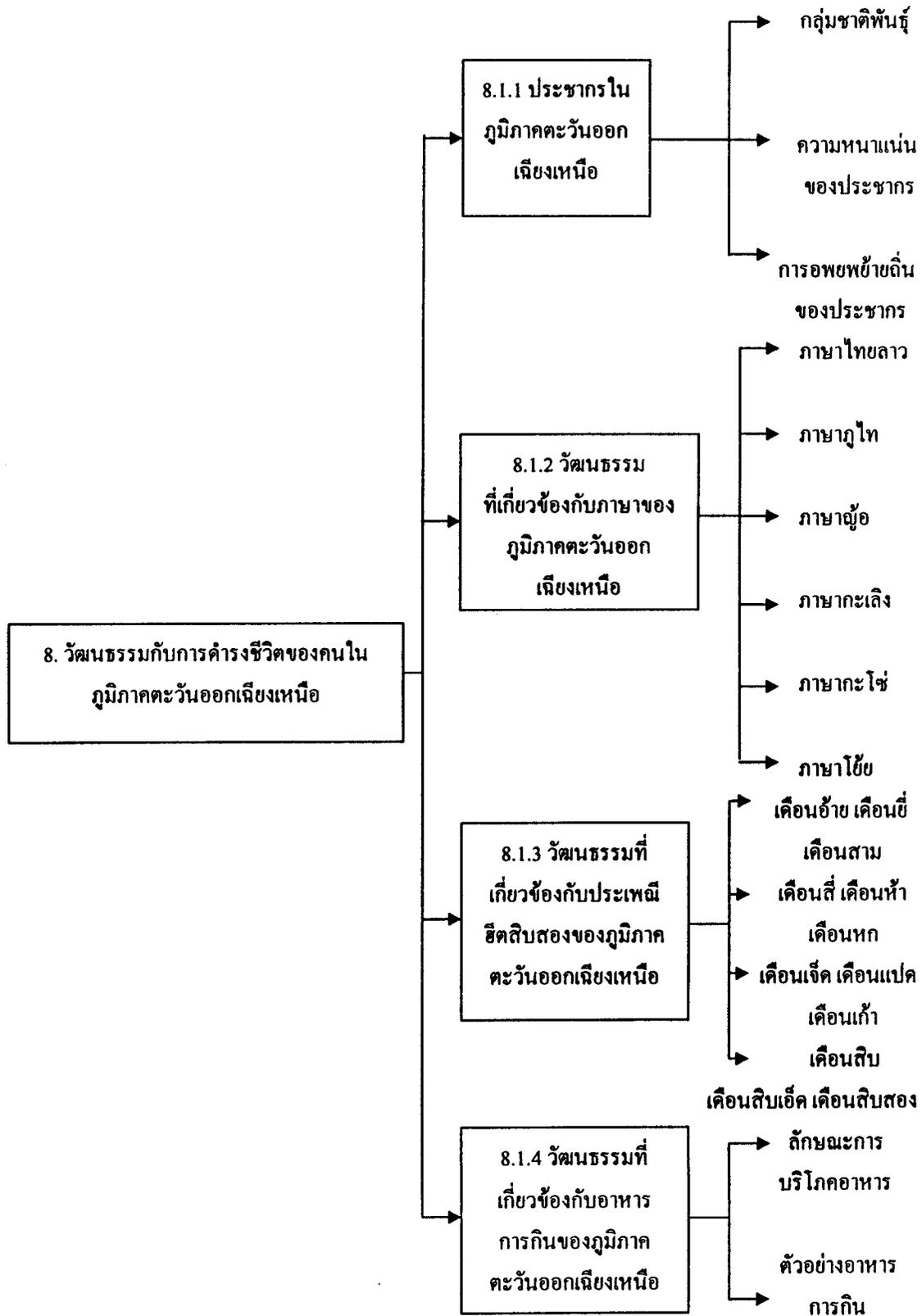
วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ชนิษฐา คำหล้า

แผนผังแนวคิด

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษารายละเอียดในหัวเรื่องที่ 8.1.1 – 8.1.4

หัวเรื่อง

- 8.1.1 ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 8.1.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 8.1.3 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 8.1.4 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวคิด

1. ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดว่าเป็นภูมิภาคที่มีประชากรมากที่สุดในอันดับหนึ่งของประเทศ มีความหลากหลายทางด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวไทยอีสาน ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ส่วย (กูย) แสกอ ย้อ ผู้ไทย กะเลิง (โซ) กะเลิง และไทยโคราช จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดเลย การอพยพย้ายถิ่นของประชากร เป็นภาคที่มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะทางตอนบนของภาค

2. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์ มีความคล้ายกัน คือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคงสื่อความได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทย-ลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย

3. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสานซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เน้นการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง และแสดงถึงความสามัคคี และรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต

4. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน ได้แก่ ข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ปลา กบ เขียด แอ้ แมลงต่างๆ และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านกานดนมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด และน้อยที่สุดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการอพยพย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะของภาษาถิ่นแต่ละประเภทที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกประเพณีฮีตสิบสองในแต่ละเดือนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะการบริโภคอาหารของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกตัวอย่างอาหารการกินของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

บทนำ

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นฐานมาจาก การเป็นสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมที่ผสมผสานคติความเชื่อพื้นเมือง เช่น การนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นับถือธรรมชาติ เข้ากับความเชื่อทางศาสนา ลักษณะการดำรงชีวิตต้องพึ่งพาธรรมชาติ และพึ่งพาคน ทำให้ชาวบ้านเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันและพึ่งพากัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและเป็นสุข

เรื่องที่ 8.1.1 ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ ประกอบด้วยกลุ่มชนหลายเผ่าพันธุ์ ซึ่งมีวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

1. กลุ่มชาติพันธุ์

ประชากรกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค คือ ชาวไทยอีสาน เป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินอีสาน และใช้ภาษาไทยอีสานเป็นภาษาพูดหลัก นอกจากนี้ ก็จะมีกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ เช่น ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ส่วย (กูย) แสก ย้อ ผู้ไทย กะโล้ (โซ่) กะเลิง และไทยโคราช

2. ความหนาแน่นของประชากร

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีประชากรหนาแน่นเป็นที่สองของประเทศ (125.95 คนต่อตารางกิโลเมตร) รองจากภาคกลาง (144.59 คนต่อตารางกิโลเมตร) บริเวณที่มีประชากรหนาแน่นมากอยู่ในจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบอันกว้างใหญ่ และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรรองลงไป ได้แก่ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ ยโสธร อุรธานี หนองบัวลำภู นครพนม นครราชสีมา หนองคาย อำนาจเจริญ สกลนคร อุบลราชธานี ชัยภูมิ และมุกดาหาร จังหวัดที่มีความหนาแน่นน้อยที่สุดของภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดเลย

3. การอพยพย้ายถิ่นของประชากร

ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะการเข้าไปหางานทำในภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ซึ่งส่วนมากจะมีลักษณะเป็นการย้ายชั่วคราว ทางตอนบนของภาคจำนวนการอพยพย้ายถิ่นภายในจะสูงมาก เป็นการอพยพย้ายถิ่นจากจังหวัดทางตอนล่าง ซึ่งมีประชากรหนาแน่นกว่า ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ ประชากรยากจน ได้แก่ เขตจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ไปจนถึงจังหวัดทางตอนบน คือ จังหวัดหนองคาย อุรธานี หนองบัวลำภู และเลย

ส่วนทางตอนล่างของภาค มีการอพยพย้ายถิ่นน้อย เป็นการอพยพย้ายถิ่นจากจังหวัดนครราชสีมา ศรีสะเกษ และสุรินทร์ ไปจนถึงจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ จังหวัดนครราชสีมาซึ่งเปรียบดังประตูเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงมีประชากรเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว

โดยสรุป

ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีประชากรมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ มีความหลากหลายทางด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวไทยอีสาน ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ต่วย (กูย) แสกอ ย้อ ผู้ไทย กะโฮ้ (โซ) กะเลิง และไทยโคราช จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดเลย การอพยพย้ายถิ่นของประชากร เป็นภาคที่มีการอพยพ ย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะทางตอนบนของภาค

เรื่องที่ 8.1.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพภูมิศาสตร์ เช่น แถบจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ มีชายแดนติดกับเขมร สำเนียงและรากเหง้าของภาษาก็จะมีคำของภาษาเขมรปะปนอยู่ด้วย ทางด้านจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร หนองคาย เลข ที่ติดกับประเทศลาวและมีชาวเวียตนามเข้ามาอาศัยอยู่ค่อนข้างมาก ก็จะมีสำเนียงหนึ่ง ถึงแม้ชาวอีสานจะมีภาษาพูดที่มีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น แต่ในภาษาอีสานก็มีสิ่งหนึ่งที่ยังคงมีความคล้ายกันก็คือ ลักษณะของคำและความหมายต่างๆ ก็ยังคงสื่อความถึงกันได้ทั่วภาค ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชาวอีสานต่างท้องถิ่นกันสามารถสื่อสารภาษาได้เป็นอย่างดี และในปัจจุบันตามเมืองใหญ่ โดยเฉพาะคนหนุ่มสาว ได้หันมาใช้ภาษาไทยกลางกันมากขึ้น แต่ผู้คนตามชนบทและคนเฒ่าคนแก่ยังใช้ภาษาอีสานกันเป็นภาษาหลักอยู่ ตัวอย่างภาษาถิ่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีหลายภาษาตามกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาตั้งถิ่นฐาน ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย

1. **ภาษาไทย-ลาว** มีใช้สื่อสารกันทั่วไป สำเนียงพูดสูงๆ ต่ำๆ ไพเราะน่าฟัง คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ - วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์โท-และสามัญในภาษาถิ่น
2. **ภาษาภูไท** จะมีภาษาของลื้อและภาษาของลาวตะวันออกเฉียงเหนือด้วย ภาษาพูดและเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับภาษากลาง มักจะทอดเสียงยาว และตัวเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย
3. **ภาษาญ้อ** จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ
4. **ภาษากะเลิง** มีภาษาพูดใกล้เคียงกับภาษาไทย-ลาวและญ้อ แต่สำเนียงและจังหวะในการพูดของภาษากะเลิงจะสั้นและห้วนกว่า
5. **ภาษากะโซ่** มีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายเขมรและมอญ แต่ไม่มีอักษรใช้ การสื่อสารด้วยภาษาเขียนต้องขี้อักษรไทยกลางสื่อความหมาย ลักษณะเด่นของภาษากะโซ่ คือออกเสียงควบกล้ำ ร,ล ชัดเจนมากพยางค์หน้าของคำมักมีเสียง /อะ/อ้ง/หรือ/อัน/ ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา
6. **ภาษาโซ้ย** มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์ เอกลักษณะของชาวโซ้ย คือ มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับ คำว่า หรือ, หรือไม่

คำเปรียบเทียบของภาษาไทยกลาง กับภาษาถิ่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาษาไทยกลาง	ภาษาไทย-ลาว	ภาษาภูไท	ภาษาญ้อ	ภาษากะเลิง	ภาษากะโซ่	ภาษาโซ้ย
ผ้าขาวม้า	ผ้าคำม้า	พาท้าวม้า	ผ้าขาวม้า	ผ้าขาวม้า	เปรประโค	ผ้าขาวม้า
ข้าว	เช่า	เค้า	เช่า	เช่า	อะวะ	เช่า
น้ำดื่ม	น้ำมกิ้น	น้ำกิ้น	น้ำกิ้น	น้ำมกิ้น	เคอะงวด	น้ำมกิ้น
เนื้อวัว	จิ้นงัว	เนื้อโง	เนื้องัว	เนื้องัว	แซ่คอะเตาะ	เนื้องัว
ตา (ชาย)	พ่อใหญ่	เบียะนาย	พ่อเฒ่า	พ่อตู้	พ่อเฒ่า	พ่อตู้

โดยสรุป

ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ยังคงมีความคล้ายกันก็คือ ลักษณะของคำและความหมายต่างๆที่ยังคงสื่อความถึงกันได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทย-ลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาไชย

เรื่องที่ 8.1.3 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่น่าสนใจ ทำให้มองเห็นวิถีชีวิตของชาวอีสาน ซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่างๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันที่เน้นในการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง เพื่อแสดงความสามัคคี และรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต

เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม เป็นพิธีสำหรับพระภิกษุสงฆ์ เพื่อการปฏิบัติขององค์ท่านให้พ้นจากอาบัติกิเลสต่างๆ มีการให้ท่านรักษาศีลภาวนาและแผ่เมตตา

ภาพที่ 8.1 บุญเข้ากรรม

เดือนยี่ บุญคูณลาน เป็นการทำบุญหลังเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้าน ก่อนที่จะบรรทุกข้าวเปลือกมาใส่ไว้ในยุ้งหรือฉางข้าว

ภาพที่ 8.2 บุญคูณลาน

เดือนสาม บุญข้าวฉี่ จัดในช่วงวันมาฆบูชา โดยจะเอาข้าวเหนียวทาเกลือ ชุบไข่ แล้วนำไปปิ้งย่าง เพื่อเอาไปใส่บาตรที่วัดพร้อมกันทุกบ้าน

ภาพที่ 8.3 บุญข้าวฉี่

เดือนสี่ บุญพะเหวด (เทศน์มหาชาติ) ถือว่าเป็นการทำบุญมหาคุณที่ยิ่งใหญ่ กำหนดทำบุญ 3 วัน ได้แก่ วันแรกเป็นวันรวม (โสม) มีการตกแต่งประดับวัดให้สวยงามด้วยธง (ธง) รูปสัตว์ต่าง ๆ ประดับศาลาวัด ด้วยดอกไม้ ไข่มวงมูม รวงผึ้ง วันที่สองเป็นวันแห่พะเหวด (พระเวสฯ) เข้าเมืองด้วยกองบุญต่าง ๆ วันที่สาม เป็นวันเทศน์มหาชาติ ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติจบในวันเดียว จะได้อานิสงส์มาก และเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง

ภาพที่ 8.4 บุญพะเหวด

เดือนห้า บุญสดสร้าง บุญรดน้ำพระผู้ใหญ่ กระทำในวันสงกรานต์ เพื่อแสดงความกตัญญู และขอพรจากผู้ใหญ่

ภาพที่ 8.5 บุญรดน้ำพระผู้ใหญ่

เดือนหก บุญบั้งไฟ (ขอฝน) พิธีจุดบั้งไฟ เป็นการบวงสรวงเทพารักษ์บนท้องฟ้าให้บันดาลฝนให้ตกลงมาเพื่อชาวนาจะได้ทำนาในฤดูต่อไป

ภาพที่ 8.6 บุญบั้งไฟ

เดือนเจ็ด บุญข้าสະ (ข้าระ) มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน นิยมประกอบพิธีที่ศาลากลางบ้าน ชาวบ้านจะเตรียมดอกไม้รูปเทียน ोन้ำ ฝ้ายใน ไหมหลอด ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายมารวมกันที่ศาลากลางบ้าน ตอนเย็นนิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ ตอนเช้าถวายอาหาร เมื่อเสร็จพิธีทุกคนจะนำน้ำพระพุทธมนต์ ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายของตนกลับบ้าน นำน้ำมนต์ไปรดลูกหลาน ทรายนำไปหว่านรอบบ้าน ฝ้ายผูกแขนนำไปผูกข้อมือลูกหลาน เพื่อให้เกิดสวัสดิมงคลตลอดปี

ภาพที่ 8.7 บุญข้าสະ

เดือนแปด บุญเข้าพรรษา ทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องถวายสักการะที่สำคัญ คือ การหล่อเทียนพรรษา โดยการสลักเทียนเป็นลวดลาย ตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม

ภาพที่ 8.8 บุญเข้าพรรษา

เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะนำอาหารคาวหวาน หมากพลู ห่อเป็นห่อๆ ไปแขวนไว้ตามต้นไม้ในวัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว

ภาพที่ 8.9 บุญข้าวประดับดิน

เดือนสิบ บุญข้าวสาก (สลากภัตต์) เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

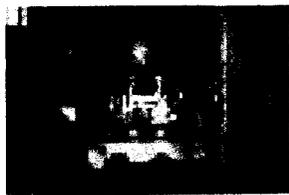
ภาพที่ 8.10 บุญข้าวสาก

เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา ชาวบ้านจะไปทำบุญตักบาตรที่วัด เวียนเทียนได้ประทีปบูชา บางแห่งมีการถวายปราสาทผึ้ง การไหลเรือไฟ

ภาพที่ 8.11 บุญออกพรรษา

เดือนสิบสอง บุญกฐิน หรือบุญเดือนสิบสอง ชาวบ้านจะร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดงานบุญกฐินทอดที่วัดประจำหมู่บ้านของตนเอง

ภาพที่ 8.12 บุญกฐิน

โดยสรุป

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีสตสิบสอง เป็นประเพณีหรืองานทำบุญทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี ที่ทำให้มองเห็นวิถีชีวิตของชาวอีสาน แสดงถึงความสามัคคีและรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต ได้แก่ เดือนอ้ายบุญเข้ากรรม เดือนยี่บุญคูณลาน เดือนสามบุญข้าวจี เดือนสี่บุญผะเหวด เดือนห้าบุญสดสง รคน้ำพระผู้ใหญ่ เดือนหกบุญบังไฟ เดือนเจ็ดบุญช่าชะ เดือนแปดบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบบุญข้าวสาก เดือนสิบเอ็ดบุญออกพรรษา และเดือนสิบสองบุญกฐิน

เรื่องที่ 8.1.4 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน มีผลกระทบต่ออาหารการกินของคนในท้องถิ่นอย่างมาก ชาวอีสานจะรู้จักแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่นมาดัดแปลงทำอาหารรับประทาน ที่มาของรสชาติในอาหารอีสาน นับเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา เช่น รสเค็มได้จากปลาร้า รสเผ็ดได้จากพริกสดและพริกแห้ง รสเปรี้ยวได้จากมะกอก ส้มมะขาม และมดแดง ดังนั้น อาหารอีสานจึงเป็นอาหารที่มีความแตกต่างจากอาหารของภาคอื่นๆ และเข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายของชาวอีสาน

1. ลักษณะการบริโภคอาหาร ชาวอีสานจะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายเช่นเดียวกับการรับประทานอาหาร มักจะรับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ลักษณะการบริโภคอาหารที่สำคัญมีดังนี้

1.1 ชาวอีสานจะบริโภคข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก ส่วนอาหารจานรอง คือ ปลาร้า ซึ่งเป็นปลาที่นำมาหมักกับเกลือและรำ หรือข้าวคั่ว

1.2 อาหารในแต่ละมื้อจะเป็นอาหารง่ายๆ เพียง 2 – 3 จาน ซึ่งทุกมื้อจะต้องมีผักเป็นส่วนประกอบหลัก

1.3 ความพึงพอใจในรสชาติอาหารของชาวอีสาน แล้วแต่ความชอบของบุคคล แต่อาหารพื้นบ้านส่วนใหญ่จะออกรสชาติไปทางเผ็ด เค็ม และเปรี้ยว

1.4 เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านการถนอมอาหารของบรรพบุรุษชาวอีสาน ปลาร้าใช้เป็นส่วนประกอบหลักของอาหารได้ทุกประเภท เหมือนกับที่ชาวไทยภาคกลางใช้น้ำปลา

1.5 ความเคยชินในการรับประทานของชาวอีสาน คือ ชอบรับประทานอาหารดิบๆ สุกๆ ด้วยความเชื่อว่าจะทำให้ร่างกายแข็งแรง แต่อาหารเหล่านี้มีพยาธิใบไม้ในตับ ทำให้ชาวอีสานส่วนใหญ่เป็นโรคพยาธิ และสุขภาพไม่ค่อยดี

2. ตัวอย่างอาหารการกิน เสน่ห์อาหารพื้นบ้านอีสานอยู่ที่รูปแบบการปรุง วัตถุดิบ เครื่องปรุง รสชาติปลาร้าที่นำมาผสมผสานอย่างกลมกลืน เป็นสำหรับอาหารที่คนทั่วไปยอมรับในความอร่อยและคุณค่าทางโภชนาการ อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ได้แก่ แจ่วบอง คำนะละกอหรือค้ำบักหุ้ง และลาบคั่ว

2.1 แจ่วบองหรือปลาร้าสับ มีเครื่องปรุง วิธีทำ และให้คุณค่าทางอาหารดังนี้

เครื่องปรุง

รากผักชี ตะไคร้เผ่าพหอม ปลาร้าสับละเอียด น้ำมันพืช น้ำมันมะขามเปียก ข่าเผาซอย พริกป่น น้ำปลา และน้ำตาลทราย

วิธีทำ

- 1) โขลกรากผักชี ตะไคร้ ข่า กะเทียม หอม ให้ละเอียด ใส่พริกป่น ปลาร้า โขลกต่อให้เข้ากัน
- 2) ตั้งกระทะไฟอ่อน ใส่น้ำมันพร้อมส่วนผสมใส่น้ำปลาร้า น้ำมันมะขามเปียก และน้ำตาลผัดจนหอม

จึงดักขึ้น

เคล็ดลับ

รับประทานกับผักสด ผักหนึ่ง ถ้าไม่ชอบปลาร้าใส่น้ำปลาก็ได้

คุณค่าทางอาหาร

โปรตีน วิตามินเอ ซี

ภาพที่ 8.13 แจ่วบอง (ภาพจากอินทราการพิมพ์)

2.2 ตำมะละกอ หรือตำบักหุ่งแบบพื้นบ้านอีสาน มีเครื่องปรุง วิธีทำ และให้คุณค่าทางอาหารดังนี้

เครื่องปรุง มะละกอดิบ พริกแห้ง มะขามเปียก ปูนาคอง กระเทียม น้ำปลา ปลาร้าคัมสุก มะนาว น้ำตาลทราย และ

มะเขือเทศ

วิธีทำ

- 1) สับมะละกอเป็นฝอยๆ
- 2) โขลกพริกแห้ง กระเทียม ให้ละเอียด
- 3) ใส่เครื่องปรุง มะละกอ มะนาว มะขามเปียก น้ำปลา ปลาร้า มะเขือเทศ ปูนาคอง

และน้ำตาลทราย แล้วโขลกเบาๆ

คุณค่าทางอาหาร

โปรตีน กลีโอะแร่ แคลเซียม

ภาพที่ 8.14 ตำมะละกอ หรือตำบักหุ่งแบบพื้นบ้านอีสาน (ภาพจากอินทราการพิมพ์)

2.3 ลาบคั่ว มีเครื่องปรุง วิธีทำ และให้คุณค่าทางอาหารดังนี้

เครื่องปรุง

เนื้อวัว เครื่องในวัว เนื้อวัวสด ข้าวคั่ว พริกป่น ใบตะไคร้ ต้นหอม ผักชีฝรั่ง น้ำปลา และมะนาว

วิธีทำ

- 1) ขยำใบตะไคร้กับเลือดสด
- 2) ล้างเนื้อและเครื่องในให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นพอดีคำ

3) ใส่ข้าวคั่ว พริกป่น ต้นหอมซอย ผักชีฝรั่งซอย เคล้าให้เข้ากัน ราดด้วยเลือดสดที่ทำเตรียมไว้ เทลงกระทะตั้งไฟคั่ว ปิ้งรสด้วยน้ำมันาว และน้ำปลา โรยหน้าด้วยใบสาระแหน่

คุณค่าทางอาหาร

คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามิน และเกลือแร่

ภาพที่ 8.15 ลาบคั่ว (ภาพจากอินทรากรพิมพ์)

โดยสรุป

อาหารพื้นบ้านของชาวอีสาน จะมีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลักเช่นเดียวกับชาวเหนือ การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงรู้จักแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น เช่น ปลา กบ เขียด แอ้ แมลงต่างๆ เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญและขาดไม่ได้ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านการถนอมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน

บรรณานุกรม

- วุฒิชัย มูลศิลป์ และสุพน ทิมอำ (2547) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2548) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระทรวงศึกษาธิการ (2547) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) *ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09
- จังหวัดสกลนคร (2543) *หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสกลนคร* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจิด ทวีสิน(2540) *หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- <http://www.geocities.com/isancenter/east>. 1 มกราคม 2549
- <http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549
- <http://student.nu.ac.th/isannu/isanculture/language1.htm> 1 มกราคม 2549
- http://service.nso.go.th/nso/file/popmap/popmap_01.html 16 กุมภาพันธ์ 2549
- <http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 16 กุมภาพันธ์ 2549
- <http://www.amnatcharoen.go.th/kachad/health12.htm> 24 มีนาคม 2549

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

มัลติมีเดียปฐมนิเทศ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 8.1 – 8.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ เรื่อง “ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 8.1 และ 8.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 8.1 และ 8.2 บริบท/สถานการณ์ การกิจ/งาน ที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ได้ถูกต้อง และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และประเพณีเดือนสิบเอ็ด ได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านไฮหย่อง (ภูเงินประชานุกูล) มุมหนังสือ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมแสดงผลงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างธง และการสร้าง โคมลอย นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ซิดีเสียง ตัวอย่างชิ้นงาน คู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ งานที่กำหนดให้ทำ และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุมพฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

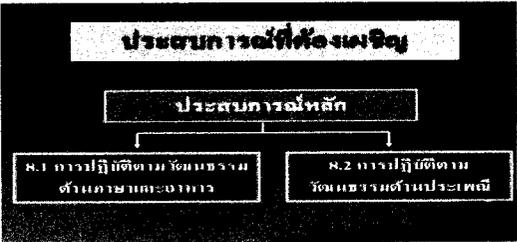
4. ขั้นประเมิน

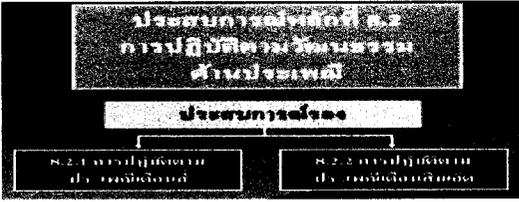
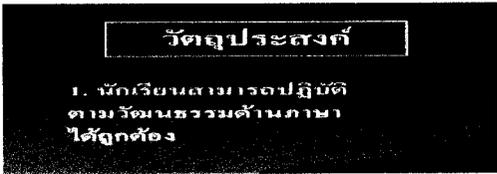
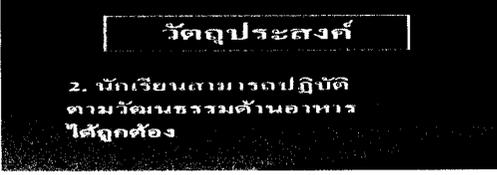
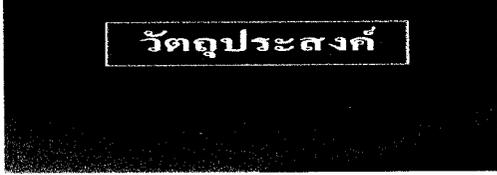
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

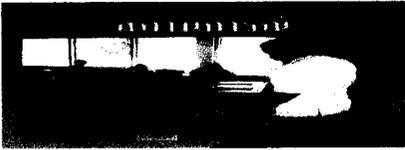
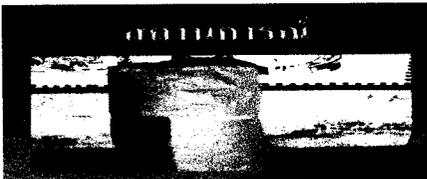
1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

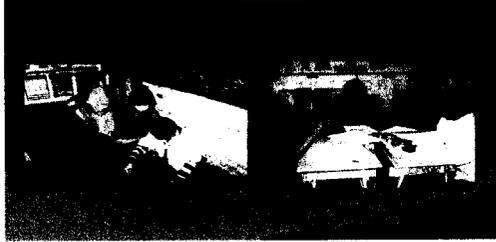
บทคัดย่อ
สำหรับปฐมนิเทศ
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

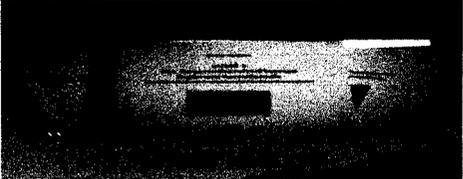
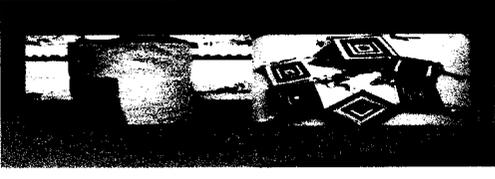
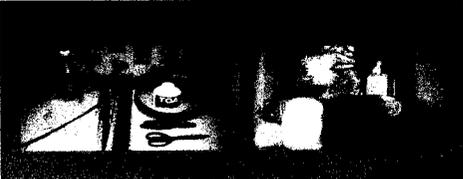
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI คนตรีประจำรายการ
2		
3		คนตรีประจำรายการ FO
4		ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 มีคำแนะนำนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ดังนี้
5		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลัก ที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและการสื่อสาร และ ประสบการณ์หลัก ที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

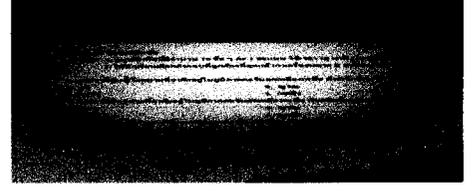
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		<p>ประสบการณ์ร่อง 8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และ</p> <p>ประสบการณ์ร่อง 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร</p>
7		<p>ประสบการณ์ร่อง 8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนปี และประสบการณ์ร่อง 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด</p>
8		<p>วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 8.1 มีดังนี้</p>
9		<p>1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาได้ถูกต้อง</p>
10		<p>2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหารได้ถูกต้อง</p>
11		<p>และวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 8.2 มีดังนี้</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสีได้ถูกต้อง
13		2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ดได้ถูกต้อง
14		บริบทและสถานการณ์
15		บริบทในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย
16		มุมหนังสือ
17		มุมวัตถุอุปกรณ์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		มุมตัวอย่างชิ้นงาน
19		และมุมแสดงผลงาน
20		สถานการณั้กเรียน ในฐานะเจ้าหน้าที่ วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจาก หัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด โดยให้ สร้างงาน 4 งาน ได้แก่
21		(1) ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
22		(2) เมนูอาหารของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
23		(3) การสร้างฐาน
24		และ (4) การสร้างคอมลอย

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
25		จากสถานการณ์ที่กำหนด มีภารกิจ และงานที่นักเรียนต้องเผชิญ ประสบการณ์ตามลำดับ ดังนี้
26		ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรม กับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
27		หลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว ให้ นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
28		จากนั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติตาม วัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านภาษา ด้านอาหาร และ ด้านประเพณีได้แล้วค่ะ
29		เมื่อนักเรียน ได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรม ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและ นำเสนอผลงาน

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
30		<p>สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสพการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระ</p>
31		<p>มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ</p>
32		<p>มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสพการณ์</p>
33		<p>ตัวอย่างชิ้นงาน</p>
34		<p>และวัสดุอุปกรณ์</p>
35		<p>การประเมิน จะประเมินจาก แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญ ประสพการณ์ ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
36		<p>ประเมินจากชิ้นงาน ได้แก่ ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การสร้างธง และการสร้างโคลอมบาย</p>
37		<p>ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติในคู่มือเผชิญประสบการณ์</p>
38		<p>ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ</p>
39		<p>และประเมินจากพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา</p>
40		<p>ต่อไปนี ขอให้นักเรียนเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 ได้แล้วค่ะ</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
41		FI คนตรีประจำรายการ
42		
43		FO คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร
 ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และเดือนสิบเอ็ดได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสาน ซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เน้นการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง และแสดงถึงความสามัคคีและรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสิบทอดกันมานับแต่อดีต ได้แก่ เดือนฮ้ายบุญเข้ากรรม เดือนฮี่บุญกุนลาน เดือนสามบุญข้าวจี เดือนสี่บุญหะเวด เดือนห้าบุญยศตรง เดือนหกบุญบังไฟ เดือนเจ็ดบุญข้าวชะ เดือนแปดบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบบุญข้าวสาก เดือนสิบเอ็ดบุญออกพรรษา และเดือนสิบสองบุญกฐิน

แหล่งที่มาของสื่อ

กรมพล ท่องธรรมชาติและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09

<http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำรา ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮัตสึบะ

1.4 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และบันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียง โดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

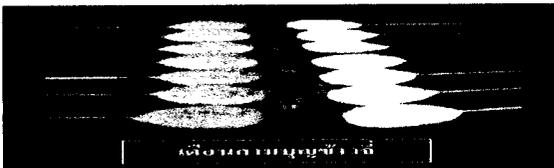
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของ เสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		↓
4		FO ดนตรีประจำรายการ
5		ประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่ได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาของชาวอีสาน

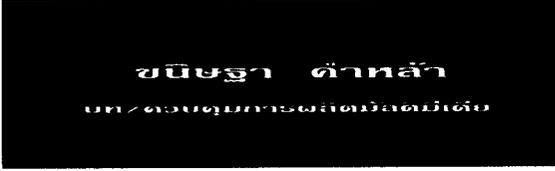
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี
7		เดือนอ้ายบุญเข้ากรรม เป็นพิธีสำหรับพระภิกษุสงฆ์
8		มีการรักษาศีลภาวนาและแผ่เมตตา
9		เดือนยี่บุญคุณลาน เป็นการทำบุญหลังเก็บเกี่ยว
10		เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้าน
11		เดือนสามบุญข้าวจี จัดในช่วงวันมาฆบูชา โดยเอาข้าวเหนียวทาเกลือชุบไข่ แล้วนำไปปิ้งย่าง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		เพื่อเอาไปใส่บาตรที่วัดพร้อมกัน ทุกบ้าน
13		เดือนสี่บุญพะเหวด (เทศน์มหาชาติ) ถือว่าเป็นการทำบุญมหากุศลที่ยิ่งใหญ่ กำหนดทำบุญ 3 วัน
14		วันแรกเป็นวันโฮม มีการตกแต่ง ประดับวัดให้สวยงามด้วยธง รูปสัตว์ ต่าง ๆ ดอกไม้ ใบเมฆมุ่ม และรวงผึ้ง
15		วันที่สองเป็นวันแห่พะเหวดเข้าเมือง ด้วยกองบุญต่าง ๆ
16		วันที่สามเป็นวันเทศน์มหาชาติ ผู้ใดฟัง เทศน์มหาชาติจบในวันเดียว จะได้อานิ สงค์มาก
17		เดือนห้าบุญสดตรง บุญพระรัตน พระผู้ใหญ่ กระทำในวันสงกรานต์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18	 <p data-bbox="523 611 836 645">เดือนทำบุญลดสาร</p>	เพื่อแสดงความกตัญญู และขอพรจากผู้ใหญ่
19	 <p data-bbox="523 913 836 947">เดือนทกบุญบั้งไฟ</p>	เดือนทกบุญบั้งไฟ (ขอฝน) พิธีจุดบั้งไฟ เป็นการบวงสรวงเทพารักษ์บนท้องฟ้าให้บันดาลฝนให้ตกลงมา
20	 <p data-bbox="523 1214 836 1247">เดือนทกบุญบั้งไฟ</p>	เพื่อชาวบ้านจะได้ทำนาในฤดูต่อไป
21	 <p data-bbox="523 1527 836 1561">เดือนเจ็ดบุญชำระ</p>	เดือนเจ็ดบุญชำระ (ชำระ) มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน นิยมประกอบพิธีที่ศาลากลางบ้าน
22	 <p data-bbox="523 1827 836 1861">เดือนเจ็ดบุญชำระ</p>	ชาวบ้านจะเตรียมดอกไม้ ธูปเทียน โอน้ำ ฝ้ายโน ไหมหลอด ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายมารวมกันที่ศาลากลางบ้าน

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
23	 <p>เดือนแปดบุญข้าวเหนียว</p>	<p>ตอนเช้าถวายอาหาร เมื่อเสร็จพิธีทุกคนจะนำน้ำพุทธมนต์ ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายกลับบ้าน</p>
24	 <p>เดือนแปดบุญข้าวพรรษา</p>	<p>เดือนแปดบุญข้าวพรรษา ทำบุญตามพิธีทางศาสนา</p>
25	 <p>เดือนแปดบุญข้าวพรรษา</p>	<p>มีเครื่องถวายสักการะที่สำคัญ คือ การหล่อเทียนพรรษา</p>
26	 <p>เดือนแปดบุญข้าวพรรษา</p>	<p>โดยการสลักเทียนเป็นลวดลาย ตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม</p>
27	 <p>เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน</p>	<p>เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะนำอาหารคาวหวานหลากหลาย ห่อเป็นห่อ ๆ ไปวางไว้ใต้ต้นไม้ หรือที่ใดที่หนึ่งในวัด</p>
28	 <p>เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน</p>	<p>เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
29		เดือนสิบบุญข้าวสาก (สลากภัตต์) เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
30		เดือนสิบเฮ็ดบุญออกพรรษา มีการดักบาตรเทโว ถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุสงฆ์
31		ชาวบ้านและพระภิกษุสงฆ์เวียนเทียนได้ประทีปบูชา
32		บางแห่งมีการถวายปราสาทผึ้ง
33		เดือนสิบสองบุญกฐิน หรือบุญเดือนสิบสอง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
34		ชาวบ้านจะร่วมกันเป็นเจ้าของจัดงานบุญกรู๋นทอดที่วัดประจำหมู่บ้านของตน
35		ประเพณีสิบสองเดือน เป็นประเพณีหรืองานบุญทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี
36		ที่ทำให้มองเห็นวิถีชีวิตของชาวอีสาน
37		ซึ่งแสดงถึงความสามัคคีรักใคร่ของชาวบ้าน ที่กระทำสืบต่อกันมานับแต่อดีต
38		FI คนตรีประจำรายการ FO คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อซีดีเสียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสงค์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

ซีดีเสียง

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ซีดีเสียง

วัตถุประสงค์

หลังจากฟังซีดีเสียง เรื่อง “ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์ มีความคล้ายกันคือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคงสื่อความได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ได้แก่ (1) ภาษาไทย-ลาว มีใช้สื่อสารกันทั่วไป สำเนียงพูดสูงๆ ต่ำๆ ไพเราะน่าฟัง คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ-วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์โทและสามัญในภาษาถิ่น (2) ภาษาภูไท จะมีภาษาของลื้อและภาษาของลาวตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ด้วย ภาษาพูดและเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับภาษากลาง มักจะทอดเสียงยาว และตวัดเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย (3) ภาษาอู้อะ จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ (4) ภาษากะโซ่ มีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายเขมรและมอญ แต่ไม่มีอักษรใช้ การสื่อสารด้วยภาษาเขียนต้องใช้อักษรไทยกลางสื่อความหมาย ลักษณะเด่นของภาษากะโซ่ คือออกเสียงควบกล้ำ ร,ล ชัดเจนมากพยางค์หน้าของคำมักมีเสียง /อะ/อั้งหรือ/อัน/ ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา และ (5) ภาษาโซ้ย มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์เอกลักษณ์ของชาวโซ้ย คือ มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับ คำว่า หรือ, หรือไม่

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตซีดีเสียง มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นตอนวางแผน (2) ขั้นตอนเตรียมการ (3) ขั้นตอนดำเนินการ และ (4) ขั้นตอนประเมิน

1. ขั้นตอนวางแผน

- 1.1 กำหนดภาษาถิ่นที่จะนำเสนอในซีดีเสียง
- 1.2 กำหนดบุคลากรที่บรรยายเสียงภาษาถิ่น และผู้ดำเนินรายการ

2. ขั้นตอนเตรียมการ

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกเสียง
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม

และเครื่องบันทึกเสียง

3. ขั้นตอนดำเนินการ

- 3.1 เขียนบทซีดีเสียง ตามแผนผลิตซีดีเสียงที่ได้กำหนดไว้
- 3.2 บันทึกเสียงภาษาถิ่น โดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ค
- 3.3 ทำการผสมเสียงและตัดต่อเสียง
- 3.4 ตรวจสอบความชัดเจนของเสียง
- 3.5 บันทึกเสียงลงแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นตอนประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) บทซีดีเสียง ได้แก่ รูปแบบ และความถูกต้องของข้อความ และ (2) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงคนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 6 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และเครื่องบันทึกเสียง
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทชีวิตเสียง

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

เรื่อง ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

-
1. คนตรีประจำรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FU
2. ผู้ดำเนินรายการ	สวัสดีคะนักเรียน ชีวิตเสียงที่นักเรียน ได้รับฟังต่อไปนี้ประกอบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ภาษาถิ่น
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
4. ผู้ดำเนินรายการ	ภาษาพูดของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมี
สำเนียงที่แตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ยังคงมี
ความคล้ายคลึงกัน คือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคง
สื่อความถึงกันได้ทั่วทั้งภาค
5. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
6. ผู้ดำเนินรายการ	ภาษาถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีหลายภาษาตามกลุ่มชาติพันธุ์
ที่มาตั้งถิ่นฐาน ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาอู้อี ภาษากะเลิง
ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย
7. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
8. ผู้ดำเนินรายการ	ต่อไปนี้เป็นสำเนียงพูดภาษาไทยกลาง ที่จะกล่าวถึง ความหมายของ
เศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้
9. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาไทยกลาง)	เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตแบบพยามพึ่งตนเอง
ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมีพอกินในเรื่องอาหาร
การกินและที่อยู่อาศัย พยายามก่อหนี้ให้น้อยที่สุด มีชีวิตความเป็นอยู่
ที่เรียบง่าย และพอใจในสิ่งที่ได้มาโดยชอบธรรม
10. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
11. ผู้ดำเนินรายการ	ที่นักเรียน ได้รับฟังจบลง ไปแล้วนั้น ได้กล่าวถึงความหมายของ
เศรษฐกิจพอเพียง สำเนียงพูดภาษาไทยกลาง ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูด
ภาษาไทยลาว
12. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
13. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาลาว)	เสดละกิดพอเพียง คือ การใช้ชีวิตแบบพะญายมเพ็งได้เอง
ชอยได้เองให้หลายที่ซุด ท่อที่ลีเฮ็ดคัย ให้พ่อยอยู่พอกิน ในหรือ
แนวอยู่แนวกินกับหม่องอยู่หม่องเซา พะยยามสำงหนี่ให้หน้อยที่ซุด
มีชีวิตความเป็นอยู่แบบบาย ๆ ให้พอใจในแนวที่ได้มาโดยถักต้อง

14. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
15. ผู้ดำเนินรายการ ภาษาไทยลาว สำเนียงพูดสูง ๆ ต่ำ ๆ เสียงวรรณยุกต์สามัญใน
ภาษากลางจะเป็นสำเนียงวรรณยุกต์โทในภาษาดั้น และเสียง
วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญในภาษาดั้น
ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาภูไท
16. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
17. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาภูไท) เสดละกิดพอเพง คือ การดำเนินชีวิตแบบพะญาวมเพ็งไต้เอง
ซ้อยเหลอไต้เองเหือหลายที่สุด ท้อที่ทะเลเอ็ดคัย เหือพอยพอกิน
ในเล็งแนวยูแนวกินกับบ่อนยู เอินซานลานแป้น พะญาวมมิเหือ
กอนี้กอสินกับเหือใช้ชีวิตแบบเลบง้าย เหือพอเจอกับแนวที่คัยมา
โดยบริสุทธิ์ชอบทำ
18. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
19. ผู้ดำเนินรายการ ภาษาภูไท จะมีภาษาลื้อและภาษาลาวของลาวตะวันออกปนอยู่ด้วย
สำเนียงพูดมักจะทำเสียงยาว และตัวคเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย
ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาญ้อ
20. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
21. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาญ้อ) เสดละกิดพอเพ็ง คือ การ ใช้ชีวิตแบบพะยามเพ็งเจ้าของ ซอยเจ้าของ
ไห้หลายที่สุด เท่าที่เจ้าของสิเอ็ดคัย ไห้มีพอยอยู่พอกินในเหือแนวกิน
แนวอยู่ กับหม่องอยู่หม่องเขา พะยามอย่ากอนี้กอสิน ไห้มีชีวิตความ
เป็นอยู่แบบเลบง้าย ไห้พอใจในสิ่งที่เจ้าคัยมาแบบชอบทำ หละเบือ
22. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
23. ผู้ดำเนินรายการ ภาษาญ้อ จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด
เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาบรู
24. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
25. ผู้ร่วมรายการ ปวาเอ็ดปวาจา คือ การ ใช้ชีวิตคือ พิจวายอะเจาคิม จวายอะเจาคิม
(ภาษาบรู) ออนปะลอายห์ ซำจิจวายบั้น ออนปวาเอ็ดปวาจา เลืองระจันจา
ระจันจวายห์ กับม็องเอ็ด พิตะตูออนเบียะ ปะลอายห์ บั้นชีวิตเอ็ด
งวาย ๆ กับปวามิด กับแนวที่บั้น เตอะ ญวานแรงคองอะเจาคิม
26. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
27. ผู้ดำเนินรายการ ภาษาบรู จะมีสำเนียงพูดและสำเนียงคล้ายภาษากะโซ่ ไม่มีอักษรใช้
การสื่อสารด้วยภาษาเขียนต้องขี้มอักษรไทยกลางสื่อความหมาย
ออกเสียงควบกล้ำ ร,ล ชัดเจนมาก ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาไช้
28. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO

แผนผลิตสื่อรายกรณี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

รายกรณี

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

หลังจากศึกษารายกรณี เรื่อง “การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถกำหนดเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน ได้แก่ ข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ปลา กบ เขียด แขนงแมลงต่างๆ และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านกานถนอมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ได้แก่ แจ่วบอง ค่ำมะละกอหรือค้ำบักหุ้ง และลาบคั่ว

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตรายกรณี มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 และหมึก สำหรับเครื่องพิมพ์

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 กำหนดข้อมูลเกี่ยวกับรายกรณีศึกษาให้ครอบคลุม การจัดเมนูอาหารของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 เขียนรายละเอียดรายกรณีศึกษา

3.3 เขียนประเด็นเพื่อให้วิเคราะห์ในรายกรณีศึกษา

3.4 ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.5 จัดพิมพ์

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สาระ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับรายกรณีศึกษาครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 500 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องพิมพ์
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

แผนผลิตสื่อตัวอย่างชิ้นงาน (ธง)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ รุง

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การสร้างธง

วัตถุประสงค์

หลังจากชม “ตัวอย่างของธง” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติการสร้างธงได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การสร้างธง มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (1) เหลาไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 x 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 x 15 ซม. จำนวน 10 อัน (2) นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น (3) สานไหมพรมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้ธงทั้งหมด 6 ชิ้น (4) ร้อยอุบะของธงแต่ละชิ้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด และ (5) ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกธงแต่ละชิ้นที่ตกแต่งแล้วติดต่อกันให้เป็นแผ่นธงผืนใหญ่

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการทำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และกำหนดรูปแบบของรู้งให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. **ขั้นเตรียมการ**

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้ผลิตตัวอย่างชิ้นงาน และผู้ช่วย

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ โหมมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีด

และกรรไกร

3. **ขั้นดำเนินการ**

3.1 กำหนดรูปแบบ และขนาดของรู้ง

3.2 ดำเนินการสร้างรู้งตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้

3.3 ตกแต่งรู้งให้สวยงาม

3.4 ตรวจสอบรายละเอียด และความถูกต้องของรู้ง

4. **ขั้นประเมิน**

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงาน ได้แก่ รูปแบบของรู้ง ขนาดของรู้ง และการตกแต่งรู้ง

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท

2. บุคลากร 2 คน

3. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ โหมมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีด และ

กรรไกร

แผนผลิตสื่อตัวอย่างชิ้นงาน (โคมลอย)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

โคมลอย

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การสร้างโคมลอย

วัตถุประสงค์

หลังจากชม “ตัวอย่างของโคมลอย” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติการสร้างโคมลอยได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การสร้างโคมลอย มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (1) นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่ 1 แผ่น (2) นำลวดมดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม. (3) นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม. และ (4) นำลวดมดเหล็กจำนวน 2 เส้นมามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการ และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และกำหนดรูปแบบของคอมลอยให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. **ขั้นเตรียมการ**

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้ผลิตตัวอย่างชิ้นงาน และผู้ช่วย
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษแก้วคละสี กาว กรรไกร และลวดมัดเหล็ก

3. **ขั้นดำเนินการ**

- 3.1 กำหนดรูปแบบ และขนาดของคอมลอย
- 3.2 ดำเนินการสร้างคอมลอยตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้
- 3.3 ตกแต่งคอมลอยให้สวยงาม
- 3.4 ตรวจสอบรายละเอียด และความถูกต้องของคอมลอย

4. **ขั้นประเมิน**

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงาน ได้แก่ รูปแบบของคอมลอย ขนาดของคอมลอย และการตกแต่งคอมลอย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

- 1. งบประมาณ 1,000 บาท
- 2. บุคลากร 2 คน
- 3. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษแก้วคละสี กาว กรรไกร และลวดมัดเหล็ก

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลด้านประเพณีฮีตสิบสอง เตรียมการสร้างธง และปฏิบัติการสร้างธงได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการสร้าง โคมลอย และปฏิบัติการสร้าง โคมลอยได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และเดือนสิบเอ็ดแล้ว สามารถปฏิบัติการสร้างธง และสร้างโคมลอยได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนปฏิบัติการสร้างธง และปฏิบัติการสร้าง โคมลอยที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหาไหมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกปัก ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีดกรรไกร กระดาษแก้วคละสี กาว และลวดมัดเหล็ก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้ปฏิบัติการสร้างธง และปฏิบัติการสร้าง โคมลอย โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) เตรียมการสร้าง (2) ปฏิบัติการสร้าง และ (3) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญปัญหาประเภทที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทการดำเนินงาน	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่	1. ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีฮิดาลิบสอง	1.1 รมบัณฑิตมีเดียเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	SDL	วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- มัลติมีเดีย เพาเวอร์พอยท์ - ประมวลสาร	ความสะดวก	จากการบันทึกสาระสำคัญ
		1.2 อ่านประมวลสารเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	SDL					
		1.3 บันทึกสาระสำคัญเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	SDL					
	2. เตรียมการสร้างสูง	2.1 จัดหาใหม่พรมคละสี 2.2 จัดหาไม้ไฟ 2.3 จัดหาลูกปัด 2.4 จัดหาดอกไม้พลาสติก 2.5 จัดหาเข็ม 2.6 จัดหาด้าย 2.7 จัดหาเม็ด 2.8 จัดหากรรไกร	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์		- วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สร้างสูง	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.9 ตรวจสอบวัสดุ	TDL/ PDL					
	3. ปฏิบัติการสร้างห้อง	3.1 ดูตัวอย่างของห้อง 3.2 เหล่าไม้ให้ให้มีขนาด 1 x 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 x 15 ซม. จำนวน 10 อัน 3.3 นำไม้ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น 3.4 ตานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไม้แต่ละอันเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้ว่าทั้งหมด 6 ชิ้น 3.5 ร้อยอุบะของห้องแต่ละชิ้นด้วยดอกลีพลาสติกและดุกปิด 3.6 ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกทุกแต่ละชิ้นที่ติดแล้วติดต่อกันให้เป็นแผ่นทึบสีนใหญ่	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์ - มุมตัวอย่างชิ้นงาน	- ตัวอย่างชิ้นงาน	- วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สร้างห้อง	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน	
8.2.2 การปฏิบัติตามระเบียบเดือนดับเอ็ด	4. เสนอผลงาน	3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของสูง	TDL/ PDL						
		4.1 รายงานผลและประเมิน ทีมงาน	PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จากการปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ทีมงาน	
		4.2 วิพากษ์	TDL/ PDL						
		4.3 สรุปผล	TDL/ PDL						
8.2.2 การปฏิบัติตามระเบียบเดือนดับเอ็ด	1. เตรียมการสร้าง คอมลอย	1.1 จัดหากระดาษแก้วคละสี	PDL						
		1.2 จัดหาภาว	PDL						
		1.3 จัดหากรรไกร	PDL						
		1.4 จัดหาหลอดมัดเหล็กขนาด 1 มม.	PDL						
		1.5 ตรวจสอบวัสดุ	TDL/ PDL						
8.2.2 การปฏิบัติตามระเบียบเดือนดับเอ็ด	2. ปฏิบัติการสร้าง คอมลอย	2.1 ดูตัวอย่างของ คอมลอย	PDL						
		2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4-6 แผ่น ทากาวติดให้เป็น แผ่นขนาดใหญ่ 1 แผ่น	PDL			- ห้องเรียน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	- มุมตัวอย่าง ทีมงาน	- วัสดุและ อุปกรณ์ที่ใช้ สร้างคอมลอย	- จากการปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประสบการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		<p>2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.</p> <p>2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม.</p> <p>2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้นมามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลมโดยมีจุดติดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย</p> <p>2.6 ตรวจสอบความถูกต้องของโคมลอย</p>	<p>PDL</p> <p>PDL</p> <p>PDL</p> <p>TDL/ PDL</p>		- มุมตัวอย่าง ชิ้นงาน			
	3. เสนอผลงาน	<p>3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน</p> <p>3.2 วิพากษ์</p>	<p>PDL</p> <p>TDL/ PDL</p>		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จากการปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		3.3 สรุปผล	TDL/ PDL SDL					- จาก ชั้นงาน - จากแบบ ฝึกหัด
		3.4 ทำแบบฝึกหัด						

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ผู้สอน นางชนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

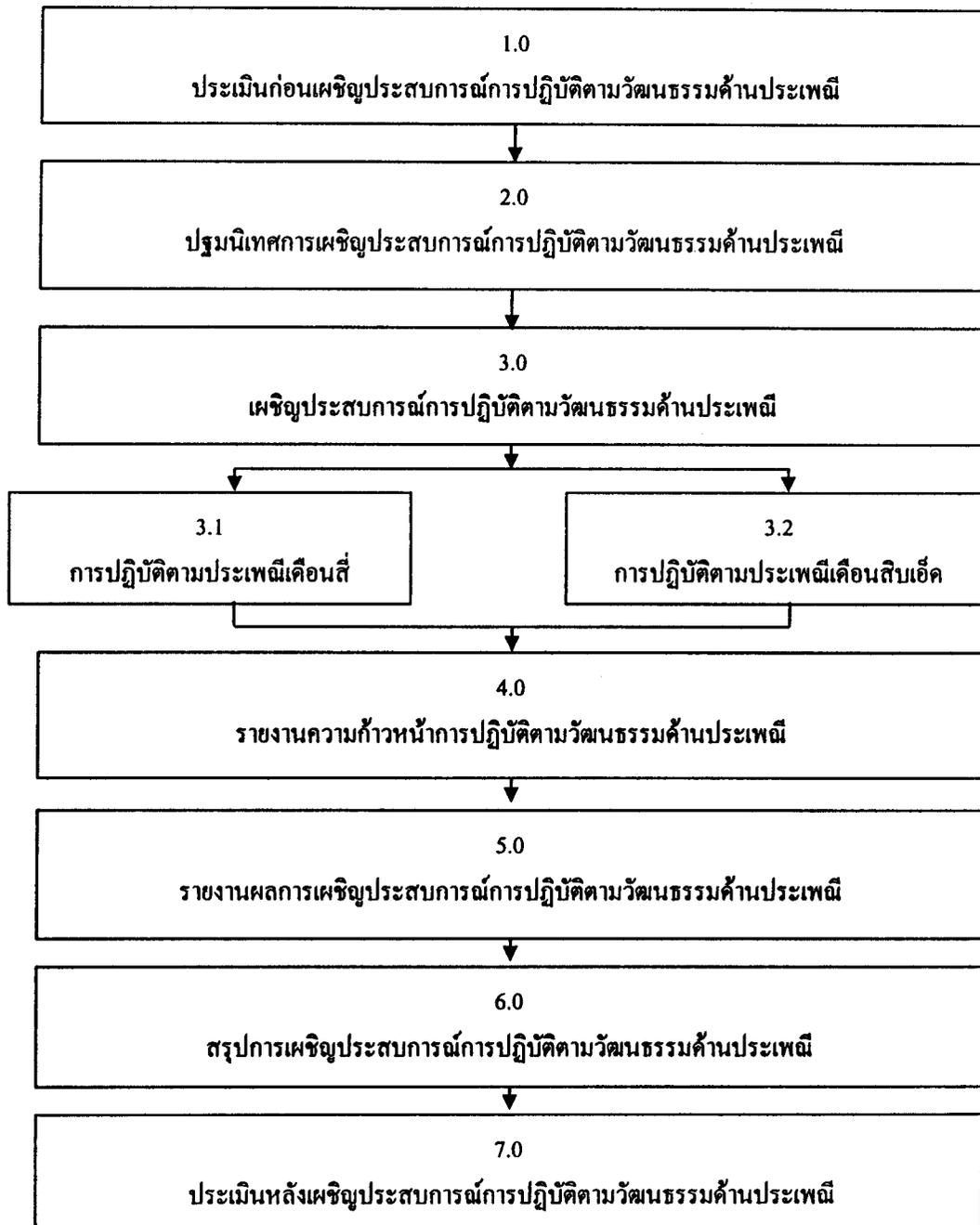
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ 3.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือน สิบเอ็ด	- ประมวลสาระ - มัลติมีเดีย ประกอบกรเผชิญ ประสบการณ์ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์ - ตัวอย่างชิ้นงาน	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์ - มุมตัวอย่างชิ้นงาน	60
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	
ประสบการณ์รองที่ 8.2.1 – 2.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แบบประเมินชิ้นงานและการนำเสนอ
หน่วยประสบการณ์ที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น	
1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน
2. ความถูกต้องของข้อมูลในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น	
2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน
3. ความสมบูรณ์ของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น	
3.1 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน
4. ความประณีตสวยงาม	
4.1 ตารางสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 ตารางสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 ตารางไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน
5. การนำเสนอผลงาน	
5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุม จังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ
2. ความถูกต้องของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุมในเรื่องของจังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ

แบบประเมินชิ้นงานตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาดั้งถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบ ในตาราง	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในตาราง	ความสมบูรณ์ ของ ตาราง	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในเมนูอาหาร

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในเมนูอาหาร

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของรายการเมนูอาหาร

3.1 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูล ไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 เมนูอาหารไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

- องค์ประกอบในเมนูอาหาร ครอบคลุม เมนูอาหารเช้า เมนูอาหารเที่ยง และเมนูอาหารเย็น
- ความถูกต้องของเมนูอาหาร ครอบคลุม รายการเมนูอาหารเช้า รายการเมนูอาหารเที่ยง และรายการเมนูอาหารเย็น

แบบประเมินชิ้นงานเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบใน เมนูอาหาร	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในเมนูอาหาร	ความสมบูรณ์ ของรายการ เมนูอาหาร	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสงค์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. องค์ประกอบของธง

1.1 สานแผ่นธงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบเสร็จเรียบร้อย	3 คะแนน
1.2 สานแผ่นธงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบไม่เสร็จ	2 คะแนน
1.3 สานแผ่นธงครบถ้วน ขาดอุบะ และประกอบไม่เสร็จ	1 คะแนน

2. ความสมบูรณ์ของธงตามกำหนดเวลา

2.1 ธงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3 คะแนน
2.2 ธงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด	2 คะแนน
2.3 ธงมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	1 คะแนน

3. ความคิดสร้างสรรค์

3.1 รูปแบบของธงแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ	3 คะแนน
3.2 รูปแบบของธงแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ	2 คะแนน
3.3 รูปแบบของธงตามตัวอย่างชิ้นงาน	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 ธงมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต	3 คะแนน
4.2 ธงมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต	2 คะแนน
4.3 ธงไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างฐาน
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของฐาน	ความสมบูรณ์ ของฐานตาม กำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสงค์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. องค์ประกอบของโคมลอย

1.1	ติดกระดาษแก้วกับขอบลวดมดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบเสร็จเรียบร้อย	3	คะแนน
1.2	ติดกระดาษแก้วกับขอบลวดมดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ	2	คะแนน
1.3	ติดกระดาษแก้วกับขอบลวดมดเหล็กไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ	1	คะแนน

2. ความสมบูรณ์ของโคมลอยตามกำหนดเวลา

2.1	โคมลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3	คะแนน
2.2	โคมลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด	2	คะแนน
2.3	โคมลอยมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	1	คะแนน

3. ความคิดสร้างสรรค์

3.1	รูปแบบของโคมลอยแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ	3	คะแนน
3.2	รูปแบบของโคมลอยแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ	2	คะแนน
3.3	รูปแบบของโคมลอยตามตัวอย่างชิ้นงาน	1	คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1	โคมลอยมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต	3	คะแนน
4.2	โคมลอยมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มี ความประณีต	2	คะแนน
4.3	โคมลอยไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มี ความประณีต	1	คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1	นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3	คะแนน
5.2	นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2	คะแนน
5.3	นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1	คะแนน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างโคลอย
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของโคลอย	ความสมบูรณ์ ของโคลอย ตามกำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

**แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสงค์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
 2. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการทำงานที่ตรงกับความเป็นจริง ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความรับผิดชอบ
 - 1.1 สมาชิกรับผิดชอบงานทุกงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจและเต็มใจที่จะทำงาน 2 คะแนน
 - 1.2 สมาชิกรับผิดชอบงานเป็นบางครั้ง มีความตั้งใจในการทำงาน ไม่สม่ำเสมอ 1 คะแนน
 - 1.3 สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่รับผิดชอบงาน และไม่ตั้งใจในการทำงาน 0 คะแนน
 2. การทำงานเป็นทีม
 - 2.1 สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี 2 คะแนน
 - 2.2 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานในบางด้าน 1 คะแนน
 - 2.3 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานทุกด้าน 0 คะแนน
 3. การแสดงความคิดเห็น
 - 3.1 สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 2 คะแนน
 - 3.2 สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเป็นบางครั้ง 1 คะแนน
 - 3.3 สมาชิกกลุ่มไม่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 0 คะแนน
 4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 4.1 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานน่าสนใจและสวยงาม 2 คะแนน
 - 4.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานสวยงาม 1 คะแนน
 - 4.3 สมาชิกกลุ่มไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 0 คะแนน
 5. การมีทักษะในการแก้ปัญหา
 - 5.1 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ทุกปัญหา 2 คะแนน
 - 5.2 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้บางปัญหา 1 คะแนน
 - 5.3 สมาชิกกลุ่มไม่แก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น 0 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 หมายถึง ดี
- 1 หมายถึง พอใช้
- 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

พฤติกรรม คน คน คน	ความ รับผิดชอบ			การทำงาน เป็นทีม			การแสดง ความคิดเห็น			ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			การมีทักษะ ในการ แก้ปัญหา			รวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
คะแนน	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	10
1																
2																
3																

เกณฑ์การประเมินรวม

- ให้คะแนน 0-4 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
- ให้คะแนน 5-7 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับพอใช้
- ให้คะแนน 8-10 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11
เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
ชนิษฐา คำห่อ

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
11. การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
	11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภการณ์ที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
11.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่	1. ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง
	2. การรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	2.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว 2.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 2.5 ค้นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มูมหนังสือ 2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า

ประเภทการร้อง	ภารกิจ	งาน
11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1. ออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ 1.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ
	2. สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่จัดพิมพ์

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภการณ์ที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1.1 คู่มือตัวอย่างการเขียนโครงการ 1.2 เขียนชื่อโครงการ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์ 1.4 เขียนเป้าหมาย 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 2.2 วิพากษ์ 2.3 สรุปผล
11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1.1 เขียนชื่อโครงการ 1.2 เขียนวัตถุประสงค์ 1.3 เขียนเป้าหมาย 1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน 1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน 1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ 1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 2.2 วิพากษ์ 2.3 สรุปผล 2.4 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร ได้ถูกต้อง บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง

- ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

- บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

- สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตรได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร

- ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน รวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียง ออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการ สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร เสนอผลงาน ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร และเสนอผลงาน

- สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย คู่มือเผชิญประสบการณ์ และตัวอย่างชิ้นงาน

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการจัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ชิ้นงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการสร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน/มุมหนังสือ
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์	4. ห้องเรียน
5. ตัวอย่างชิ้นงาน	5. ห้องเรียน/มุมตัวอย่างชิ้นงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
3. จากชิ้นงาน ได้แก่ การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และสร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แล้วสามารถจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงที่ห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหากระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายงานจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 2 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ชมมัลติมีเดียและอ่านประมวลสาระ และ (2) สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1. ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญเรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	SDL	ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		จากการบันทึกสาระสำคัญ
	2. การรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	2.1 ชมมัลติมีเดียเรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว 2.2 อ่านประมวลสาระเรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.3 บันทึกสาระสำคัญเรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	SDL SDL	การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- มัลติมีเดีย เพาเวอร์พอยท์ - ประมวลสาระ	- เครื่องคอมพิวเตอร์ - เครื่องโปรเจคเตอร์	- จากการบันทึกสาระสำคัญ - จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1. ออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	2.5 ค้นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มูมหนังสือ	PDL					
		2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า	PDL					
	2. สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		1.2 ดำเนินการออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	PDL					
	2. สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	TDL/ PDL					
		2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ	PDL		- ห้องคอมพิวเตอร์		- เครื่องคอมพิวเตอร์	- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่จัดพิมพ์	TDL/ PDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ผู้สอน นางชนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

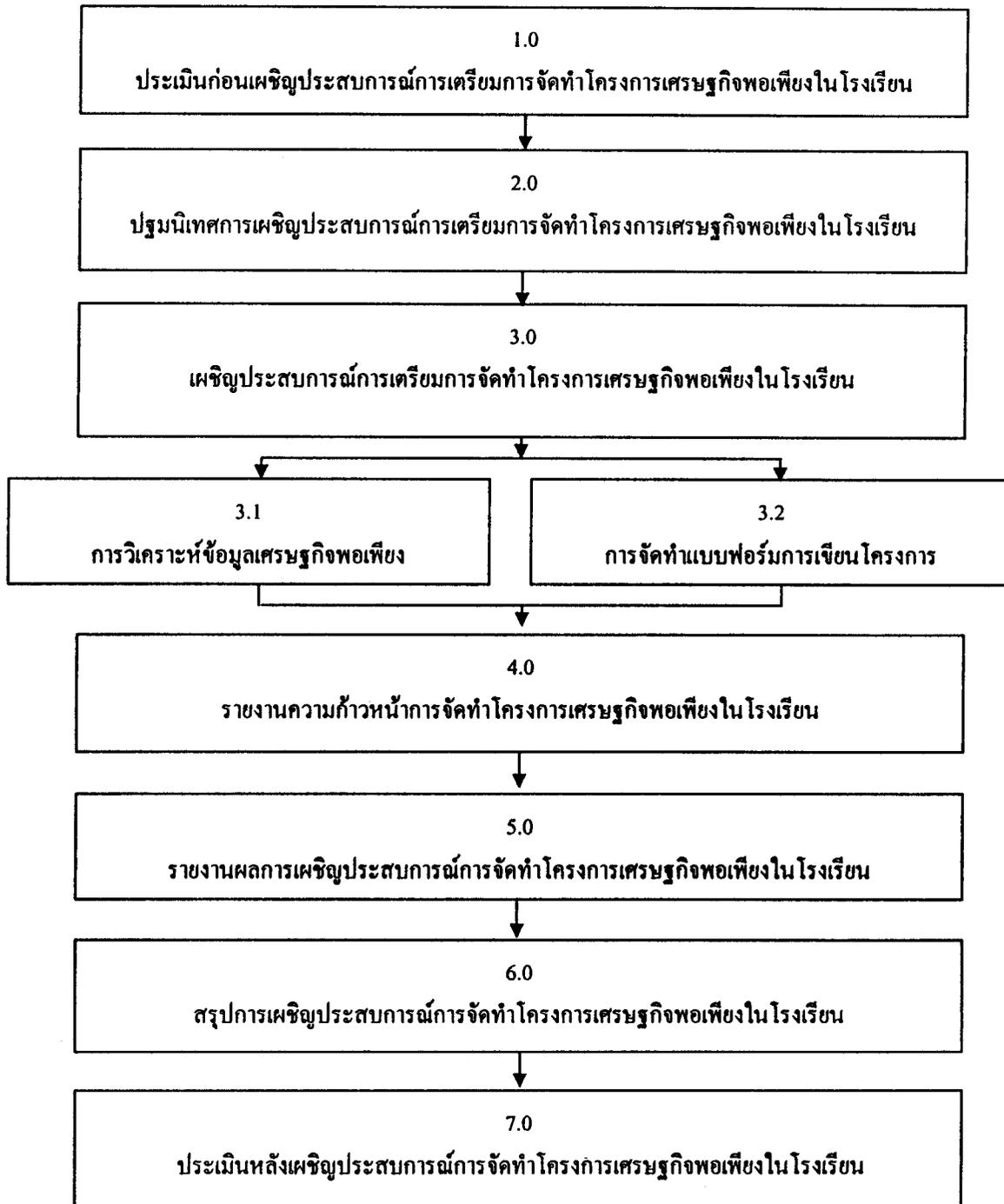
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	- มัลติมีเดีย สำหรับปฐมนิเทศ	- ห้องเรียน	10
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน 3.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน	- ประมวลสาระ - มัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์	- ห้องเรียน - ห้อง คอมพิวเตอร์ - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	50
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ประสบการณ์รองที่ 11.1.1 – 11.1.2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
---	---

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ ประมวลสาระ มียู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดน้ำได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดไฟได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้วนักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการปลูกพืชผักสวนครัวได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการเลี้ยงหมูได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืชได้ถูกต้อง
10. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมุ่งเน้นให้คนไทยพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหารและที่อยู่อาศัย โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก การพึ่งพากันเองเป็นหลักและหลักการจัดการ

การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ในด้านการประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน การประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบ ชาวบ้าน และการรวมกลุ่มสหกรณ์

แหล่งที่มาของสื่อ

ศุภาพรรณ พวงจันเพชรและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดชและคณะ (2548) หนังสือเรียนเสริมคุณภาพแม่คสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แม่ค

วิริยะ บุญยะนิवासน์และคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด (2541) *สวนผักกิมไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้ง

สุวรรณดา อุยานันท์ (2541) *ไร่นาสวนผสม* กรุงเทพมหานคร พิจนเศศ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์

http://www.ldd.go.th/pldweb/tech/electronic_doc/book2/b2menu05/B2menu5Page2.htm

16กุมภาพันธ์ 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการผลิต และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

- 1.1 วิเคราะห์นักเรียน เป็นการศึกษานักเรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์

และเงื่อนไข

- 1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสต็อคสันหนังสือ เครื่องเย็บกระดาษ ลวดเย็บกระดาษ กรรไกร ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ชั้นดำเนินการ

3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแผนภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง

3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ

3.4 กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด และวรรคตอน

3.6 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ชั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม หัวเรื่อง ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้องของเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา และการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา สาระ ความคมชัดของภาพประกอบ และคำอธิบายในภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 800 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องเย็บกระดาษ และกรรไกร
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสต็อคสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

ประมวลสาระ

หน่วยที่ 11

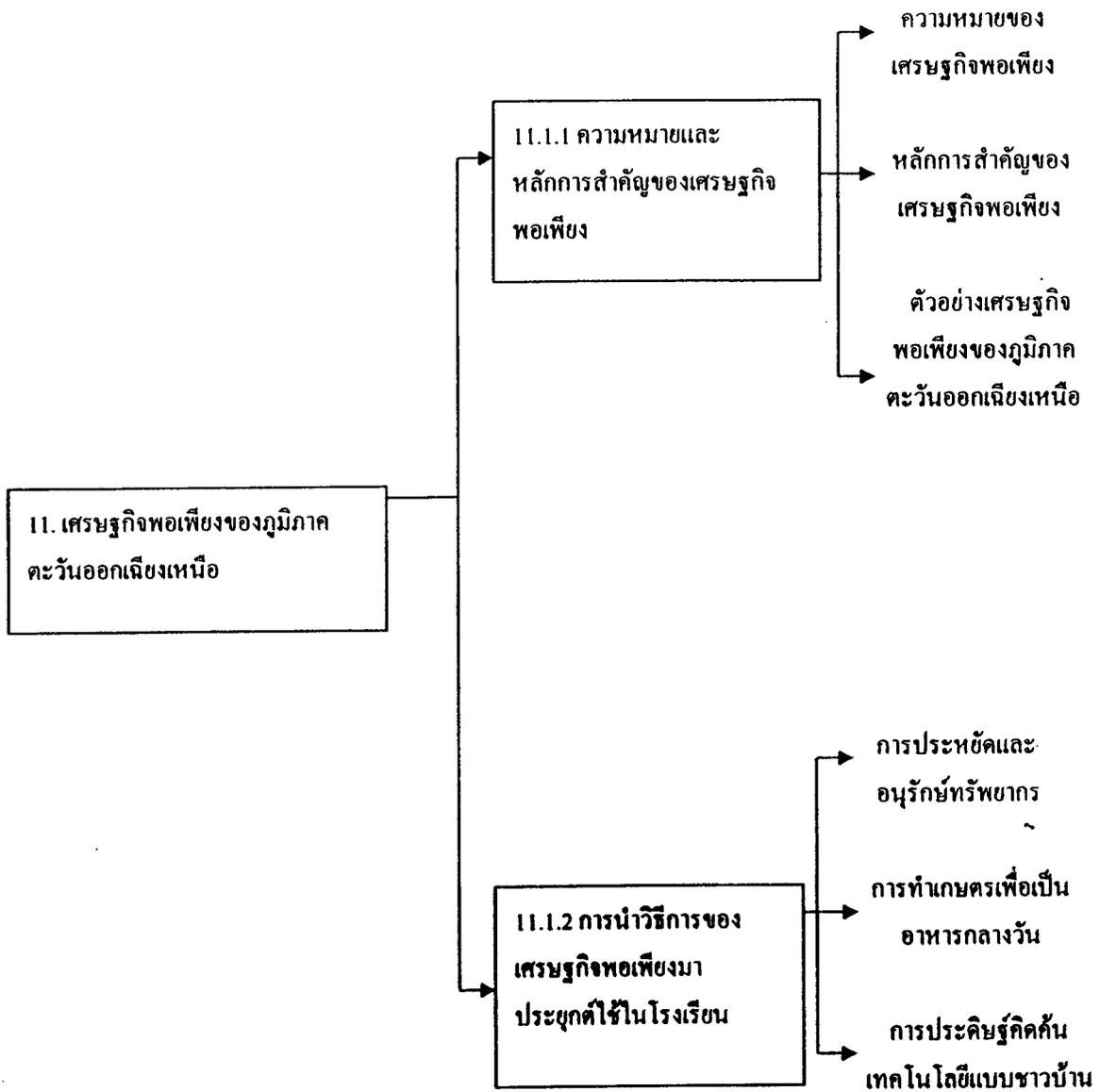
เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ขนิษฐา คำหล้า

แผนผังแนวคิด

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษารายละเอียดในหัวเรื่องที่ 11.1.1 – 11.1.2

หัวเรื่อง

- 11.1.1 ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง
- 11.1.2 การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

แนวคิด

1. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ ทรงมุ่งเน้นให้คนไทยพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหารและที่อยู่อาศัย โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก การพึ่งพากันเองเป็นหลักและหลักการจัดการ

2. การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ในด้านการประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน การประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบ ชาวบ้าน และการรวมกลุ่มสหกรณ์

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดน้ำได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดไฟได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้วนักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการปลูกพืชผักสวนครัวได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการเลี้ยงหมูได้ถูกต้อง

9. หลังจากศึกษาเรื่อง "การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน" แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืชได้ถูกต้อง

10. หลังจากศึกษาเรื่อง "การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน" แล้วนักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติได้ถูกต้อง

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมุ่งเน้นให้คนไทยพึ่งตนเอง โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุดหรือใช้เทคโนโลยีแบบพื้นบ้าน เพื่อให้คนไทยบังเกิดความสุข ด้วยการพออยู่พอกินในระยะเริ่มต้น ซึ่งเป็นรากฐานอันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นแนวคิดหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน และระดับประเทศ

เรื่องที่ 11.1.1 ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางใหม่ในการดำเนินชีวิต โดยการนำหลักการและวิธีการที่ใช้ในภาคเกษตรกรรม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ให้ดำเนินชีวิตแบบพออยู่พอกิน และสามารถพึ่งตนเองได้

1. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพยายามพึ่งตนเองช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย ส่วนที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ก็แลกเปลี่ยนหรือซื้อจากภายนอกบ้าง แต่ควรซื้อและใช้จากของที่ผลิตได้ในท้องถิ่นหรือในประเทศให้มากที่สุด พยายามก่อก่อนให้น้อยที่สุด และควรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย พอใจในสิ่งที่ได้มาโดยชอบธรรม ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เพื่อให้มีรายจ่ายไม่เกินรายรับ

2. หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

มีลักษณะที่สำคัญในด้านการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และหลักการจัดการ

2.1 การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ ไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ และที่สำคัญต้องรู้จักพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และไม่เป็นการระงับผู้อื่น การพึ่งพาตนเองนั้น โดยการรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด โดยสามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างไม่ฟุ้งเฟ้อและพอเพียงกับตน

2.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก มุ่งเน้นให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน รวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม การแปรรูปผลิตทางการเกษตร การใช้ภูมิปัญญาจากท้องถิ่น การพัฒนาเทคโนโลยีแบบพื้นบ้าน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นตน การรวมกลุ่มของชาวบ้านจะเป็นการพัฒนาสมาชิกในชุมชนให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง สมาชิกในกลุ่มจะให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการให้สมาชิกภายในกลุ่มมีรายได้จากการประกอบอาชีพมากขึ้น

2.3 หลักการจัดการ จะต้องมีการจัดการบริหารที่ดี เพราะการประกอบอาชีพใด ๆ ก็ตาม ควรต้องใช้ความรู้ ความสามารถและการจัดการที่ดี มีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างชาญฉลาด พร้อมทั้งหาวิธีการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรในการประกอบอาชีพต่าง ๆ นั้น โดยยึดหลักในการมุ่งลดรายจ่าย และการนำทรัพยากรมาใช้นั้นควรจะต้องรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

3. ตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ได้ชื่อว่าแห้งแล้งและกันดารน้ำมากที่สุด เพราะสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับภูเขาเตี้ย ๆ ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินเค็มและขาดแคลนน้ำทำให้ภาคอีสานมีพื้นที่ว่างเปล่าอยู่มาก เกษตรกรต้องอาศัยน้ำฝนทำการเกษตร ทำไร่ ทำนา ทางเลือกเกษตรผสมผสานดูเหมือนจะเหมาะกับภาคอีสานทุกจังหวัด เกษตรผสมผสานที่มีพืชหลายชนิดจะช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกรและทำให้เกษตรกรมีงานทำตลอด เกษตรผสมผสานจะต้องมีแหล่งน้ำเป็นสำคัญ จะช่วยให้เกษตรกรไม่ต้องเผชิญปัญหาขาดแคลนน้ำ ดังนั้น การตัดสินใจปรับเปลี่ยนจากการทำการเกษตรแบบเดิมมาสู่ระบบไร่นาสวนผสมหรือเกษตรผสมผสาน จึงเป็นทางออกและทางแก้ปัญหที่เรื้อรังของภาคอีสานได้เป็นอย่างดี

3.1 ความหมายของการทำไร่นาสวนผสม การทำไร่นาสวนผสม หมายถึง ระบบการเกษตรที่เกษตรกรสามารถปลูกพืชได้หลายชนิด โดยแบ่งพื้นที่เพาะปลูกพืชต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาด รวมทั้งดำเนินกิจกรรมการเกษตรอย่างอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น การปศุสัตว์ และการประมง

3.2 วัตถุประสงค์ของการทำไร่นาสวนผสม การทำไร่นาสวนผสม เป็นการกระจายผลผลิตในระดับไร่นา ลดความเสี่ยงในด้านการผลิต และการตลาดของเกษตรกร โดยเน้นการใช้ทรัพยากรที่ดินให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เพื่อเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือนของเกษตรกรอย่างต่อเนื่องจากการผสมผสานกิจกรรมทั้งพืชสัตว์ และประมง
- 2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดทรัพยากรที่ดิน ทุน แรงงาน อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินกิจกรรมการเกษตรจากภัยธรรมชาติ หรือปัญหาอื่น ๆ ของเกษตรกร และให้เกษตรกรสามารถเลือกกิจกรรมการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่
- 4) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพตามวิชาการเกษตรแผนใหม่ ทั้งด้านการผลิตและการจำหน่าย โดยยึดหลักปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย มีรายได้ต่อเนื่องและกำไรสูงสุด
- 5) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักวางแผน และงบประมาณการผลิต

3.3 ผลของการทำไร่นาสวนผสม การทำไร่นาสวนผสม มีการวางรูปแบบการผลิต โดยให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการผลิตแต่ละชนิดอย่างเหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของดิน สภาพเศรษฐกิจและสังคม การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากรอื่น รวมถึงเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งลักษณะการทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างเช่นนี้ จะส่งผลให้เกษตรกรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) มีรายได้ตลอดปี จากผลผลิตหลาย ๆ อย่าง
- 2) มีการกระจายการใช้แรงงานตลอดทั้งปี
- 3) มีความรัก และผูกพันกับผืนนา
- 4) มีความภาคภูมิใจในผลงานผลิตของตน
- 5) ลดค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้ออาหาร

ภาพที่ 11.1 การทำไร่นาสวนผสม (ภาพจากอินทรากรพิมพ์)

โดยสรุป

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพยายามพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะที่สำคัญ คือ ไม่ใช่จ่ายเกินตัวหรือไม่ลงทุนเกินขนาดความสามารถของตน การพึ่งตนเองเป็นหลัก การรวมตัวกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวให้เต็มที่ และเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การทำไร่นาสวนผสม

เรื่องที่ 11.1.2 การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ในด้านการประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน และการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

1. การประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร

ประกอบด้วย การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1.1 การประหยัดน้ำ น้ำเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนเรา การใช้น้ำอย่างชาญฉลาด จะทำให้มีน้ำไว้อุปโภค บริโภคอย่างยาวนาน มีวิธีปฏิบัติอย่างง่าย ๆ ที่นักเรียนสามารถร่วมกันรักษาและปฏิบัติได้ ดังนี้

- 1) สำรวจท่อรั่วภายในโรงเรียน โดยการตรวจก๊อกน้ำและสุขภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ทำงานได้ดี ไม่มีการรั่วไหล ด้วยวิธีง่าย ๆ คือ ปิดก๊อกน้ำในโรงเรียนทุกตัว ดูตัวเลขในมาตรวัดน้ำและสังเกตความเคลื่อนไหวของตัวเลข
- 2) การตรวจสอบท่อแตกรั่วใต้ผิวดิน โดยสังเกตจากพื้นดินทรุดต่ำกว่าที่อื่น เปียกแฉะตลอดเวลา ต้นไม้เจริญเติบโตเขียวชอุ่ม และน้ำไหลอ่อนกว่าปกติ
- 3) การอาบน้ำและการล้างหน้า อาบน้ำด้วยฝักบัวจะใช้น้ำไม่เกิน 20 ลิตร/ครั้ง/คน โดยในขณะที่อาบน้ำควรปิดก๊อกน้ำด้วย ซึ่งจะประหยัดน้ำกว่าการใช้ขันตกราด หากอาบน้ำในอ่าง จะสิ้นเปลืองน้ำถึง 110 – 200 ลิตร ส่วนการล้างหน้าด้วยการใช้ภาชนะรองจะใช้น้ำเพียง 9 ลิตร แต่ถ้าเปิดน้ำทิ้งไว้ต่อเนื่องจะใช้น้ำถึง 18 ลิตร
- 4) การแปรงฟัน ใช้แก้วร่อนน้ำบ้วนปากและแปรงฟันในแต่ละครั้งจะใช้น้ำเพียง 1 ลิตร แต่หากปล่อยให้ไหลในขณะที่แปรงฟันจะสิ้นเปลืองน้ำถึง 9 ลิตรต่อ 1 นาที
- 5) การใช้ส้วมแบบชักโครก การชักโครกต่อครั้งจะใช้น้ำถึง 4 – 22 ลิตร แล้วแต่ชนิด และรุ่นของชักโครก ดังนั้นเพื่อเป็นการประหยัดน้ำ ควรแยกโถปัสสาวะและอุจจาระออกจากกัน การใช้โถส้วมแบบตกราดจะสิ้นเปลืองน้ำเพียง 2 – 3 ลิตร
- 6) การล้างจานชามและภาชนะต่าง ๆ ควรล้างพร้อมกันโดยใช้กระดาษเช็ดคราบสกปรกที่ติดอยู่ตามภาชนะต่าง ๆ ออกก่อนแล้วจึงนำไปล้างในอ่างน้ำซึ่งจะใช้น้ำประมาณ 50 ลิตร หากเปิดก๊อกน้ำตลอดเวลา จะสิ้นเปลืองน้ำถึง 135 ลิตร ในเวลา 15 นาที
- 7) การล้างผักและผลไม้ ควรนำภาชนะมารองน้ำเท่าที่จำเป็น แล้วจึงนำผักหรือผลไม้แช่ไว้จะใช้น้ำประมาณ 5 – 10 ลิตร นอกจากนี้ยังสามารถนำน้ำใช้แล้วไปใช้รดน้ำต้นไม้ได้อีกด้วย หากเปิดก๊อกน้ำตลอดเวลาจะสิ้นเปลืองน้ำประมาณ 45 ลิตร ในเวลา 5 นาที
- 8) การเช็ดถูพื้นหรือบริเวณต่าง ๆ การใช้ภาชนะ เช่น ถังใส่น้ำหรือขันเพื่อนำไปเช็ดถู จะใช้น้ำประมาณ 50 ลิตรต่อการถู 1 ครั้ง หากใช้น้ำจากสายยางฉีดทำความสะอาดพื้นโดยตรง จะสิ้นเปลืองน้ำถึง 200 ลิตร ภายในเวลา 5 นาที
- 9) การรดน้ำต้นไม้ ใช้กระป๋องฝักบัวรดน้ำจะประหยัดน้ำมากกว่าการใช้สายยางฉีดน้ำ หากเป็นพื้นที่กว้างควรใช้สปริงเกอร์และน้ำที่จะนำมารดน้ำต้นไม้อาจเป็นน้ำที่เหลือจากการทำกิจกรรมอื่นมาแล้วก็ได้

1.2 การประหยัดไฟ มีแนวปฏิบัติหลายขั้นตอนในการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ที่นักเรียนควรทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

1) เครื่องปรับอากาศ เลือกขนาดพอเหมาะกับขนาดห้อง เปิดเครื่องก่อนเข้านอนเพียง 10 นาที และปิดก่อนตื่น 1 ชั่วโมง ตั้งอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

2) คอมพิวเตอร์ ไม่เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ทิ้งไว้นาน ๆ ถอดปลั๊กเมื่อเลิกใช้งาน ปิดจอภาพเมื่อไม่ใช้งานนานเกินกว่า 15 นาที

3) หลอดไฟฟ้า ใช้หลอดคอมแพคฟลูออเรสเซนต์แทนหลอดไส้ และเลือกใช้หลอดไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน

4) เตารีด โครเวฟ ควรตั้งเวลาให้สอดคล้องกับชนิด และปริมาณอาหาร เลือกใช้ขนาดเครื่องให้เหมาะสมกับปริมาณการใช้งาน ไม่ใช่เครื่องในห้องปรับอากาศ

5) ตู้เย็น ควรตั้งอุณหภูมิให้พอเหมาะ ไม่แช่ของจนแน่นเกินไป และแช่อาหารที่กำลังร้อน ไม่เปิดปิดตู้เย็นบ่อย ๆ

6) หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ควรหุงข้าวให้เพียงพอ กับผู้ร่วมรับประทานอาหาร และไม่เสียบปลั๊กอุ่นทิ้งไว้หลายชั่วโมง

7) โทรทัศน์ เลิกใช้รีโมทปิดโทรทัศน์ ควรปิดสวิทช์บนเครื่องรับโทรทัศน์เท่านั้น

8) เครื่องทำน้ำอุ่น ไม่ตั้งอุณหภูมิให้ร้อนจัดจนเกินไป ตั้งอุณหภูมิให้ต่ำลงจากเดิม 5 องศาเซลเซียส

9) เตารีด ปรับความร้อนให้เหมาะสมกับชนิดของผ้า ควรรีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ชั้น ไม่ควรพรมน้ำจนผ้าชุ่มเกินไป

10) กระจกน้ำร้อน ถอดปลั๊กทันทีที่เลิกใช้ ไม่นำน้ำเย็น ไปต้มทันที และเลิกคั้นน้ำในห้องที่มีการปรับอากาศ

11) วิทยุและเครื่องเสียง ไม่เปิดวิทยุควบคู่กับการเปิดดูโทรทัศน์ และเลิกปิดเครื่องโดยใช้รีโมทคอนโทรล ให้ปิดสวิทช์ที่เครื่องแทน

12) พัดลม เลิกเปิดทิ้งไว้เมื่อ ไม่มีใครอยู่ ช่างเปิดพัดลมแรงขึ้นยิ่ง ใช้ไฟมากขึ้น และถ้าใช้พัดลมที่มีระบบรีโมทคอนโทรล ต้องถอดปลั๊กทันทีที่เลิกใช้

13) เครื่องซักผ้า ใช้เครื่องซักผ้าก็ต่อเมื่อมีเสื้อผ้ามากพอเหมาะกับพิกัดและขนาดของเครื่องซักผ้าก่อนนำเข้าเครื่อง และตั้งโปรแกรมการซักให้เหมาะสมกับชนิดของผ้าทุกครั้ง

14) เครื่องเป่าผม เช็ดผมให้แห้งหมาด ๆ ก่อนใช้เครื่องเป่าผมเพื่อแต่งทรง และอย่าใช้เครื่องเป่าผมกับงานผิดปกติ

15) เครื่องดูดฝุ่น เมื่อใช้แล้วควรเทฝุ่นผงในถุงทุกครั้งเพื่อเครื่องจะได้มีแรงดูดดีและไม่เปลืองไฟ

1.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และใช้ได้อย่างยาวนานที่สุด ได้แก่

1) การช่วยกันดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในโรงเรียน

2) การช่วยกันดูแล และใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนอย่างทะนุถนอม

3) การทิ้งขยะลงในถังที่จัดไว้ให้

- 4) การไม่ทำให้เกิดขยะโดยไม่จำเป็น
- 5) การไม่ขีดเขียนภาพหรือข้อความใด ๆ บนของส่วนรวมของโรงเรียน

ภาพที่ 11.2 การดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียน

2. การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน

การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียนได้แก่การปลูกพืชผักสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์

2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว ควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้ประโยชน์มากที่สุดและปลูกผักให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ

- 1) ขั้นตอนเตรียมการเลือกผักที่จะปลูก ควรเลือกผักที่ไร้พอย โดยเลือกทั้งพืชขึ้นดิน และพืชล้มลุก
- 2) เตรียมแปลงผัก ต้องมีการขุดดินขึ้นมาตากไว้ 7-15 วัน โดยใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักเพื่อช่วยให้ดินร่วนซุย ยกหน้าดินให้สูงขึ้นจากพื้นทางเดิน 10 เซนติเมตร แต่งหน้าดินให้เรียบ
- 3) เมล็ดพันธุ์ผัก ในส่วนของพันธุ์ผักนั้นมีทั้งที่ต้องซื้อและไม่ต้องซื้อ เมล็ดที่ต้องซื้อ เช่น กะหล่ำปลี ผักกาดต่างๆ เป็นต้น ควรเลือกซื้อจากร้านที่ไว้ใจได้ และเมล็ดพันธุ์ไม่ได้วางตากแดด ถ้าคิดจะปลูกตลอดปี ควรเลือกซื้อพันธุ์เบา หรือพันธุ์ลูกผสม ส่วนชนิดที่ไม่ต้องซื้อมี 2 ประเภท คือ ผักประเภทกิ่งก้าน เช่น ตะไคร้ โหระพา กะเพรา แมงลัก เป็นต้น สามารถใช้กิ่งก้านที่เหลือจากการทำกับข้าวปลูกได้ โดยการใช้มีดคมๆ ตัดโคนกิ่งกิ่งนิดหน่อย เพื่อที่จะได้ไม่มีรอยข้ำที่โคน ทิ้งไว้ให้แผลแห้ง แล้วจึงนำลงปลูกเอนๆ โดยเอาไม้เล็กๆ แทงดินนำก่อน อย่างเอากิ่งผักแทงลงไปโดยตรงเพราะจะทำให้ช้ำและตายได้

4) การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยที่จำเป็นที่สุดสำหรับสวนครัว ได้แก่ ปุ๋ยมูลสัตว์ หรือปุ๋ยคอก ต้องใส่ทุกครั้งก่อนการปลูกพืช หรือที่เรียกกันว่า ปุ๋ยรองก้นหลุม หรือ ปุ๋ยรองพื้น นับว่ามีความสำคัญมากในการปรับสภาพของดิน เพื่อให้ดินโปร่ง สามารถระบายน้ำได้ดี และยังปรับความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วย

5) การดูแลรักษา นอกจากการรดน้ำพรวนดิน และใส่ปุ๋ยตามปกติแล้ว จะต้องหมั่นตรวจผักในสวนครัว อย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง เมื่อพบใบแห้ง ใบเหลือง กิ่งแห้งให้ตัดออก ถ้าใบยังเขียวอยู่ให้พลิกดูตามหลังใบ ถ้าพบไขหนอนหรือแมลงให้จับออกมาทำลาย

6) การเก็บผัก ผักประเภทกินผลต่างๆ เช่น พริก ถั่ว มะเขือ แตงกวา ควรเก็บขณะไม่แก่จัด และเก็บติดขั้วมาด้วย ผักกินใบเช่น ผักบุ้ง ผักคะน้า กวางตุ้ง กะหล่ำปลี ต้องตัดให้ใบติดไว้ที่ต้น 2-3 ใบ และดูแลรักษาต่อไป ผักจะแตกยอดใหม่ ให้เก็บกินได้อีกหลายครั้ง การเก็บผักสดเพื่อนำมาประกอบอาหารนั้น ต้องให้ได้ครบตามวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ สดน่ารับประทาน มีรสชาติเหมือนเดิม และมีสารอาหาร เกลือแร่ และวิตามินครบถ้วน

ภาพที่ 11.3 การปลูกพืชผักสวนครัว

2.2 การเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยทั่วไปนิยมเลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด และเลี้ยงสุกร แต่เนื่องจากในช่วงปีพุทธศักราช 2547 ประเทศไทยมีการระบาดของโรคไข้หวัดนกเป็นอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายห้ามไม่ให้มีการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงเลี้ยงเฉพาะสุกรเพื่อเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียน

การเลี้ยงสุกร (หมู) สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ คอกต้องให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี แดดไม่ส่องมากเกินไป และที่สำคัญมาก คือ การบำบัดกลิ่นมูลสุกร จะทำให้ผู้เลี้ยงและสุกร ตลอดจนเพื่อนบ้านไม่เครียด คุณภาพชีวิตดี

1) การให้อาหาร

- ผสมจุลินทรีย์ในน้ำดื่ม โดยวิธีต่อท่อจากถังสูง ให้น้ำไหลลงท่อน้ำดื่ม ตามคอกมีก๊อกลงเฉพาะคอก หากเลี้ยงด้วยวิธีธรรมชาติ ให้ผสมจุลินทรีย์ในน้ำใส่ภาชนะ ตามที่มีอัตราจุลินทรีย์สด 1 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 10 ลิตรหรืออัตรา จุลินทรีย์ต่อน้ำ 1 : 5,000 – 10,000 เท่า)

- ผสม โบกาฉิประมาณ 2 – 3 % กับอาหารให้สุกรกิน

2) การดูแล

ฉีดพ่น ล้างคอกด้วยน้ำผสมจุลินทรีย์เสมอๆ ทั้งนี้ น้ำที่ล้างคอกที่ผสมจุลินทรีย์จะไหล ไปช่วยบำบัดน้ำเสียในท้องร่อง หรือในบ่ออีกด้วย

หมายเหตุ การให้จุลินทรีย์กับสุกร จะทำให้มีอัตราการแลกเนื้อสูง เนื้อแดงมาก ไม่ค่อยมีไขมัน สุกรแข็งแรง และมีความต้านทาน โรคดี

ภาพที่ 11.4 การเลี้ยงหมู

3. การประดิษฐ์กีดกันเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

การที่เรารู้จักนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาแนวคิดที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช และการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ

3.1 การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช สะเดาเป็นพืชสมุนไพรที่นิยมนำมาใช้สกัดเป็นสารควบคุมโรคและแมลง เนื่องจากในสะเดามีสารอะซาดิแรคติน ซึ่งช่วยในการป้องกันและกำจัดแมลงได้โดยสามารถใช้ฆ่าแมลงบางชนิด ใช้เป็นสารไล่แมลง ทำให้แมลงไม่กินอาหาร ชัยยังการเจริญเติบโตของแมลง ชัยยังการวางไข่ และชัยยังการสร้างเอนไซม์ในระบบย่อยอาหารของแมลง มีวิธี การใช้ ข้อควรระวังในการใช้ และพืชผักที่ควรใช้ สารสกัดสะเดา ดังนี้

1) วิธีการใช้ ให้นำผลสะเดาหรือสะเดาที่บดแล้ว 1 กิโลกรัม แช่ในน้ำ 20 ลิตร ทิ้งค้างคืนไว้ 1 คืน กรองเอาแต่น้ำผสมด้วยสารจับใบ 1 ช้อนโต๊ะ นำไปรดผักทันที ส่วนกากสะเดาที่เหลือ นำไปโรยดิน ไม้เพื่อปรับปรุงสภาพดินและกำจัดแมลง

2) ข้อควรระวังในการใช้ พืชบางชนิดเมื่อได้รับสารสะเดา อาจเกิดอาการใบไหม้หรือดินแคะแกร็น ดังนั้นเมื่อพบอาการดังกล่าว ควรงดการใช้ทันที

3) พืชผักที่ควรใช้สารสกัดสะเดา ได้แก่ ผักคะน้า กวางตุ้ง ผักกาดหอม กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก แตงกวา มะเขือเทศ มะเขือยาว หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดฝักอ่อน พริกขี้หนู ตำลึง มะนาว และมะกรูด

ภาพที่ 11.5 สะเดา

3.2 การทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ การหมักวิธีนี้จะทำได้ง่ายสามารถกองไว้บนพื้นดิน หรือพื้นซีเมนต์ก็ได้ ถ้ามีพื้นที่ในโรงเรือนใช้สำหรับกองปุ๋ยจะดีมาก เพราะจะสามารถป้องกันการชะของน้ำฝนได้ และถ้ามีคอกไม้จะช่วยให้อุณหภูมิที่หมักถ่ายเทอากาศได้ดี

1) อุปกรณ์ที่ใช้

- คอกไม้กว้าง 1 เมตร สูง 1 เมตร แต่ถ้าไม่มีก็สามารถกองบนพื้นธรรมดาได้
- จอบหรือคาค้ำยาว

2) วิธีการหมักปุ๋ย

1. นำเศษอาหาร ผสมกับเศษพืชเศษใบไม้ในอัตราส่วน 1:1 นำมาใส่คอกไม้ แล้วรดด้วยน้ำผสมหัวเชื้อจุลินทรีย์ซึ่งจะช่วยการย่อยสลายได้ดี
2. ถ้าไม่มีคอกไม้ให้กองปุ๋ยบนพื้น โดยกองปุ๋ยหมัก จะกว้างประมาณ 1 – 2 เมตร สูง 1 เมตร และยาวตามความเหมาะสมแล้วรดด้วยน้ำผสมหัวเชื้อจุลินทรีย์
3. หากกองปุ๋ยหมักแห้งเกินไป ควรรดน้ำเพื่อให้มีความชื้นที่เหมาะสม คือ ประมาณ 60-70 % และจะต้องกลับกองปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ หมักประมาณ 1 – 2 เดือน จึงนำมาใช้ได้
4. หากต้องการเร่งให้เศษอาหารเกิดย่อยสลายเร็วยิ่งขึ้น ให้ใช้น้ำหมักจุลินทรีย์ผสมน้ำราดบนกองปุ๋ย

โดยสรุป

การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เช่น การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงหมู การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช และการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ

บรรณานุกรม

- สุภาพรรณ พวงจันทเพชรและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยฤทธิ คีตาเดชและคณะ (2548) หนังสือเรียนเสริมคุณภาพแม่คสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แม็ค
- วิริยะ บุญยะนิวาสน์และคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- บริษัทศูนย์วิจัยกลีกรไทยจำกัด (2541) สวนศักรักษ์ไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง
- สุวรรณ อุยานันท์ (2541) ไร่นาสวนผสม กรุงเทพมหานคร พิมแอส พรินติ้ง เซ็นเตอร์
- http://www.idd.go.th/pldweb/tech/electronic_doc/book2/b2menu05/B2menu5Page2.htm

16กุมภาพันธ์ 2549

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ

มัลติมีเดียปฐมนิเทศ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 11.1 – 11.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ เรื่อง “ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.1 และ 11.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 11.1 และ 11.2 บริบท/สถานการณ์ การกิจ/งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านไฮห้อย (ภูเงินประชานุกูล) มุมหนังสือ มุมแสดงผลงาน มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำกรเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างชิ้นงาน การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ งานที่กำหนดให้ทำ และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

4. ขั้นวางแผน

4.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุมพฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

4.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

5. ขั้นเตรียมการ

5.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

5.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

6. ขั้นดำเนินการ

6.1 เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศที่ได้กำหนดไว้

6.2 บันทึกภาพ

6.3 สร้างข้อความ

6.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์

6.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

6.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

6.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

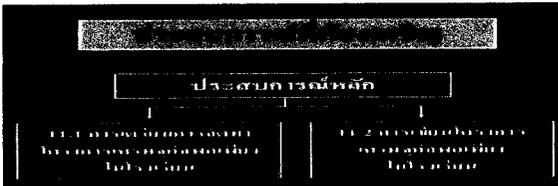
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

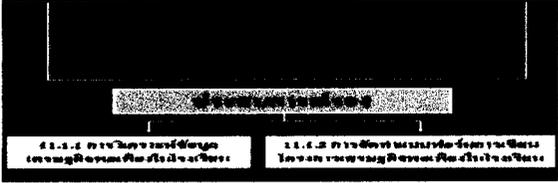
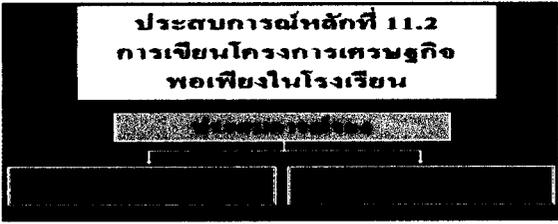
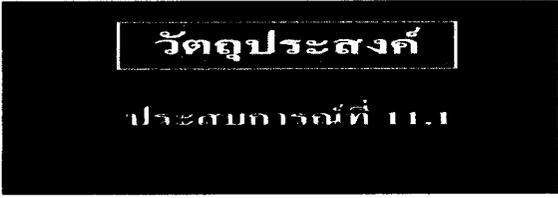
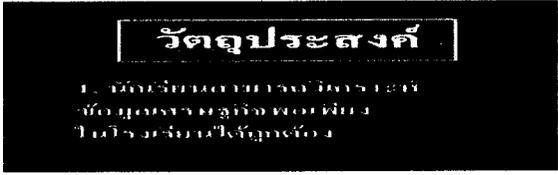
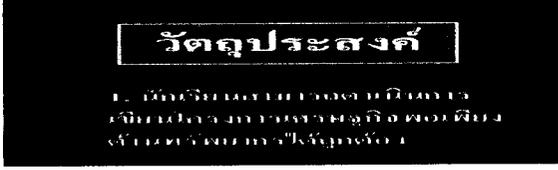
ทรัพยากรที่ต้องใช้

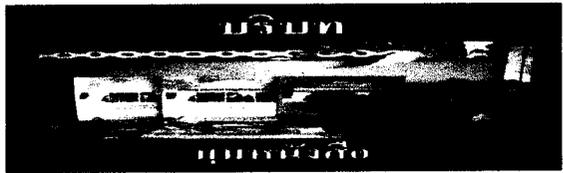
1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

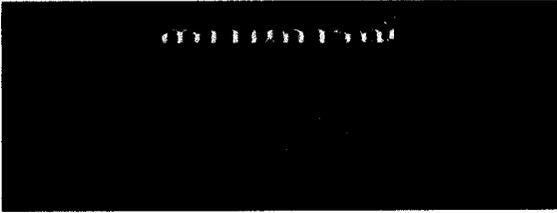
บทคัดมีเดีย
สำหรับปฐมนิเทศ

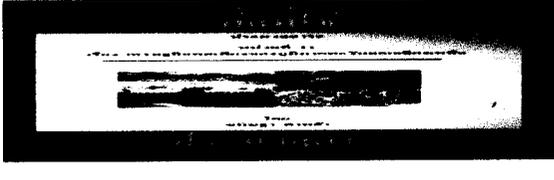
หน่วยประสบการณ์ที่ 9 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

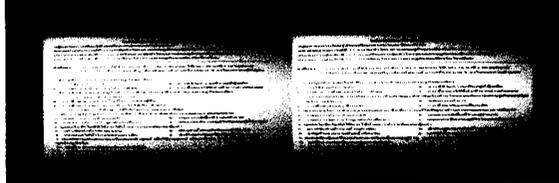
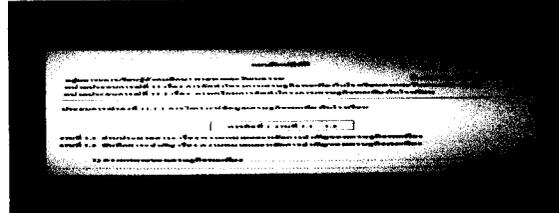
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		FO ↓ ดนตรีประจำรายการ
4		ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่อการเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 มีคำแนะนำนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ดังนี้
5		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลัก ที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และประสบการณ์หลัก ที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

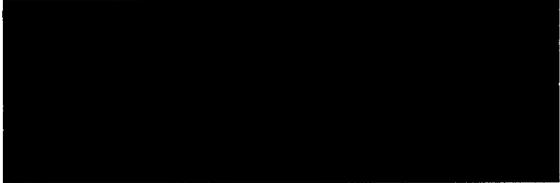
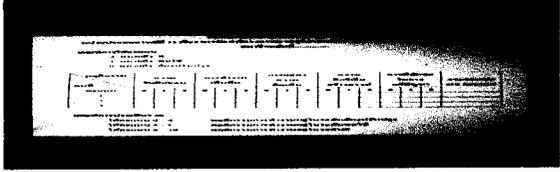
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		<p>ประสบการณ์เรื่อง 11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน และประสบการณ์เรื่อง 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน</p>
7		<p>ประสบการณ์เรื่อง 11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และประสบการณ์เรื่อง 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร</p>
8		<p>วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 11.1 มีดังนี้</p>
9		<p>1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนได้ถูกต้อง</p>
10		<p>2. นักเรียนสามารถจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนได้ถูกต้อง</p>
11		<p>1. นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากรได้ถูกต้อง</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		2. นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรได้ถูกต้อง
13		บริบทและสถานการณ์
14		บริบทในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย
15		มุมหนังสือ
16		มุมวัสดุอุปกรณ์
17		มุมตัวอย่างชิ้นงาน

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		และมุมแสดงผลงาน
19		สถานการณ์นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตรได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัดให้ดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้สร้างงาน 2 งาน ได้แก่
20		(1) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร
21		และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
22		จากสถานการณ์ที่กำหนด มีภารกิจและงาน ที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
23		<p>ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>
24		<p>หลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว ให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>
25		<p>จากนั้นให้นักเรียนลงมือเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แล้วค่ะ</p>
26		<p>เมื่อนักเรียน ได้เขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด และนำเสนอผลงาน</p>
27		<p>สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระ</p>
28		<p>มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
29		มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์
30		ตัวอย่างชิ้นงาน
31		และวัสดุอุปกรณ์
32		การประเมิน จะประเมินจาก แบบทดสอบก่อน และหลังเผชิญ ประสบการณ์ ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ
33		ประเมินจากรชิ้นงาน ได้แก่ การเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ทรัพยากร และการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การเกษตร
34		ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติในคู่มือ เผชิญประสบการณ์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
35		<p>ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ</p>
36		<p>และประเมินจากพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา</p>
37		<p>ต่อไปนี ขอให้นักเรียนเข้าดูการเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 ได้แล้วค่ะ</p>
38		<p>FI ↑ คนตรีประจำรายการ</p>
39		<p>↓</p>
40		<p>↓ FO คนตรีประจำรายการ</p>

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง “การปลูกพืชผักสวนครัว” แล้ว
 นักเรียนสามารถเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การปลูกพืชผักสวนครัว ควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้ประโยชน์มากที่สุดและ
 ปลูกผักให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ ประกอบด้วย (1) เตรียมการเลือกผักที่จะ
 ปลูก (2) เตรียมแปลงผัก (3) เมล็ดพันธุ์ผัก (4) การใส่ปุ๋ย (5) การดูแลรักษา และ (6) การเก็บผัก

แหล่งที่มาของสื่อ

บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด (2541) สวนผักกรัษไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้ง

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้ววางแผน (2)
 ขั้วเตรียมการ (3) ขั้วดำเนินการ และ (4) ขั้วประเมิน

1. ขั้ววางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืชผักสวนครัว

1.4 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม

และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1)

ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2)

ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของ

เสียงคนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท

2. บุคลากร 2 คน

3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การปลูกพืชผักสวนครัว

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		
4		FO ↓ ดนตรีประจำรายการ
5		การปลูกพืชผักสวนครัวควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้มากที่สุด
6		เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ มีขั้นตอนในการปลูกดังนี้

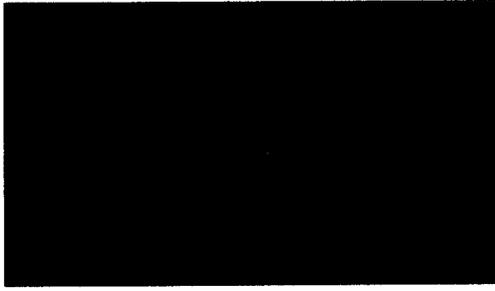
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
7		ขั้นที่ 1 เตรียมการเลือกผักที่จะปลูก ควรเลือกผักที่ใช้บ่อย
8		โดยเลือกทั้งพืชยืนต้น
9		และพืชล้มลุก
10		ขั้นที่ 2 การเตรียมแปลงผัก ต้องมีการขุดดินขึ้นมาตากแดดไว้ 7 – 15 วัน
11		ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักเพื่อช่วยให้ดินร่วนซุย
12		ยกหน้าดินให้สูงขึ้นจากพื้นทางเดินประมาณ 10 เซนติเมตร

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
13		ขั้นที่ 3 การปลูกผัก แบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่
14		การเพาะเมล็ดด้วยการหว่านแล้วถอนแยก หรือหยอดเป็นแถว
15		ผักที่ควรปลูกด้วยวิธีนี้ ได้แก่ ผักบุ้งจีน
16		กะเพรา
17		ผักคะน้า
18		ผักวางตุ้ง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
19		และแมงลัก
20		ผักที่ปลูกโดยการปักชำด้วยดินและด้วยหัว ได้แก่ หอมแบ่ง
21		โหระพา
22		สระแทน
23		ขึ้นฉ่าย
24		และตะไคร้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
25	 <p>ขั้นที่ 3 การปลูกผัก</p>	<p>ผักที่ใช้วิธีการปลูกด้วยการปักชำด้วยคนนี้สามารถใช้กิ่งก้านที่เหลือจากการทำกับข้าวปลูกได้ โดยการใช้มีดคม ๆ ตัดโคนกิ่งกิ่งนิคหน้อย เพื่อจะได้ไม่มีรอยชำ ทิ้งไว้ให้แผลแห้ง แล้วจึงปลูก</p>
26	 <p>ขั้นที่ 4 การใส่ปุ๋ย</p>	<p>ขั้นที่ 4 การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยที่จำเป็นที่สุดสำหรับผักสวนครัว ได้แก่ ปุ๋ยมูลสัตว์หรือปุ๋ยคอก ต้องใส่ทุกครั้งก่อนการปลูกผัก หรือที่เรียกกันว่า ปุ๋ยรองพื้น</p>
27	 <p>ขั้นที่ 5 การดูแลรักษา</p>	<p>ขั้นที่ 5 การดูแลรักษา การให้น้ำ ควรรดผักในช่วงเช้า – เย็น ไม่ควรรดตอนแดดจัด และรดน้ำแต่พอชุ่ม</p>
28	 <p>ขั้นที่ 5 การดูแลรักษา</p>	<p>นอกจากรดน้ำพรวนดิน และใส่ปุ๋ยตามปกติแล้ว จะต้องหมั่นตรวจผักในสวนครัวอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง</p>
29	 <p>ขั้นที่ 5 การดูแลรักษา</p>	<p>เมื่อพบใบแห้ง ใบเหลือง กิ่งแห้งให้ตัดออก ถ้าพบไข่หนอนหรือแมลงให้จับออกมาทำลาย</p>
30	 <p>ขั้นที่ 6 การเก็บผัก</p>	<p>ขั้นที่ 6 การเก็บผัก ผักประเภทกินผลควรเก็บขณะไม้แก่จัดและเก็บตัดขั้วมาด้วย เช่น พริก</p>

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
31		ถั่วฝักยาว
32		และมะเขือ
33		ฝักประเภทกินใบ ต้องตัดให้ใบติดไว้ที่ต้น 2-3 ใบ เพื่อฝักจะได้แตกยอดใหม่ เก็บกินได้อีกหลายครั้ง เช่น ฝักนึ่ง
34		ฝักคะน้ำ
35		และฝักวางตุ้ง
36		การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้ได้บริโภคผักที่ปลอดภัยจากสารพิษ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
37		<p>และจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ</p>
38		<p>FI คนตรีประจำรายการ</p> <p>↑</p> <p>↓</p> <p>FO คนตรีประจำรายการ</p>

แผนผลิตสื่อตัวอย่างชิ้นงาน (การเขียนโครงการ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ การเขียนโครงการ มียู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การเขียนโครงการ

วัตถุประสงค์

หลังจากศึกษา “ตัวอย่างการเขียนโครงการ” แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเขียนโครงการ มีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ (1) ชื่อโครงการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เป้าหมาย (4) วิธีการดำเนินงาน (5) ระยะเวลาดำเนินงาน และ (6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

- 1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการทำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

- 1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และเขียนโครงการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้ผลิตตัวอย่างชิ้นงาน และผู้ช่วย

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ชั้นดำเนินการ

3.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

3.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

3.3 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

3.4 ดำเนินการเขียนโครงการ

3.5 ตรวจสอบรายละเอียดความถูกต้องของการเขียนโครงการ

4. ชั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับชิ้นงาน ได้แก่ ส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ และความถูกต้องของเนื้อหา

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 500 บาท

2. บุคลากร 2 คน

3. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร” แล้วนักเรียนสามารถปฏิบัติการเขียนโครงการ และนำเสนอผลงานได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร” แล้วนักเรียนสามารถปฏิบัติการเขียนโครงการ และนำเสนอผลงานได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนแล้วสามารถเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหาคินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายงานจากเกษตรจังหวัด ให้เขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ปฏิบัติการเขียนโครงการด้านทรัพยากร (2) ปฏิบัติการเขียนโครงการด้านการเกษตร และ (3) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1.1 ดูตัวอย่างการเขียนโครงการ 1.2 เขียนชื่อโครงการ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์ 1.4 เขียนเป้าหมาย 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมตัวอย่าง ชิ้นงาน	- ตัวอย่างการเขียนโครงการ		จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมิน ชิ้นงาน 2.2 วิพากษ์ 2.3 สรุปผล	PDL TDL/ PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม - จากชิ้นงาน

ประเภทการณ	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1.1 เขียนชื่อโครงการ	PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ			จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		1.2 เขียนวัตถุประสงค์	PDL					
		1.3 เขียนเป้าหมาย	PDL					
		1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน	PDL					
		1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน	PDL					
		1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ	PDL					
		1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ	TDL/ PDL					
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมินงาน	PDL		- ห้องเรียน			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม - จากชั้นงาน
2.2 วิพากษ์		TDL/ PDL						
2.3 สรุปผล		TDL/ PDL						
2.4 ทำแบบฝึกหัด		SDL						

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

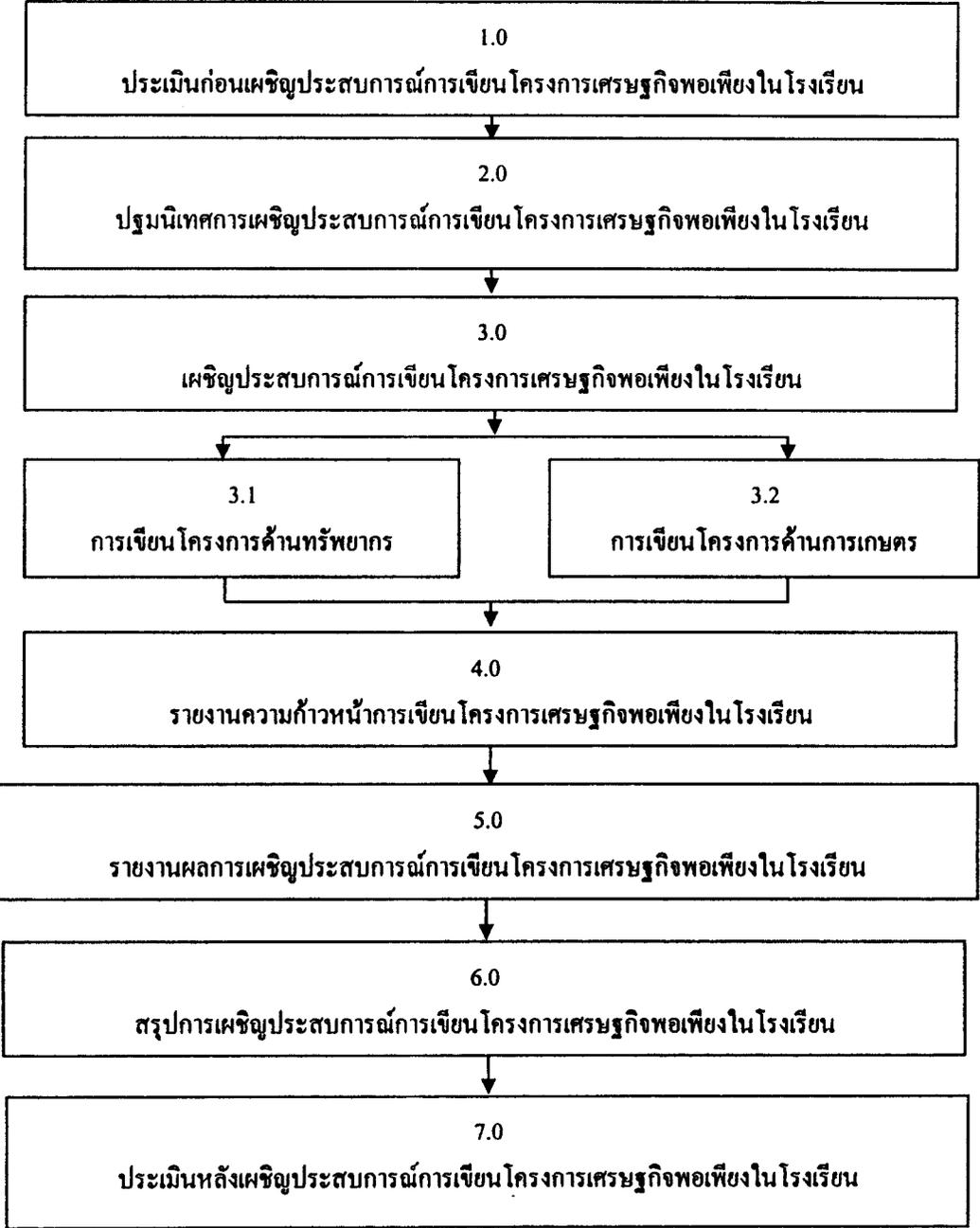
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร 3.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	- ประมวลสาระ - คู่มือเผชิญประสบการณ์ - ตัวอย่างชิ้นงาน	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและอุปกรณ์ - มุมตัวอย่างชิ้นงาน	60
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ประสบการณ์รองที่ 11.2.1 – 11.2.2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
--	---

เส้นทางการเรียน

แบบประเมินชิ้นงานและการนำเสนอ
หน่วยประสบการณ์ที่ 11
เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ

3.1 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 การเขียนโครงการมีรอยลบขีดฆ่า ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ครอบคลุม ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ครอบคลุม การเขียนชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของแบบฟอร์ม การเขียน โครงการ	ความถูกต้อง ของข้อมูลใน การเขียน โครงการ	ความสมบูรณ์ ของการเขียน โครงการ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 11
เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการทำงานที่ตรงกับความเป็นจริง ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความรับผิดชอบ
 - 1.1 สมาชิกรับผิดชอบงานทุกงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจและเต็มใจที่จะทำงาน 2 คะแนน
 - 1.2 สมาชิกรับผิดชอบงานเป็นบางครั้ง มีความตั้งใจในการทำงานไม่สม่ำเสมอ 1 คะแนน
 - 1.3 สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่รับผิดชอบงาน และไม่ตั้งใจในการทำงาน 0 คะแนน
 2. การทำงานเป็นทีม
 - 2.1 สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี 2 คะแนน
 - 2.2 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานในบางด้าน 1 คะแนน
 - 2.3 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานทุกด้าน 0 คะแนน
 3. การแสดงความคิดเห็น
 - 3.1 สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 2 คะแนน
 - 3.2 สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเป็นบางครั้ง 1 คะแนน
 - 3.3 สมาชิกกลุ่มไม่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 0 คะแนน
 4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 4.1 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานน่าสนใจและสวยงาม 2 คะแนน
 - 4.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานสวยงาม 1 คะแนน
 - 4.3 สมาชิกกลุ่มไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 0 คะแนน
 5. การมีทักษะในการแก้ปัญหา
 - 5.1 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ทุกปัญหา 2 คะแนน
 - 5.2 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้บางปัญหา 1 คะแนน
 - 5.3 สมาชิกกลุ่มไม่แก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น 0 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 หมายถึง ดี
 1 หมายถึง พอใช้
 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

พฤติกรรม คน คนที่	ความ รับผิดชอบ			การทำงาน เป็นทีม			การแสดง ความคิดเห็น			ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			การมีทักษะ ในการ แก้ปัญหา			รวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
คะแนน																
1																
2																
3																

เกณฑ์การประเมินรวม

- ให้คะแนน 0-4 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
 ให้คะแนน 5-7 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับพอใช้
 ให้คะแนน 8-10 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

ภาคที่ 3

คู่มือเผชิญประสบการณ์

(สำหรับนักเรียน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คู่มือเผชิญประสบการณ์

โรงเรียน.....เขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 2
ชื่อเลขที่.....
กลุ่มที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ เป็นการแนะนำประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองที่นักเรียนจะต้องเผชิญ อธิบายวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ เสนอบริบทและสถานการณ์ อธิบายขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และแนวทางการประเมิน
- 2) เผชิญประสบการณ์ เป็นการเผชิญประสบการณ์ตามขั้นตอนของภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย การเรียนกับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนด้วยตนเอง (SDL)
- 3) รายงานความก้าวหน้า โดยให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจและงานที่ได้เผชิญประสบการณ์แล้วให้ครูทราบ
- 4) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ ให้นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติการและนำเสนอผลงานจากการเผชิญประสบการณ์
- 5) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์
- 6) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนหลังเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ส่วนประกอบของกลุ่มเผชิญประสบการณ์

- ส่วนประกอบของกลุ่มเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) แผนเผชิญประสบการณ์ (3) แบบฝึกปฏิบัติ และ (4) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
- (1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการประเมินระดับความรู้ของนักเรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ
 - (2) แผนเผชิญประสบการณ์ เป็นแผนที่นำไปสู่การเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย ประสบการณ์ ภารกิจ งาน วิธีการ เนื้อหา บริบท สื่อ/แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมิน ภารกิจและงานเป็นส่วนสำคัญที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามรายละเอียดของการเผชิญประสบการณ์
 - (3) แบบฝึกปฏิบัติ ใช้ควบคู่กับแผนเผชิญประสบการณ์ นักเรียนต้องทำภารกิจและงานลงในแบบฝึกปฏิบัติ ได้แก่ การบันทึกสาระสำคัญ การทำกิจกรรมกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การเสนอผลงาน การประเมินชิ้นงาน และการทำแบบฝึกหัด
 - (4) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการวัดความรู้ของนักเรียนหลังจากเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

การใช้คู่มือเผชิญประสบการณ์

การใช้คู่มือเผชิญประสบการณ์มีขั้นตอน ดังนี้

- (1) นักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ตามเวลาที่กำหนดให้
- (2) นักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงแต่ละประสบการณ์อย่างละเอียด เพื่อปฏิบัติภารกิจและงานตาม

แผนเผชิญประสบการณ์

- (3) นักเรียนต้องทำแบบฝึกปฏิบัติทุกภารกิจและงานอย่างครบถ้วน
- (4) นักเรียนต้องตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติทุกภารกิจและงานให้เรียบร้อย
- (5) นักเรียนต้องทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ตามเวลาที่กำหนดให้
- (6) นักเรียนต้องตรวจสอบคำตอบของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หลัง

เผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกหัดอย่างละเอียดครบถ้วน

การใช้ประมวลสาระ

ประมวลสาระ เป็นสื่อหลักในการเผชิญประสบการณ์ มีวิธีการใช้ ดังนี้

- (1) นักเรียนต้องศึกษาแผนผัง แนวคิด และแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์อย่างละเอียด
- (2) นักเรียนต้องอ่านสาระในแต่ละหัวเรื่องให้เข้าใจ และบันทึกสาระสำคัญที่ได้ศึกษา
- (3) นักเรียนสามารถใช้ประมวลสาระควบคู่กับมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ได้

และปฏิบัติตามภารกิจและงานที่กำหนดให้

- (4) เมื่อไม่เข้าใจในเรื่องใด สามารถเปิดย้อนกลับมาทบทวนใหม่ได้

การใช้มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์เป็นสื่อเสริมประจำแต่ละหน่วยประสบการณ์มี

วิธีการใช้ ดังนี้

นักเรียนสามารถนำประมวลสาระมาใช้ศึกษาควบคู่ไปกับมัลติมีเดียประกอบการเผชิญ

ประสบการณ์

- (1) นักเรียนต้องศึกษาตามหัวข้อในหน้าแรกของมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เพื่อศึกษาไปตามภารกิจและงานที่กำหนด และควรปฏิบัติให้เสร็จทันเวลา
- (2) นักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงในหน้าแรกเพื่อศึกษาวิธีการใช้ต่าง ๆ ของมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์
- (3) นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติตามมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

- (1) นักเรียนต้องศึกษาแผนเผชิญประสบการณ์ ภารกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญประสบการณ์
- (2) การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงาน ที่ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ต้องมีหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันทำงาน ร่วมรับผิดชอบ มีการแสดงความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหาหากพบปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ และยอมรับคำแนะนำจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ในชั้นเรียน และจากครู พร้อมทั้งปรับปรุงงานและพฤติกรรม เนื่องจากในขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติภารกิจและงานมีการสังเกตพฤติกรรมและประเมินให้คะแนนพฤติกรรมกลุ่มจากครู
- (3) นักเรียนต้องเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง เช่น ปากกา ดินสอ ยางลบ และไม้บรรทัด
- (4) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกหัดให้นักเรียนตั้งใจทำเต็มความสามารถของตนเอง ไม่คุยหรือปรึกษากันในขณะที่ปฏิบัติภารกิจและงานนี้ และให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมคู่มือเผชิญประสบการณ์ส่งครู

หลังจากเผชิญประสบการณ์สิ้นสุดแล้ว นักเรียนต้องส่งคู่มือเผชิญประสบการณ์ให้ครู เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และประเมินผลการเรียนต่อไป

คำนำ

คู่มือเผชิญประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นส่วนหนึ่งของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

คู่มือเผชิญประสบการณ์เล่มนี้ เป็นเอกสารประจำตัวของนักเรียนมีไว้สำหรับเผชิญประสบการณ์ ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้

ผู้ผลิต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเผชิญประสบการณ์นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการปฏิบัติภารกิจและงานให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความก้าวหน้าของการเรียนและเกิดทักษะในการเผชิญประสบการณ์ พร้อมทั้งสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตต่อไปได้

ขนิษฐา คำหล้า

หน่วยประสบการณ์ที่ 7
การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)
 2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 2 ลักษณะคืออะไร

ก. ที่ตั้งตามละติจูดและลองจิจูด	ข. ที่ตั้งสัมพันธ์และที่ตั้งทางกายภาพ
ค. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และที่ตั้งสัมพันธ์	ง. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และที่ตั้งทางกายภาพ
2. ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ติดกับประเทศกัมพูชาทางด้านทิศใดของภาค

ก. ทิศใต้	ข. ทิศเหนือ
ค. ทิศตะวันตก	ง. ทิศตะวันออก
3. ข้อใดกล่าวถึงขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

ก. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 2 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด	ข. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด
ค. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 4 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด	ง. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 5 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด
4. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด

ก. ขอนแก่น	ข. อำนาจเจริญ
ค. นครราชสีมา	ง. อุบลราชธานี
5. ขนาดของพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือบริเวณใด

ก. บริเวณเทือกเขาภูพาน	ข. บริเวณที่ราบแอ่งสกลนคร
ค. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง	ง. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล
6. เทือกเขาใดทางด้านทิศตะวันตกของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีลักษณะเด่นเป็นภูเขาอคราบจำนวนมาก และเป็นภูเขาหินทราย

ก. เทือกเขาเพชรบูรณ์	ข. เทือกเขาพนมดงรัก
ค. เทือกเขาสันกำแพง	ง. เทือกเขาคงพญาเย็น
7. เทือกเขาสันกำแพง ครอบคลุมจังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. สุรินทร์ ศรีสะเกษ	ข. อุรธานี สกลนคร
ค. ชัยภูมิ นครราชสีมา	ง. นครราชสีมา บุรีรัมย์

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์เรื่องที่ 7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมัลลิติมิเคีย เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ที่ตั้ง.....

.....

2) ขนาด.....

.....

3) รูปร่าง.....

.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

แบบที่ 1

ตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

จังหวัดในภาคอีสาน		อาณาเขตติดต่อของภาคอีสาน			
ภาคอีสานตอนบน	ภาคอีสานตอนล่าง	ทิศเหนือ	ทิศตะวันออก	ทิศใต้	ทิศตะวันตก

แบบที่ 2

ตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

จังหวัดในภาคอีสาน	
จังหวัดในภาคอีสานตอนบน	
จังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง	
อาณาเขตติดต่อของภาคอีสาน	
ทิศเหนือ	
ทิศตะวันออก	
ทิศใต้	
ทิศตะวันตก	

งานที่ 2.2 ตรวจสอบการเขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูลโดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

หัวข้อที่กำหนด	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1) ระบุชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง				
2) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศเหนือ				
3) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันออก				
4) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศใต้				
5) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันตก				

ประสบการณ์รื่องที่ 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 – 1.7 ตรวจสอบวัสดุการเขียนแผนที่ โดย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการเขียนแผนที่	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษ				
2. ดินสอ				
3. ปากกา				
4. ยางลบ				
5. ไม้บรรทัด				
6. สี				

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.8

งานที่ 2.1 คุณภาพตัวอย่างของแผนที่ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแผนที่	ความรู้ที่ได้รับจากการดูแผนที่
1. แผนที่ประเทศไทย	
2. แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
3. แผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
4. แผนที่ภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	

งานที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากริมกระดาษ

ทำได้ ทำไม่ได้ เพราะ.....

งานที่ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ทิศ

ที่	คำอธิบายสัญลักษณ์	ภาพสัญลักษณ์
1	ทิศ	
2	เขตจังหวัด	
3	แม่น้ำ, ลำคลอง	
4	ที่ตั้งจังหวัด	

งานที่ 2.4 ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ

งานที่ 2.5 ลากเส้นตามแบบที่กำหนด

งานที่ 2.6 เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ โดยระบุชื่อจังหวัดและอาณาเขตติดต่อ

งานที่ 2.7 ระบายสีแผนที่

งานที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่

ที่	รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
		ปฏิบัติแล้ว	ยังไม่ได้ปฏิบัติ		
1	กำหนดสัญลักษณ์ทิศ				
2	ข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ - ชื่อจังหวัด - อาณาเขตติดต่อ				
3	ระบายสีแผนที่				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพงาน ชื่อกลุ่ม	ความถูกต้องขององค์ประกอบในแผนที่	ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่	ความสมบูรณ์ของแผนที่	ความประณีตสวยงาม	การนำเสนอผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนที่

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน

1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน

1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน

2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน

2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแผนที่

3.1 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน ข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน

3.2 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน ข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน

3.3 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน ข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 ระบายสีเรียบและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด 3 คะแนน

4.2 ระบายสีเรียบเป็นบางส่วนและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด 2 คะแนน

4.3 ระบายสีไม่เรียบและไม่ครบทุกพื้นที่ของจังหวัด 1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน

5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน

5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในแผนที่ ครอบคลุม จังหวัดในภาคอีสานตอนบน จังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง
อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์

2. ความถูกต้องของแผนที่ ครอบคลุม ชื่อจังหวัดในภาคอีสาน อาณาเขตติดต่อของภาค และการ
กำหนดสัญลักษณ์

งานที่ 3.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์รองที่ 7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ที่ตั้ง บอกได้ 2 ลักษณะ คือ (1) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 – 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 – 105 องศาตะวันออก และ (2) ที่ตั้งสัมพันธ์ ทิศเหนือติดประเทศลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา และทิศตะวันตกติดภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ

2) ขนาด เป็นภาคที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทย ทั้งหมด จังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ

3) รูปร่าง มีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งสกลนคร และแอ่งโคราช

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

เลือกรูปแบบตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

งานที่ 2.2 ตรวจสอบการเขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูลโดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

การเขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ ครอบคลุมชื่อจังหวัดในภาคอีสาน ตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง อาณาเขตติดต่อของภาค

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์ครั้งที่ 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 – 1.7 ตรวจสอบวัสดุการเขียนแผนที่ โดย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการเขียนแผนที่	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษ	4 แผ่น			
2. ดินสอ	3 แท่ง			
3. ปากกา	3 ด้าม			
4. ยางลบ	3 ก้อน			
5. ไม้บรรทัด	3 อัน			
6. สี	1 กล่อง			

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.8

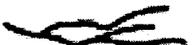
งานที่ 2.1 คุณภาพตัวอย่างของแผนที่ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแผนที่	ความรู้ที่ได้รับจากการดูแผนที่
1. แผนที่ประเทศไทย	ทราบที่ตั้งของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยโดยแบ่งเป็นภาค
2. แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ทราบอาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทิศตะวันตก
3. แผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ทราบเทือกเขาและที่ราบของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. แผนที่ภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ทราบลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

งานที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากริมกระดาษ

ทำได้ ทำไม่ได้ เพราะ.....

งานที่ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ทิศ

ที่	คำอธิบายสัญลักษณ์	ภาพสัญลักษณ์
1	ทิศ	
2	เขตจังหวัด	
3	แม่น้ำ, ลำคลอง	
4	ที่ตั้งจังหวัด	

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.4 – 2.7 ปฏิบัติงานจริง ครอบคลุม ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ ลากเส้นตามแบบที่กำหนด เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ โดยระบุชื่อจังหวัด อาณาเขตติดต่อ และระบายสีแผนที่

งานที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่

ที่	รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
		ปฏิบัติแล้ว	ยังไม่ได้ปฏิบัติ		
1	กำหนดสัญลักษณ์ทิศ	√			
2	ข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ - ชื่อจังหวัด - อาณาเขตติดต่อ	√ √			
3	ระบายสีแผนที่	√			

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม การกำหนดสัญลักษณ์ทิศ ชื่อจังหวัด และอาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุมความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนที่ ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่ ความสมบูรณ์ของแผนที่ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

สรุปผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม การกำหนดสัญลักษณ์ทิศ ชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนบน ชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง และอาณาเขตติดต่อของภาคอีสาน

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภารณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภารณ์ที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภารณ์ร่องที่ 7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ

.....

.....

งานที่ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่น ๆ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแบบสำรวจ	ลักษณะของแบบสำรวจ
1. แบบสำรวจข้อมูลเด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
2. แบบสำรวจการได้รับอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
3. แบบสำรวจข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษาในช่วงเทศกาลสงกรานต์	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า

งานที่ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ

☐ แนวตั้ง	☐ แนวนอน
☐ แบบเติมคำ	☐ มาตรฐานค่า
☐ อื่น ๆ.....	

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบแบบสำรวจใหม่

งานที่ 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง

แบบที่ 1

แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
เทือกเขา			แหล่งน้ำ	ที่ราบ
ทิศตะวันตก	ทิศใต้	ตอนกลาง		

แบบที่ 2

แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. เทือกเขา	
- ทิศตะวันตก	
- ทิศใต้	
- ตอนกลาง	
2. แหล่งน้ำ	
3. ที่ราบ	

2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจ โดยกา ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

หัวข้อที่กำหนด	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1) ระบุเทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
2) ระบุแหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
3) ระบุที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				

ประสบการณ์รองที่ 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.4

งานที่ 1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- แบบที่ 1 เพราะ.....
- แบบที่ 2 เพราะ.....
- แบบที่ 3 เพราะ.....
- แบบที่ 4 เพราะ.....

งานที่ 1.2 – 1.4 ตรวจสอบวัสดุการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. ดินสอ				
2. ปากกา				
3. ขางลบ				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ชื่อเทือกเขา.....
-
-
2. ชื่อแหล่งน้ำ.....
-
-
3. ชื่อที่ราบ.....
-
-

งานที่ 2.2 กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ

.....กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

งานที่ 2.3 สรุปข้อมูลแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. ชื่อเทือกเขา	
2. ชื่อแหล่งน้ำ	
3. ชื่อที่ราบ	

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพงาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของหัวข้อ ในแบบสำรวจ	ความถูกต้อง ของแบบสำรวจ	ความสมบูรณ์ ของแบบ สำรวจ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนของหัวข้อในแบบสำรวจ

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน

1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 1 รายการ 2 คะแนน

1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 1 คะแนน

2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน

2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน

2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ

3.1 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน

3.2 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน

3.3 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน

4.2 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน

4.3 แบบสำรวจไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน

5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน

5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. หัวข้อในแบบสำรวจ ครอบคลุม เทือกเขา แหล่งน้ำ และที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ ครอบคลุม ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

งานที่ 3.4 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ติดกับประเทศใด

ก. ประเทศกัมพูชา	ข. ประเทศมาเลเซีย
ค. ประเทศเวียดนาม	ง. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะพื้นที่คล้ายงานลาดเอียงไปทางทิศใด

ก. ทิศตะวันตกเฉียงใต้	ข. ทิศตะวันออกเฉียงใต้
ค. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	ง. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เทือกเขาใดทางด้านทิศใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีลักษณะเด่นเป็นแนวภูเขาหินทราย และหินกรวดภูเขาไฟ

ก. เทือกเขาภูพาน	ข. เทือกเขาสันกำแพง
ค. เทือกเขาเพชรบูรณ์	ง. เทือกเขาพนมดงรัก
4. ที่ราบแอ่งโคราช ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. ศรีสะเกษ ยโสธร สกลนคร	ข. อุรธานี หนองคาย สกลนคร
ค. สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม	ง. นครพนม หนองคาย สกลนคร
5. ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะอย่างไร

ก. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น	ข. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนแห้งแล้ง
ค. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับหนาวจัด	ง. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง
6. ทิศตะวันตกของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ติดกับภาคใดของประเทศไทย

ก. ภาคใต้	ข. ภาคกลาง
ค. ภาคตะวันตก	ง. ภาคตะวันออก
7. พื้นที่บริเวณใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายกระทะ

ก. บริเวณตอนใต้ของภาค	ข. บริเวณตอนกลางของภาค
ค. บริเวณตอนเหนือของภาค	ง. บริเวณตะวันออกของภาค
8. เทือกเขาใดที่พบเห็นเป็นเนินเตี้ยและวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. เทือกเขาภูพาน	ข. เทือกเขาเพชรบูรณ์
ค. เทือกเขาสันกำแพง	ง. เทือกเขาพนมดงรัก

9. เพราะเหตุใดในฤดูร้อนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิโดยทั่วไปจึงสูงและแห้งแล้ง
- ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ใกล้กับทะเล
 - ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเทือกเขาล้อมรอบ
 - ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ห่างไกลจากทะเล
 - ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแอ่งที่ราบขนาดใหญ่
10. ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิอากาศเหมือนกันอย่างไร
- ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น
 - ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนแห้งแล้ง
 - ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับหนาวจัด
 - ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง

กระดาษคำตอบ

แบบฝึกหัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสมการที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสมการที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสมการเรื่องที่ 7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ

ครอบคลุมเทือกเขา แหล่งน้ำ และที่ราบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่น ๆ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแบบสำรวจ	ลักษณะของแบบสำรวจ
1. แบบสำรวจข้อมูลเด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ	☐ เลือกตอบ ☒ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
2. แบบสำรวจการได้รับอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	☒ เลือกตอบ ☒ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
3. แบบสำรวจข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดกับนักเรียน นักศึกษาในช่วงเทศกาลสงกรานต์	☐ เลือกตอบ ☒ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า

งานที่ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ

กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ ครอบคลุม รูปแบบแนวตั้ง แบบแนวนอน แบบเลือกตอบ และแบบมาตรฐานค่า

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบแบบสำรวจใหม่

ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจตามรูปแบบที่กำหนดให้ครอบคลุมรูปแบบแนวตั้ง แบบแนวนอน แบบเลือกตอบ แบบมาตรฐานค่า หรือออกแบบแบบสำรวจใหม่

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง

เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตารางตามรูปแบบที่กำหนดให้ ครอบคลุมหัวข้อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และ ชื่อที่ราบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจ โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

หัวข้อที่กำหนด	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1) ระบุเทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	\checkmark			
2) ระบุแหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	\checkmark			
3) ระบุที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	\checkmark			

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รองที่ 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.4

งานที่ 1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 รูปแบบ วิธีการเลือกให้ครอบคลุมชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 – 1.4 ตรวจสอบวัสดุการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. ดินสอ	3 แท่ง			
2. ปากกา	3 ค้ำ			
3. ยางลบ	3 ก้อน			

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ชื่อเทือกเขา (1) เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาคงภูเขายืน (2)

เทือกเขาทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยเทือกเขาสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก และ(3) เทือกเขาคอนกลาง ได้แก่ เทือกเขาภูพาน

2. ชื่อแหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำเลย แม่น้ำสงคราม หนองหาน เขื่อนน้ำอูน เขื่อนลำปาว เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำแจะ เขื่อนลำนางรอง เป็นต้น

3. ชื่อที่ราบ ได้แก่ ที่ราบแอ่งโคราช และที่ราบแอ่งสกลนคร

งานที่ 2.2 กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ

.....กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.3 สรุปข้อมูลแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. ชื่อเทือกเขา	เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาคงพญาเย็น เทือกเขาทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยเทือกเขาสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก เทือกเขาดอนกลาง ได้แก่ เทือกเขาภูพาน
1.1 ทิศตะวันตก	
1.2 ทิศใต้	
1.3 ตอนกลาง	
2. ชื่อแหล่งน้ำ	แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำเลย แม่น้ำสงคราม หนองหาน เขื่อนน้ำอูน เขื่อนลำปาว เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำแะ เขื่อนลำนางรอง เป็นต้น
3. ชื่อที่ราบ	
	ที่ราบแอ่งโคราช และที่ราบแอ่งสกลนคร

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม หัวข้อในแบบสำรวจ ได้แก่ ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุมความครบถ้วนของ หัวข้อในแบบสำรวจ ความถูกต้องของแบบสำรวจ ความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

สรุปผลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม หัวข้อในแบบสำรวจ ได้แก่ ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.4 เฉลยแบบฝึกหัด

1. ง 2. ง 3. ข 4. ค 5. ง 6. ข 7. ข 8. ก 9. ค 10. ง

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 ลักษณะคือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และอีกลักษณะหนึ่ง คือข้อใด

- ก. ที่ตั้งสัมพันธ์
ข. ที่ตั้งตามละติจูด
ค. ที่ตั้งทางกายภาพ
ง. ที่ตั้งตามลองจิจูด

2. ทิศใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศใด

- ก. ประเทศมาเลเซีย
ข. ประเทศกัมพูชา
ค. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ง. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. ข้อใดกล่าวถึงขนาดของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

- ก. มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ
ข. มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุดในประเทศ
ค. มีขนาดของพื้นที่เป็นอันดับสองรองจากภาคกลาง
ง. มีขนาดของพื้นที่เป็นอันดับสองรองจากภาคเหนือ

4. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด

- ก. ขอนแก่น
ข. อำนาจเจริญ
ค. นครราชสีมา
ง. อุบลราชธานี

5. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล มีขนาดของพื้นที่เท่าใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ก. มีพื้นที่ 1 ใน 2 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ข. มีพื้นที่ 2 ใน 3 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ค. มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ง. มีพื้นที่ 4 ใน 5 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6. เทือกเขาใดทางด้านทิศใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีลักษณะเป็นสันเขารูปอู้นี้ได้

- ก. เทือกเขาเพชรบูรณ์
ข. เทือกเขาพนมดงรัก
ค. เทือกเขาสันกำแพง
ง. เทือกเขาคงพญาเย็น

7. เทือกเขาภูพาน ครอบคลุมจังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ก. บุรีรัมย์ สุรินทร์
ข. อุครธานี สกลนคร
ค. ชัยภูมิ นครราชสีมา
ง. ศรีสะเกษ อุบลราชธานี

8. ที่ราบใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นที่ราบทางทิศเหนือของแนวเทือกเขาภูพานบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง

ก. ที่ราบลุ่มแม่น้ำชี

ข. ที่ราบแอ่งโคราช

ค. ที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล

ง. ที่ราบแอ่งสกลนคร

9. ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ฤดูร้อนอากาศร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด เป็นลักษณะภูมิอากาศแบบใด

ก. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนจัด

ข. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น

ค. ลักษณะภูมิอากาศแบบหนาวจัด

ง. ลักษณะภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป

10. ในฤดูร้อนการที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ห่างไกล จากทะเล จะมีผลทำให้สภาพภูมิอากาศเป็นอย่างไร

ก. อากาศร้อน

ข. อากาศร้อนชื้น

ค. อากาศหนาวเย็น

ง. อากาศร้อนแห้งแล้ง

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ค
2. ก
3. ข
4. ค
5. ง
6. ก
7. ก
8. ข
9. ง
10. ค

เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ก
2. ข
3. ก
4. ข
5. ค
6. ข
7. ข
8. ง
9. ง
10. ง

หน่วยประสบการณ์ที่ 8
การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ประชากรกลุ่มใดที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด

ก. ชาวสุโขทัย	ข. ชาวเวียงคนาม
ค. ชาวไทยอีสาน	ง. ชาวไทยโคราช
2. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด

ก. เลย	ข. ชัยภูมิ
ค. มุกดาหาร	ง. อุบลราชธานี
3. ข้อใดคือสาเหตุการอพยพย้ายถิ่นของประชากรทางตอนบนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. ปัญหาทางการเมือง	ข. ปัญหาความยากจน
ค. ปัญหาการคมนาคม	ง. ปัญหาอาชญากรรม
4. ข้อใด ไม่ใช่ ภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. ภาษาญ้อ	ข. ภาษาภูไท
ค. ภาษาไทยลาว	ง. ภาษาไทยกลาง
5. เพราะเหตุใดภาษาไชยจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากภาษาถิ่นประเภทอื่น

ก. มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ	
ข. มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำตอบเสมอ	
ค. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อัง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา	
ง. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อัง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและหนัก	
6. คำว่า “ผ้าขาวม้า” ในภาษาไทยกลาง จะแตกต่างจากภาษาถิ่นประเภทใดมากที่สุด

ก. ภาษาญ้อ	ข. ภาษาภูไท
ค. ภาษากะโซ่	ง. ภาษาไทยลาว
7. ประเพณีฮีดสิบสองในข้อใดที่ถือว่าเป็นการทำบุญมหาศาลที่ยิ่งใหญ่ และมีการฟังกะม้นมหาชาติ

ก. บุญกฐิน	ข. บุญข้าสະ
ค. บุญพระเวศ	ง. บุญเข้าพรรษา

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสพการณ์รองที่ 8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) กลุ่มชาติพันธุ์.....

.....

2) ความหนาแน่นของประชากร.....

.....

3) การอพยพย้ายถิ่นของประชากร.....

.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ภาษาไทย-ลาว.....

.....

2) ภาษาภูไท.....

.....

3) ภาษาญ้อ.....

.....

4) ภาษากะเลิง.....

.....

5) ภาษากะโซ่.....

.....

6) ภาษาโซ้ย.....

.....

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.5

งานที่ 3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง

งานที่ 3.2 เปิดซีดีเสียง

งานที่ 3.3 ฟังซีดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

1) ภาษาไทย-ลาว.....

.....

2) ภาษาภูไท.....

.....

3) ภาษาญ้อ.....

.....

4) ภาษาบรู.....

.....

5) ภาษาไชย.....

.....

3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง

แบบที่ 1 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาษาถิ่น	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
	จังหวัด	สำเนียง	คำควบคล้ำ
1. ภาษาไทยลาว			
2. ภาษาภูไท			
3. ภาษาญ้อ			
4. ภาษาบรู			
5. ภาษาไชย			

แบบที่ 2 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. ภาษาไทยลาว 1.1 จังหวะ 1.2 สำเนียง 1.3 คำควบกล้ำ
2. ภาษาภูไท 2.1 จังหวะ 2.2 สำเนียง 2.3 คำควบกล้ำ
3. ภาษาญ้อ 3.1 จังหวะ 3.2 สำเนียง 3.3 คำควบกล้ำ
4. ภาษาบรู 4.1 จังหวะ 4.2 สำเนียง 4.3 คำควบกล้ำ
5. ภาษาโซ้ย 5.1 จังหวะ 5.2 สำเนียง 5.3 คำควบกล้ำ

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 4.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบ ในตาราง	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในตาราง	ความสมบูรณ์ ของ ตาราง	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
 2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น
 - 3.1 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 ตารางสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 ตารางสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 ตารางไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุม จังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ
2. ความถูกต้องของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุมในเรื่องของจังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ

งานที่ 4.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์เรื่องที่ 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- 1) ลักษณะการบริโภคอาหาร.....
-
- 2) ตัวอย่างอาหารการกิน.....
-

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 อ่านรายกรณี

รายกรณี เรื่อง การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงเรียนบ้านบัวโชติพัฒนา ตำบลนาโค อำเภอโคกมะนาว จังหวัดสกลนคร เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 452 คน ในเดือนเมษายน มีการแข่งขันกีฬาในระดับจังหวัด ซึ่งได้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดการแข่งขันกีฬา ดังนั้นทางคณะกรรมการ โรงเรียนจึงได้รับมอบหมายจากทางสมาคมกีฬาจังหวัดสกลนคร จัดเตรียมอาหารเพื่อต้อนรับนักกีฬา ซึ่งการจัดอาหารดังกล่าวต้องเหมาะสมกับทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อาหารเช้า	อาหารเที่ยง	อาหารเย็น
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ข้าวเหนียว ☐ นึ่งปลา ☐ แจ่วบอง ☐ ส้มตำ ☐ มะขามหวาน 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ข้าวเหนียว ☐ ไก่ย่าง ☐ ทอดปลา ☐ แกงหน่อไม้ ☐ ก๋วยเตี๋ยว 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ข้าวเหนียว ☐ ลาบคั่ว ☐ คัมเนื้อเป็ดย่าง ☐ แกงอ่อม ☐ ส้มเขียวหวาน

จากรายกรณีข้างต้น ให้นักเรียนพิจารณาเมนูอาหารต่าง ๆ แล้วอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- เมนูอาหารเช้า เมนูอาหารเที่ยง และเมนูอาหารเย็น จัดได้ถูกต้องและเหมาะสมกับทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ เพราะเหตุใด

งานที่ 2.2 พิจารณารายกรณี แล้วบันทึกสาระสำคัญ

เมนูอาหาร	ความถูกต้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. อาหารเช้า	
2. อาหารเที่ยง	
3. อาหารเย็น	

งานที่ 2.3 กำหนดเมนูอาหาร

เมนูอาหาร	รายการอาหาร
1. อาหารเช้า	
2. อาหารเที่ยง	
3. อาหารเย็น	

งานที่ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เมนูอาหาร	รายการปฏิบัติ			
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ	ความถูกต้อง	ความเหมาะสม
1. อาหารเช้า				
2. อาหารเที่ยง				
3. อาหารเย็น				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการกำหนดเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบใน เมนูอาหาร	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในเมนูอาหาร	ความสมบูรณ์ ของรายการ เมนูอาหาร	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
 2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในเมนูอาหาร
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในเมนูอาหาร
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของรายการเมนูอาหาร
 - 3.1 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 เมนูอาหารไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในเมนูอาหาร ครอบคลุม เมนูอาหารเช้า เมนูอาหารเที่ยง และเมนูอาหารเย็น
2. ความถูกต้องของเมนูอาหาร ครอบคลุม รายการเมนูอาหารเช้า รายการเมนูอาหารเที่ยง และรายการเมนูอาหารเย็น

งานที่ 3.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสพการณ์เรื่องที่ 8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) กลุ่มชาติพันธุ์ ประชากรกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค คือ ชาวไทยอีสาน เป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิม ใช้ ภาษาไทยอีสาน เป็นภาษาพูดหลัก และมีกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ เช่น ลาว เวียดนาม เขมร ส่วย แสก ย้อ ผู้ไทย กะโซ่ กะเลิง และไทยโคราช

2) ความหนาแน่นของประชากร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีประชากรหนาแน่นเป็นที่สองของประเทศ จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดเลย

3) การอพยพย้ายถิ่นของประชากร มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนมากจะมีลักษณะเป็นการย้ายชั่วคราว ทางตอนบนของภาคจำนวนการอพยพย้ายถิ่นภายในจะสูงมาก

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ภาษาไทย-ลาว ใช้สื่อสารกันทั่วไป สำเนียงพูดสูง ๆ ต่ำ ๆ ไพเราะน่าฟัง คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ-วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์โท-สามัญในภาษาล้าน

2) ภาษาภูไท จะมีภาษาของลื้อและภาษาของลาวตะวันออกเฉียงเหนือด้วย ภาษาพูดและเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับภาษากลาง มักจะทอดเสียงยาว และตวัดเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย

3) ภาษาญ้อ จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ

4) ภาษากะเลิง มีภาษาพูดใกล้เคียงกับภาษาไทยลาวและญ้อ แต่สำเนียงและจังหวะในการพูดของภาษากะเลิงจะสั้นและห้วนกว่า

5) ภาษากะโซ่ มีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายเขมรและมอญ แต่ไม่มีอักษรใช้ ออกเสียงควบกล้ำ ร , ล ชัดเจนมาก พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง/อะ/อัง/หรือ/อัน/ ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา

6) ภาษาโซ้ย มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์ เอกลักษณ์ของชาวโซ้ย คือ มีสร้อยของคำว่า ฮ้อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับคำว่า หรือ , หรือไม่

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.5

งานที่ 3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง

งานที่ 3.2 เปิดซีดีเสียง

งานที่ 3.3 ฟังซีดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

1) ภาษาไทย-ลาว มีจังหวะการพูดปานกลาง สำเนียงพูดสูง ๆ ต่ำ ๆ ไพเราะน่าฟัง และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

2) ภาษาภูไท มีจังหวะการพูดช้า ทอเสียงยาว ตวัดเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย สำเนียงพูดใกล้เคียงกับภาษากลาง และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

3) ภาษาอู้อู มีจังหวะการพูดปานกลาง สำเนียงพูดคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

4) ภาษาบรู มีจังหวะการพูดเร็ว สำเนียงพูดคล้ายภาษากะโซ่ เขมร มอญ และออกเสียงคำควบกล้ำ ร, ล ชัดเจนมาก

5) ภาษาไชย มีจังหวะการพูดช้า ทอเสียงยาว ออกเสียงหนักทุกพยางค์ และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง

เขียนผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาอู้อู ภาษาบรู และภาษาไชย ในด้านจังหวะการพูด สำเนียง และการออกเสียงคำควบกล้ำ ตามแบบตารางที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) จังหวะการพูด 2) สำเนียงพูด และ 3) การออกเสียงคำควบกล้ำ

งานที่ 4.2 วิทยากรโดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม ความครบถ้วนขององค์ประกอบในตาราง ความถูกต้องของข้อมูลในตาราง ความสมบูรณ์ของตาราง ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 4.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม กลุ่มชาติพันธุ์ ความหนาแน่นของประชากร และการอพยพย้ายถิ่นของประชากร 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาอู้อู ภาษาบรู และภาษาไชย ครอบคลุม ด้านจังหวะการพูด สำเนียงพูด และการออกเสียงคำควบกล้ำ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รองที่ 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ลักษณะการบริโภคอาหาร ชาวอีสานมักจะได้รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ บริโภคข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก อาหารในแต่ละมื้อจะเป็นอาหารง่าย ๆ 2 – 3 งาน ทุกมื้อจะต้องมีผักเป็นส่วนประกอบหลัก และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า

2) ตัวอย่างอาหารการกิน อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ได้แก่ แจ่วบอง คำบักหุ้ง และลามคั่ว

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 อ่านรายการณี

งานที่ 2.2 พิจารณารายการณี แล้วบันทึกสาระสำคัญ

เมนูอาหาร	ความถูกต้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. อาหารเช้า	จัดไม่เหมาะสม เพราะรายการอาหารประเภทส้มตำควรเหมาะที่จะรับประทานเป็นอาหารเที่ยง และในแต่ละมื้อควรมีผักเป็นส่วนประกอบ อาจจะเป็นประเภทผักสด หรือผักลวกสุกก็ได้
2. อาหารเที่ยง	จัดได้ถูกต้องและเหมาะสม และในแต่ละมื้อควรมีผักเป็นส่วนประกอบ อาจจะเป็นประเภทผักสด หรือผักลวกสุกก็ได้
3. อาหารเย็น	จัดได้ถูกต้องและเหมาะสม และในแต่ละมื้อควรมีผักเป็นส่วนประกอบ อาจจะเป็นประเภทผักสด หรือผักลวกสุกก็ได้

งานที่ 2.3 กำหนดเมนูอาหาร

เมนูอาหาร	รายการอาหาร
1. อาหารเช้า	มีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก อาหารควมควรเป็นอาหารที่ให้พลังงานมาก ๆ และเครื่องปรุงอาหารที่สำคัญ คือ ปลาร้า ทุกมื้อจะต้องมีผักเป็นส่วนประกอบหลัก
2. อาหารเที่ยง	มีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก รายการอาหารที่ขาดไม่ได้เลยในมือเที่ยง ได้แก่ คำบักหุ้ง เครื่องปรุงอาหารที่สำคัญ คือ ปลาร้า รายการอาหารในมือนี้จะเป็นอาหารง่าย ๆ วิธีประกอบอาหารไม่ยุ่งยาก
3. อาหารเย็น	มีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก เครื่องปรุงอาหารที่สำคัญ คือ ปลาร้า อาหารมือเย็นจะมีความหลากหลาย เพราะชาวอีสานส่วนมากจะเป็นครอบครัวใหญ่ และมือเย็นสมาชิกในครอบครัวจะรับประทานอาหารพร้อมหน้ากัน หลังจากเสร็จภารกิจและงานที่ตนรับผิดชอบ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เมนูอาหาร	รายการปฏิบัติ			
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ	ความถูกต้อง	ความเหมาะสม
1. อาหารเช้า	✓		✓	✓
2. อาหารเที่ยง	✓		✓	✓
3. อาหารเย็น	✓		✓	✓

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการกำหนดเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) เมนูอาหารเช้า 2) เมนูอาหารเที่ยง และ 3) เมนูอาหารเย็น

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุมความครบถ้วนขององค์ประกอบในเมนูอาหาร ความถูกต้องของข้อมูลในเมนูอาหาร ความสมบูรณ์ของรายการเมนูอาหาร ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) ลักษณะการบริโภคอาหาร 2) ตัวอย่างอาหารการกิน และ 3) การกำหนดเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม รายการเมนูอาหารเช้า อาหารเที่ยง และอาหารเย็น

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสกรณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสกรณ์ที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประสกรณ์รองที่ 8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลลิมี่เคีย เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

- 1) เดือนอ้าย.....
-
- 2) เดือนยี่.....
-
- 3) เดือนสาม.....
-
- 4) เดือนสี่.....
-
- 5) เดือนห้า.....
-
- 6) เดือนหก.....
-
- 7) เดือนเจ็ด.....
-
- 8) เดือนแปด.....
-
- 9) เดือนเก้า.....
-
- 10) เดือนสิบ.....
-
- 11) เดือนสิบเอ็ด.....
-

12) เดือนสิบสอง.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.9

งานที่ 2.1 – 2.9 ตรวจสอบวัสดุการสร้างธง โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้างธง	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. โหมพรมคละสี				
2. ไม้ไผ่				
3. ลูกปัด				
4. ดอกไม้พลาสติก				
5. เชื่อม				
6. ด้าย				
7. มีด				
8. กรรไกร				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.7

งานที่ 3.1 ดูตัวอย่างของธง แล้วบันทึกสาระสำคัญ

.....

งานที่ 3.2 เหล่าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน

งานที่ 3.3 นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นโหมพรมมัดให้แน่น

งานที่ 3.4 สานโหมพรมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้ธงทั้งหมด 6 ชิ้น

งานที่ 3.5 ร้อยอุบะของธงแต่ละชิ้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด

งานที่ 3.6 ใช้ด้ายหรือโหมพรมผูกธงแต่ละชิ้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นธงผืนใหญ่

.....ดำเนินการสร้างธงตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของรูป โดยกา $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การ แก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. เหล่าไม้ไฟให้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน				
2. นำไม้ไฟที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น				
3. สานไหมพรมรอบ ๆ ไม้ไฟแต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้รูปทั้งหมด 6 ชั้น				
4. ร้อยอุบะของรูปแต่ละชั้นด้วยคอกไม้พลาสติกและลูกปัด				
5. ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกรูปแต่ละชั้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นรูปผืนใหญ่				

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้างรูป.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 4.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างรูป
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของรูป	ความสมบูรณ์ ของรูปตาม กำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. องค์ประกอบของธง
 - 1.1 สานแผ่นธงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบเสร็จเรียบร้อย 3 คะแนน
 - 1.2 สานแผ่นธงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบไม่เสร็จ 2 คะแนน
 - 1.3 สานแผ่นธงครบถ้วน ขาดอุบะ และประกอบไม่เสร็จ 1 คะแนน
 2. ความสมบูรณ์ของธงตามกำหนดเวลา
 - 2.1 ธงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด 3 คะแนน
 - 2.2 ธงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด 2 คะแนน
 - 2.3 ธงมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด 1 คะแนน
 3. ความคิดสร้างสรรค์
 - 3.1 รูปแบบของธงแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ 3 คะแนน
 - 3.2 รูปแบบของธงแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ 2 คะแนน
 - 3.3 รูปแบบของธงตามตัวอย่างชิ้นงาน 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 ธงมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต 3 คะแนน
 - 4.2 ธงมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 2 คะแนน
 - 4.3 ธงไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

งานที่ 4.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์รองที่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 – 1.8 ตรวจสอบวัสดุการสร้างโคลมลอย โดยกา \sqrt ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้างโคลมลอย	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษแก้วคละตี				
2. กาว				
3. กรรไกร				
4. ลวดมัดเหล็ก				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 คู่ตัวอย่างของโคลมลอย แล้วบันทึกสาระสำคัญ

.....

.....

.....

งานที่ 2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่

งานที่ 2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.

งานที่ 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคม

สูงประมาณ 1 ม.

งานที่ 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุด

ศูนย์กลางของโคมลอย

.....ดำเนินการสร้างโคมลอยตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของโคมลอย โดยกา√ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การ แก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่				
2. นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.				
3. นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม.				
4. นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้าง โคมลอย.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างคอมลอย
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของคอมลอย	ความสมบูรณ์ ของคอมลอย ตามกำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. องค์ประกอบของโคลอย

1.1 ตีคกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบเสร็จเรียบร้อย 3 คะแนน

1.2 ตีคกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ 2 คะแนน

1.3 ตีคกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ 1 คะแนน

2. ความสมบูรณ์ของโคลอยตามกำหนดเวลา

2.1 โคลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และเสร็จตามเวลาที่กำหนด 3 คะแนน

2.2 โคลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด 2 คะแนน

2.3 โคลอยมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด 1 คะแนน

3. ความคิดสร้างสรรค์

3.1 รูปแบบของโคลอยแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ 3 คะแนน

3.2 รูปแบบของโคลอยแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ 2 คะแนน

3.3 รูปแบบของโคลอยตามตัวอย่างชิ้นงาน 1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 โคลอยมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต 3 คะแนน

4.2 โคลอยมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 2 คะแนน

4.3 โคลอยไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน

5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน

5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

งานที่ 3.3 สรุปล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

งานที่ 3.4 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. กลุ่มชาติพันธุ์เวียดนามที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร

ก. กูย	ข. ฉวณ
ค. กะโซ่	ง. กะเลิง
2. กลุ่มชาติพันธุ์ส่วยที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร

ก. กูย	ข. ฉวณ
ค. กะโซ่	ง. กะเลิง
3. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการอพยพย้ายถิ่นของประชากรมาก

ก. ชัยภูมิ	ข. บุรีรัมย์
ค. นครราชสีมา	ง. มหาสารคาม
4. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการอพยพย้ายถิ่นของประชากรน้อย

ก. ร้อยเอ็ด	ข. กาฬสินธุ์
ค. ขอนแก่น	ง. นครราชสีมา
5. เพราะเหตุใดในการสื่อสารด้วยภาษาเขียนของภาษากะโซ่ต้องยืมอักษรไทยกลางใช้สื่อความหมาย

ก. ไม่มีอักษรใช้	ข. ไม่มีวรรณยุกต์ใช้
ค. เพื่อจะได้ออกเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง	ง. เพื่อจะได้ออกเสียงควบกล้ำ ร , ล ชัดเจนยิ่งขึ้น
6. บุญบั้งไฟ หรือพิธีขอฝนเป็นประเพณีฮีดลิบสองที่กระทำสืบทอดกันมาในเดือนใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. เดือนหก	ข. เดือนเก้า
ค. เดือนสาม	ง. เดือนสิบสอง
7. ประเพณีฮีดลิบสองในข้อใดที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาในเดือนสาม

ก. บุญข้าวจี	ข. บุญคูณลาน
ค. บุญเข้ากรรม	ง. บุญข้าวประดับดิน
8. ชาวอีสานมีความเชื่อว่าการรับประทานอาหารอย่างไร จึงจะทำให้ร่างกายแข็งแรง

ก. รับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ	
ข. รับประทานอาหารที่มีรสชาติเผ็ด เค็ม และเปรี้ยว	
ค. รับประทานอาหารที่มีผักเป็นส่วนประกอบหลัก	
ง. รับประทานอาหารที่มีปลาร้าเป็นส่วนประกอบหลัก	
9. ความเคยชินในการรับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ ของชาวอีสาน จะทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคใดมากที่สุด

ก. โรคไต	ข. โรคพยาธิ
ค. อหิวาตกโรค	ง. โรคเบาหวาน

10. ถ้าไม่มีมะละกอ จะใช้สิ่งใดแทนในการทำส้มตำ

ก. ผักบุ้ง

ข. แครอท

ค. กะหล่ำปลี

ง. ผักกาดขาว

กระดาษคำตอบ

แบบฝึกหัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 8

การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประสพการณ์รองที่ 8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลลิมิเดีย เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีดลิบสอง

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีดลิบสอง

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีดลิบสอง

- 1) เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม เป็นพิธีสำหรับพระภิกษุสงฆ์ เพื่อการปฏิบัติขององค์ท่านให้พ้นจากอาบัติกิเลสต่าง ๆ มีการรักษาศีลภาวนา และแผ่เมตตา
- 2) เดือนยี่ บุญคุณทาน เป็นการทำบุญหลังเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้าน ก่อนที่จะบรรทุกข้าวเปลือกมาใส่ไว้ในยุ้งหรือฉางข้าว
- 3) เดือนสาม บุญข้าวจี๊ จัดในช่วงวันมาฆบูชา โดยจะเอาข้าวเหนียวทาเกลือ ชุบไข่ แล้วนำไปปิ้งย่าง เพื่อเอาไปใส่บาตรที่วัดพร้อมกันทุกบ้าน
- 4) เดือนสี่ บุญสะแหวด (เทศน์มหาชาติ) ถือว่าเป็นการทำบุญมหาคุณ กำหนดทำบุญ 3 วัน วันแรกเป็นวันรวม (โสม) วันที่สองเป็นแห่สะแหวดเข้าเมืองคัวยกของบุญต่าง ๆ วันที่สามเป็นวันเทศน์มหาชาติ ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติจบในวันเดียว จะได้อานิสงส์มาก
- 5) เดือนห้า บุญสดตรง บุญรดน้ำพระผู้ใหญ่ กระทำในวันสงกรานต์ เพื่อแสดงความกตัญญู และขอพรจากผู้ใหญ่
- 6) เดือนหก บุญบั้งไฟ (ขอฝน) พิธีจุดบั้งไฟ เป็นการบวงสรวงเทพารักษ์บนท้องฟ้าให้บันดาลฝนให้ตกลงมาเพื่อชาวบ้านจะได้ทำนาในฤดูต่อไป
- 7) เดือนเจ็ด บุญข้าสะ (ชำระ) มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน นิยมประกอบพิธีที่ศาลากลางบ้าน
- 8) เดือนแปด บุญเข้าพรรษา ทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องถวายสักการะที่สำคัญ คือ การหล่อเทียนพรรษา โดยการสลักเทียนเป็นลวดลาย ตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม
- 9) เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะนำอาหารคาวหวาน หมากพลู ห่อเป็นห่อ ๆ ไปแขวนไว้ตามต้นไม้ในวัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว
- 10) เดือนสิบ บุญข้าวสาก (สลากภัตต์) เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
- 11) เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา ชาวบ้านจะไปทำบุญตักบาตรที่วัด เวียนเทียน ได้ประทีปบูชา บางแห่งมีการถวายปราสาทผึ้ง ไหลเรือไฟ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

12) เดือนสิบสอง บุญจัน หรือบุญเดือนสิบสอง ชาวบ้านจะร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดงานบุญจันทอดที่วัดประจำหมู่บ้านของตนเอง

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.9

งานที่ 2.1 – 2.9 ตรวจสอบวัสดุการสร้างธง โดยกา \surd ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้างธง	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. ไหมพรมคละสี	3 ม้วน			
2. ไม้ไผ่	12 อัน			
3. ลูกปัด	4 ถุง			
4. ดอกไม้พลาสติก	4 ถุง			
5. เข็ม	3 เล่ม			
6. ด้าย	1 หลอด			
7. มีด	1 เล่ม			
8. กรรไกร	1 ค้าง			

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.7

งานที่ 3.1 ดูตัวอย่างของธง แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ธงที่จัดทำ ยาวประมาณ 1 เมตร ประกอบด้วยแผ่นธงจำนวน 6 ชั้น ผูกติดกันเป็นแผ่นธงผืนใหญ่ มีสีสันสวยงามตามลวดลายของไหมพรม ร้อยอุบะด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด

งานที่ 3.2 เหล่าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน

งานที่ 3.3 นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น

งานที่ 3.4 ตานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้ธงทั้งหมด 6 ชั้น

งานที่ 3.5 ร้อยอุบะของธงแต่ละชั้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด

งานที่ 3.6 ใช้ด้ายหรือไหมพมผูกธงแต่ละชั้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นธงผืนใหญ่

.....ดำเนินการสร้างธงตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของรูป โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. เหล่าไม้ให้ไม้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน	\checkmark			
2. นำไม้ไฟที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น	\checkmark			
3. สานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไฟแต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้รูปทั้งหมด 6 ชิ้น	\checkmark			
4. ร้อยอุบะของรูปแต่ละชิ้นด้วยดอกลูกไม้พลาสติกและลูกปัด	\checkmark			
5. ใช้ด้ายหรือไหมพมผูกรูปแต่ละชิ้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นรูปผืนใหญ่	\checkmark			

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้างรูป

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) องค์ประกอบของรูป ครอบคลุม การสานแผ่นรูป และการร้อยอุบะ 2) ขั้นตอนการสร้างรูป และ 3) การตกแต่งรูป

งานที่ 4.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม องค์ประกอบของรูป ความสมบูรณ์ของรูปตามกำหนดเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 4.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง และ 2) การปฏิบัติการสร้างรูป ครอบคลุม องค์ประกอบของรูป ขั้นตอนการสร้างรูป และการตกแต่งรูป

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รื่องที่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 – 1.8 ตรวจสอบวัสดุการสร้างโคลมลอย โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้าง โคมลอย	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษแก้วกระดาษสี	6 แผ่น			
2. กาว	1 ขวด			
3. กรรไกร	1 ด้าม			
4. ลวดมัดเหล็ก	1 เส้น			

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 ดูตัวอย่างของโคลมลอย แล้วบันทึกสาระสำคัญ

โคลมลอยที่จัดทำขึ้น สูงประมาณ 1 เมตร ประกอบด้วยกระดาษแก้วสีสันสวยงาม จำนวน 5 แผ่น ทากาวติดกันเป็นแผ่นขนาดใหญ่ แล้วนำมาติดกับขอบลวดมัดเหล็กจนเป็นรูปโคมสูง

งานที่ 2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่

งานที่ 2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.

งานที่ 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม.

งานที่ 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย

.....ดำเนินการสร้าง โคมลอยตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของโคลมลอย โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่	✓			
2. นำลวดมัดเหล็กดัดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.	✓			
3. นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคลมสูงประมาณ 1 ม.	✓			
4. นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของ โคมลอย	✓			

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้าง โคมลอย.....

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) องค์ประกอบของโคมลอย ครอบคลุม การติดกระดาษแก้ว และการประกอบ 2) ขั้นตอนการสร้างโคมลอย และ 3) การตกแต่งโคมลอย

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม องค์ประกอบของโคมลอย ความสมบูรณ์ของโคมลอยตามกำหนดเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ การปฏิบัติการสร้าง โคมลอย ครอบคลุม องค์ประกอบของโคมลอย ขั้นตอนการสร้างโคมลอย และการตกแต่ง โคมลอย

งานที่ 3.4 เฉลยแบบฝึกหัด

1. ข 2. ก 3. ง 4. ง 5. ก 6. ก 7. ก 8. ก 9. ข 10. ข

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. คนพื้นเมืองดั้งเดิมกลุ่มใดที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และใช้ภาษาไทยอีสานเป็นภาษาพูดหลัก

ก. ชาวผู้ไท

ข. ชาวเวียงคนาม

ค. ชาวไทยอีสาน

ง. ชาวไทยโคราช

2. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด

ก. เลย

ข. ยโสธร

ค. อุตรธานี

ง. หนองคาย

3. บริเวณใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการอพยพย้ายถิ่นของประชากรมากที่สุด

ก. บริเวณตอนบนของภาค

ข. บริเวณตอนล่างของภาค

ค. บริเวณตะวันตกของภาค

ง. บริเวณตอนกลางของภาค

4. ภาษาดั้งในข้อใดที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด

ก. ภาษามอญ

ข. ภาษาเขมร

ค. ภาษากะเลิง

ง. ภาษาไทยลาว

5. เพราะเหตุใดภาษากะโซ่ จึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากภาษาดั้งประเภทอื่น

ก. มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ

ข. มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำตอบเสมอ

ค. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา

ง. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและหนัก

6. คำว่า “ตา (ยาย)” ในภาษาไทยกลาง จะแตกต่างจากภาษาดั้งประเภทใดมากที่สุด

ก. ภาษาญ้อ

ข. ภาษาภูไท

ค. ภาษากะโซ่

ง. ภาษาไทยลาว

7. ประเพณีฮีดสิบสองในข้อใดที่มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน

ก. บุญกฐิน

ข. บุญซำชะ

ค. บุญพะเหวด

ง. บุญเข้าพรรษา

8. ข้อใดกล่าวถึงประเพณีบุญข้าวสากได้ถูกต้องที่สุด
- ก. มีการตัดบวชเทโว และการจัดทำได้ประทีป
- ข. เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
- ค. มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน
- ง. เป็นการทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องสักการะที่สำคัญคือการหล่อเทียนพรรษา
9. เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญที่สุดและขาดไม่ได้คืออะไร
- ก. พริก
- ข. ปลาร้า
- ค. น้ำตาลปีบ
- ง. น้ำส้มสายชู
10. แจ่วบองหรือปลาร้าสับ หากไม่มีเครื่องปรุงประเภทน้ำมะขามเปียกจะใช้สิ่งใดแทน
- ก. มะไฟ
- ข. ส้มโอ
- ค. สับปะรด
- ง. น้ำมะนาว

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 8

การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. ค	1. ค
2. ก	2. ก
3. ข	3. ก
4. ง	4. ง
5. ก	5. ค
6. ค	6. ข
7. ค	7. ข
8. ง	8. ข
9. ค	9. ข
10. ง	10. ง

หน่วยประสบการณ์ที่ 11
การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียง
ในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การใช้จ่ายเงินรายรับ
ข. การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
ค. การพยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุด
ง. การซื้อของใช้ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

2. ข้อใดคือลักษณะสำคัญในด้านการพึ่งพากันเองเป็นหลักของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การรวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม
ข. การพึ่งพาตนเองและไม่เป็นภาระของผู้อื่น
ค. การพึ่งพาปัจจัยภายนอกที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ
ง. การนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

3. เพราะเหตุใดเกษตรกรในภาคอีสานจึงเหมาะที่จะทำการเกษตรแบบผสมผสาน

- ก. เกษตรกรมีงานทำตลอดปี
ข. เกษตรกรมีพื้นที่ว่างเปล่ามาก
ค. เกษตรกรมีความรักผูกพันกับผืนนา
ง. เกษตรกรมีความภูมิใจในผลผลิตของตน

4. บุคคลในข้อใดที่มีวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า

- ก. แก้วเปิดน้ำทิ้งไว้ขณะดูสบู่
ข. นี้อ่านน้ำล้างผักไปรดน้ำต้นไม้
ค. มดปล่อยให้น้ำไหลขณะแปรงฟัน
ง. ดำล้างจานโดยเปิดก๊อกน้ำตลอดเวลา

5. สมศรีมักจะปิดจอภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อใช้งานนานเกินกว่า 15 นาที เป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่

- ก. ถูกต้อง เพราะเป็นการประหยัดไฟฟ้า
ข. ถูกต้อง เพราะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ร้อนจนเกินไป
ค. ไม่ถูกต้อง เพราะการเปิดปิดจอภาพบ่อย ทำให้สิ้นเปลืองไฟฟ้า
ง. ไม่ถูกต้อง เพราะการเปิดปิดจอภาพบ่อย ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์เสีย

6. ข้อใดเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

- ก. ทิ้งขยะตามใต้ถุนอาคารเรียน
ข. ชีดเขียนภาพบนกำแพงโรงเรียน
ค. ดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในโรงเรียน
ง. ตัดต้นไม้ของโรงเรียนไปทำของที่ระลึก

7. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการปลูกพืชผักสวนครัว

- ก. ใส่น้ำ
ข. รดน้ำผัก
ค. เตรียมแปลงผัก
ง. เลือกผักที่จะปลูก

8. การให้จุลินทรีย์กับสุกร จะส่งผลกับสุกรตามข้อใด
- ก. ทำให้สุกรมีน้ำหนักตัวเพิ่มมากขึ้น
- ข. คอกสุกรสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี
- ค. สุกรแข็งแรง มีความต้านทานโรคดี
- ง. มีอัตราการแลกเนื้อต่ำ เนื้อแดงน้อย ไขมันน้อย
9. “สารอะซาดิแรคติน” ในสละจะมีผลอย่างไร ในการป้องกันและกำจัดแมลง
- ก. ทำให้แมลงไม่กินอาหาร
- ข. ช่วยในการวางไข่ของแมลง
- ค. ทำให้แมลงเจริญเติบโตได้ดี
- ง. สร้างเอนไซม์ในระบบย่อยอาหารของแมลง
10. หากกองปุ๋ยหมักแห้งเกินไป จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร
- ก. ควรหาใบไม้สดมาคลุม
- ข. ควรหาผ้าคลุมกองปุ๋ยหมัก
- ค. ควรรดน้ำเพื่อให้มีความชื้น
- ง. ควรตัดหน้าปุ๋ยหมักที่แห้งทิ้ง

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11

การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภาระณที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภาระณที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภาระณรองที่ 11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง.....

.....

2) หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก.....

.....

2.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก.....

.....

2.3 หลักการจัดการ.....

.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว

งานที่ 2.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน โรงเรียน

งานที่ 2.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน โรงเรียน

1) การประหยัดน้ำ.....

.....

2) การประหยัดไฟ.....

.....

3) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงเรียน.....

.....

4) การปลูกพืชผักสวนครัว.....

5) การเลี้ยงสุกร.....

6) การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช.....

7) การทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ.....

งานที่ 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยกา ลงในช่องหัวข้อที่เลือก

การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร

การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

งานที่ 2.5 คั่นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มุมหนังสือ

หัวข้อที่เลือก	รายละเอียดการค้นคว้า

งานที่ 2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์รองที่ 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

งานที่ 1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ประกอบด้วย

☐ ชื่อโครงการ	☐ วิธีการดำเนินการ
☐ วัตถุประสงค์	☐ ระยะเวลาดำเนินการ
☐ เป้าหมาย	☐ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.2 ดำเนินการออกแบบ แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

งานที่ 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

ส่วนประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	มี	ไม่มี
1. ชื่อโครงการ		
2. วัตถุประสงค์		
3. เป้าหมาย		
4. วิธีการดำเนินการ		
5. ระยะเวลาดำเนินการ		
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ		

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

.....ดำเนินการจัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ.....

งานที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

- มีหัวข้อครบ คือ.....
-
- ตัวสะกด.....
- การเว้นวรรค.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์รองที่ 11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การพยายามพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกินในเรื่องอาหาร และที่อยู่อาศัย

2) หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ ไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ และต้องรู้จักพึ่งพาตนเองรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

2.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก มุ่งเน้นให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน ร่วมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม เป็นการพัฒนาสมาชิกในชุมชนให้มีการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง

2.3 หลักการจัดการ จะต้องมีการจัดการบริหารที่ดี โดยยึดหลักในการมุ่งลดรายจ่าย และการนำทรัพยากรมาใช้ควรรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว

งานที่ 2.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

งานที่ 2.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

1) การประหยัดน้ำ น้ำเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนเรา การใช้น้ำอย่างชาญฉลาด จะทำให้มีน้ำไว้อุปโภค บริโภคอย่างยาวนาน เช่น การสำรวจท่อรั่วภายในโรงเรียน การแปร่งพื้น ควรใช้แก้วรองน้ำบนปากแปร่งพื้น การเช็ดถูพื้นหรือบริเวณต่าง ๆ ควรใช้ภาชนะ และการรดน้ำต้นไม้ ควรใช้กระป๋องฝักบัวรดน้ำ เป็นต้น

2) การประหยัดไฟ มีแนวปฏิบัติหลายขั้นตอนในการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เช่น เครื่องปรับอากาศ ควรเลือกขนาดพอเหมาะกับห้อง ตั้งอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ตู้เย็น ควรตั้งอุณหภูมิให้

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

พอเหมาะ ไม่แฉ่งของจนเกินไป และ โทรศัพท์ ควรเลิกใช้รีโมทปิดโทรศัพท์ ให้ปิดสวิตช์บนเครื่องรับโทรศัพท์
เท่านั้น เป็นต้น

3) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิด
ประโยชน์มากที่สุด และใช้ได้อย่างยาวนานที่สุด เช่น การช่วยกันดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในโรงเรียน การใช้ของ
ส่วนรวมในโรงเรียนอย่างทะนุถนอม และการทิ้งขยะลงถังที่จัดไว้ให้ เป็นต้น

4) การปลูกพืชผักสวนครัว ควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ปลูกผักให้
ได้มากที่สุด เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ ครอบคลุม การเลือกผักที่จะปลูก การเตรียมแปลงผัก
การใส่ปุ๋ย การดูแลรักษา และการเก็บผัก

5) การเลี้ยงสุกร สิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ คอกต้องให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี แดดไม่ส่องมา
เกินไป และที่สำคัญมาก คือ การนำขี้คอกไปหมัก จะทำให้ผู้เลี้ยง เพื่อนบ้านไม่เครียด คุณภาพชีวิตดี ครอบคลุม
การให้อาหาร และการดูแล

6) การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช สะเดาเป็นพืชสมุนไพรที่นิยมนำมาใช้สกัดเป็นสารควบคุมโรค
และแมลง เนื่องจากในสะเดามีสารอะซาดิแรคติน ซึ่งช่วยในการป้องกันและกำจัดแมลง ครอบคลุม วิธีการใช้
ข้อควรระวังในการใช้ และพืชผักที่ควรใช้สารสกัดสะเดา

7) การทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ ทำได้ง่ายด้วยการกองไว้บนพื้นดิน หรือพื้นซีเมนต์ก็ได้ ถ้ามีพื้นที่ใน
โรงเรียนใช้สำหรับกองปุ๋ยจะดีมาก เพราะสามารถป้องกันการชะของน้ำฝนได้ และถ้ามีคอกไม้จะช่วยให้กองปุ๋ยที่
หมักถ่ายเทอากาศได้ดี

งานที่ 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยกา ลงในช่องหัวข้อที่เลือก

☒	การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร
☒	การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
☐	การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

งานที่ 2.5 ค้นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มุมหนังสือ

หัวข้อที่เลือก	รายละเอียดการค้นคว้า
1. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1.1 การประหยัดน้ำ 1.2 การประหยัดไฟ 1.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว 2.2 การเลี้ยงสัตว์

งานที่ 2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า

1) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร ครอบคลุม การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟและ
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
ครอบคลุม การปลูกพืชผักสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์ร่องที่ 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

งานที่ 1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ประกอบด้วย ชื่อโครงการ วิธีการดำเนินการ วัตถุประสงค์ ระยะเวลาดำเนินการ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ การออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ใช้รูปแบบแบบใดก็ได้ แต่จะต้องมีหัวข้อ ครอบคลุม ชื่อโครงการ วิธีการดำเนินการ วัตถุประสงค์ ระยะเวลาดำเนินการ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

ส่วนประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	มี	ไม่มี
1. ชื่อโครงการ	✓	
2. วัตถุประสงค์	✓	
3. เป้าหมาย	✓	
4. วิธีการดำเนินการ	✓	
5. ระยะเวลาดำเนินการ	✓	
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	✓	

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

.....ดำเนินการจัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ.....

งานที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ 1) ชื่อโครงการ 2) วิธีการดำเนินการ 3) วัตถุประสงค์ 4) ระยะเวลาดำเนินการ

5) เป้าหมาย และ 6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ตัวสะกด ถูกต้อง

การเว้นวรรค ถูกต้องและเหมาะสม

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์รองที่ 11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 ดูตัวอย่างการเขียนโครงการ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

.....

.....

.....

งานที่ 1.2 เขียนชื่อโครงการ

งานที่ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.4 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ.....

ตัวสะกด.....

การเว้นวรรค.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของแบบฟอร์ม การเขียน โครงการ	ความถูกต้อง ของข้อมูลใน การเขียน โครงการ	ความสมบูรณ์ ของการเขียน โครงการ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ
 - 3.1 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 การเขียนโครงการมีรอยลบขีดฆ่า ไม่เรียบร้อย และ ไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ครอบคลุม ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ครอบคลุม การเขียนชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 2.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์รองที่ 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 เขียนชื่อโครงการ

งานที่ 1.2 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.3 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา√ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ.....

ตัวสะกด.....

การเว้นวรรค.....

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สมาชิกกลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม / คุณภาพงาน	ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ	ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ	ความประณีตสวยงาม	การนำเสนอผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียน โครงการ
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียน โครงการ
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของการเขียน โครงการ
 - 3.1 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 การเขียน โครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 การเขียน โครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และ ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 การเขียน โครงการมีรอยลบขีดฆ่า ไม่เรียบร้อย และ ไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ครอบคลุม ชื่อ โครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ครอบคลุม การเขียนชื่อ โครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 2.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

งานที่ 2.4 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. คำสำคัญใดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง

ก. พึ่งตนเอง

ข. แก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ค. ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม

ง. ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

2. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงครอบคลุมเรื่องใด

ก. อาหาร

ข. รถยนต์

ค. ยารักษาโรค

ง. เครื่องนุ่งห่ม

3. บุคคลตามข้อใดต่อไปนี้ที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการทำไร่นาสวนผสม

ก. เหลืองทำนาตลอดปี

ข. แดงปลูกมันสำปะหลัง

ค. ชาวเลี้ยงไก่และเลี้ยงปลา

ง. เขียนเลี้ยงเป็ดและเลี้ยงไก่

4. บุคคลใดที่ใช้น้ำอย่างประหยัดในการรดน้ำต้นไม้

ก. มานะใช้สปริงเกอร์

ข. อนงค์ใช้สายยางฉีดน้ำ

ค. อุบลใช้ถังใส่น้ำรด

ง. วีระใช้กระป๋องฝักบัวรดน้ำ

5. ข้อใดคือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ก. เปลี่ยนพื้นดินให้แห้งแล้ง

ข. เดินลดสนามของโรงเรียน

ค. วาดรูปทิวทัศน์บนกำแพงโรงเรียน

ง. ปลูกไม้ดอกไม้ประดับภายในโรงเรียน

6. เครื่องทำน้ำอุ่น ควรตั้งอุณหภูมิให้ร้อนจัด ถูกต้องหรือไม่

ก. ถูกต้อง เพราะน้ำจะได้อุ่นทันที

ข. ถูกต้อง เพราะน้ำจะได้ไหลแรง

ค. ไม่ถูกต้อง เพราะต้องตั้งอุณหภูมิให้ต่ำจากเดิม 3 องศาเซลเซียส

ง. ไม่ถูกต้อง เพราะต้องตั้งอุณหภูมิให้ต่ำจากเดิม 5 องศาเซลเซียส

7. ข้อใดคือผักประเภทกินผล

ก. พริก

ข. ผักบุ้ง

ค. กะหล่ำปลี

ง. ผักกวางตุ้ง

8. ข้อใดคือผักประเภทกินใบ

ก. ถั่ว

ข. มะเขือ

ค. แดงกวา

ง. ผักคะน้า

9. พืชผักประเภทใดที่ควรใช้สารสกัดสะเดา

ก. ผักชี

ข. ผักบุ้ง

ค. ผักสลัด

ง. ผักคะน้า

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภารณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภารณ์ที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภารณ์ร่องที่ 11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 คู่มือตัวอย่างการเขียนโครงการ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ตัวอย่างโครงการเกี่ยวกับแผนปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งแต่ละโครงการ มีส่วนประกอบหลัก ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ 1) ชื่อโครงการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินงาน 5) ระยะเวลาดำเนินงาน และ 6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.2 เขียนชื่อโครงการ

งานที่ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.4 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา✓ ลงในช่องที่ตรงกับ ความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ 1) ชื่อโครงการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินงาน 5) ระยะเวลา

ตัวสะกด ดำเนินงาน
ถูกต้อง

การเว้นวรรค ถูกต้องและเหมาะสม

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียน

โครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 2.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนด้านทรัพยากร ได้แก่ การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์เรื่องที่ 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 เขียนชื่อ โครงการ

งานที่ 1.2 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.3 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ 1) ชื่อโครงการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินงาน 5) ระยะเวลา

ดำเนินงาน

ตัวสะกด ถูกต้อง

การเว้นวรรค ถูกต้องและเหมาะสม

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 2.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 2.4 เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก 2. ก 3. ค 4. ง 5. ง 6. ง 7. ก 8. ง 9. ง 10. ง

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. การปฏิบัติตามข้อใดที่เป็นการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ก. การใช้จ่ายเงินรายรับ

ข. การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ฟุ้งเฟ้อ

ค. การพยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุด

ง. การซื้อของใช้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

2. การรวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม เป็นลักษณะที่สำคัญในด้านใดของหลักการเศรษฐกิจพอเพียง

ก. หลักการจัดการ

ข. หลักการบริหาร

ค. การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

ง. การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

3. เพราะเหตุใดการทำเกษตรผสมผสาน จึงเป็นการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของภาคอีสาน

ก. เกษตรกรมีงานทำตลอดปี

ข. เกษตรกรมีพื้นที่ว่างเปล่ามาก

ค. เกษตรกรมีความรักผูกพันกับผืนนา

ง. เกษตรกรมีความภูมิใจในผลผลิตของตน

4. บุคคลในข้อใดที่มีวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ก. ดาวยใช้แก้วน้ำรองน้ำแปร่งพื้น

ข. ฝ้าล้างผักโดยเปิดน้ำตลอดเวลา

ค. ขวัญล้างจานชามด้วยน้ำที่ละใบ

ง. นกใช้น้ำจากสายยางฉีดทำความสะอาดพื้น

5. สมพรมักเปิดเครื่องปรับอากาศโดยตั้งอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส เป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่

ก. ถูกต้อง เพราะเป็นการประหยัดไฟฟ้า

ข. ถูกต้อง เพราะทำให้เครื่องปรับอากาศไม่ร้อนจนเกินไป

ค. ไม่ถูกต้อง เพราะตั้งอุณหภูมิสูงเกินไป

ง. ไม่ถูกต้อง เพราะทำให้อากาศถ่ายเทไม่สะดวก

6. ข้อใดไม่เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ก. ทิ้งขยะลงในถังที่จัดไว้ให้

ข. ปลูกต้นไม้ภายในโรงเรียน

ค. ชีตเขียนภาพในทรัพย์สินของโรงเรียน

ง. ใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนอย่างทะนุถนอม

7. ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการปลูกพืชผักสวนครัว

ก. ใส่ปุ๋ย

ข. รดน้ำผัก

ค. เตรียมแปลงผัก

ง. เลือกผักที่จะปลูก

8. การให้อินทรีย์กับสุกร จะส่งผลกับสุกรตามข้อใด
- ก. มีอัตราการแลกเนื้อสูง
ข. สุกรมีอาการเบื่ออาหาร
ค. สุกรมีน้ำหนักตัวน้อยลง
ง. สุกรมีความต้านทานโรคต่ำ
9. ข้อใดคือผลของการใช้สารสะเดาควบคุมโรคและแมลง
- ก. ทำให้แมลงไม่กินอาหาร
ข. ช่วยในการวางไข่ของแมลง
ค. ทำให้แมลงเจริญเติบโตได้ดี
ง. สร้างเอนไซม์ในระบบย่อยอาหารของแมลง
10. การราดน้ำบนกองปุ๋ยหมัก มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ก. เพื่อไม่ให้กองปุ๋ยหมักแห้ง
ข. ทำให้ปุ๋ยหมักมีความละเอียด
ค. เร่งเศษอาหารให้ย่อยสลายเร็วขึ้น
ง. เพื่อให้สารอินทรีย์ในปุ๋ยหมักมีคุณค่าเพิ่มขึ้น

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11

การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. ค	1. ก
2. ก	2. ง
3. ก	3. ก
4. ข	4. ก
5. ก	5. ก
6. ค	6. ค
7. ง	7. ข
8. ค	8. ก
9. ก	9. ก
10. ค	10. ก